

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क

२०८०/०८१

सम्पर्क ठेगाना

नेपाल सरकार

उद्योग, बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

उद्योग विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

फोन नं.: ०१-४२४२७९७, ४२६१३०२, ४२४२९९३

फ्याक्स नं.: ०१-४२६१११२

E-mail: planning.doind@gmail.com
Website: <http://www.doind.gov.np>

नेपाल सरकार

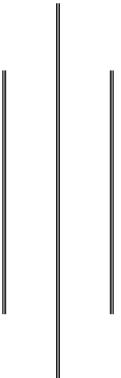
उद्योग, बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

उद्योग विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क

२०८०/०८१

नेपाल सरकार

उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

उद्योग विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

फोन नं.: ४२६९३०२, ४२५६४९३

फ्याक्स नं.: ०१-४९६९९९२

Email: planning.doind@gmail.com

Website: <http://www.doind.gov.np>

मन्तव्य

प्रस्तुत तथ्याङ्क पुस्तिका औद्योगिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहको औद्योगिक नीति, रणनीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा यस सँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरूको सुचनाका लागि लाभदायी हुने विश्वास गरेको छु । विगतका वर्षहरूमा प्रकाशन गरे जस्तै यस बर्ष पनि यो पुस्तिका लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क २०८०/०८१ प्रकाशन गरिएको छ ।

औद्योगिक बिकास मुलुकको अर्थिक बिकास र समृद्धिको मेरुदण्ड हो । प्रचुर सम्भावना र अवसर हुँदा हुदै पनि नेपालको अर्थतन्त्रमा उद्योग क्षेत्रको योगदान न्युन रहेको छ । नेपालको संबिधानले राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको बिकासको लागि उद्योग धन्दा र साधन स्रोतको संरक्षण तथा परिचालन गर्ने, नेपाली श्रम, सीप र कच्चा पदार्थमा आधारित लगानीलाई प्राथमिकता दिने, राष्ट्रिय हित अनुकूल आयात प्रतिस्थापन र निर्यात प्रवर्द्धनका क्षेत्रमा बैदेशिक पुँजी र प्रविधिको लगानीलाई आकर्षित गर्ने नीति लिएको छ । चालु सोहाँ योजनाले औद्योगिक क्षेत्रको बिकास र बिस्तारद्वारा राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा उद्योग क्षेत्रको योगदान बढाउने लक्ष्य लिएको छ । मुलुकलाई औद्योगिकरणको दिशामा अगाडि बढाइ रोजगारी सिर्जना र समुन्नत अर्थतन्त्रको विकासका लागि लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको महत्वपूर्ण भुमिका छ ।

मुलुकको अर्थतन्त्र, रोजगारी र निकासीमा समेत उल्लेख्य योगदान पुर्याएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विकास र प्रवर्द्धन आजको आवश्यकता हो । यसका लागि ७ वटै प्रदेश तथा ७७ वटै जिल्लाको वास्तविक अवस्थाको जानकारी आवश्यक पर्दछ । यस पुस्तिकामा प्रस्तुत गरिएका तथ्याङ्कहरू ७ वटै प्रदेशका उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय वा अन्तर्गतको उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय वा यस मात्रात हेका ७७ वटै जिल्ला स्थित उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालयमा आ.व. २०८०/०८१ मा दर्ता भएका उद्योगहरूको उद्योग दर्ता सम्बन्धि क्रियाकलापहरूको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । यस पुस्तिकामा प्रस्तुत गरिएका तथ्याङ्कहरू बढि भन्दा बढी सन्देशमुलक र सूचनामुलक हुनुका साथै संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहको नीति, रणनीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयनमा समेत सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

अन्यमा, यो पुस्तिका तयार गर्ने कार्यमा आ-आफ्नो क्षेत्रबाट रचनात्मक सहयोग गर्नु हुने सबै सरोकारवाला तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारी मित्रहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छ ।

धन्यवाद ।

जेठ, २०८२

राजेश्वर ज्वाली
महानिर्देशक

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क
२०८०/०८१ को प्रकाशनमा संलग्न पदाधिकारीहरु

विशेष सल्लाहकार
राजेश्वर ज्वाली
महानिर्देशक

संयोजक
सुनिल कुमार यादव
निर्देशक

सदस्यहरु
अर्जुन सेन ओली, निर्देशक
वेद प्रसाद ढकाल, निर्देशक (राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय)
शंकर प्रसाद वस्याल, लेखा अधिकृत
निशेष महर्जन, मेकानिकल इन्जिनियर
बिनोद प्रसाद रेग्मी, तथ्याङ्क अधिकृत
टिकाराम वोस्ती, तथ्याङ्क सहायक

© उद्योग विभाग

प्रकाशन प्रति:
मुद्रक: हाईडल प्रेस प्रा.लि.
बागबजार, काठमाडौं

विषय सूची

१. साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागको संक्षिप्त चिनारी	१
२. महिला उद्यमशीलता विकास कोषबाट हालसम्म प्रदान गरिएको कर्जाको विवरण	१५
३. महिला उद्यमशीलता विकास कोषको स्वीकृत कर्जा रकम	१८
४. अनुमति लिनु पर्ने उद्योगहरू	२०
५. प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण	२२
६. प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको विषयगत विवरण	२४
७. लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धी विवरण (वर्गीकरणको आधारमा)	२८
८. साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग र समिति अन्तर्गत दर्ता भएका लघु	२९
९. शुरु देखि आ.व. २०८०/८१ सम्म दर्ता कायम रहेका	३८
१०. शुरु देखि आ.व. ०८०/८१ सम्म दर्ता कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण	४१
११. प्रादेशिक आधारमा लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दर्ताको विवरण	४६
१२. दर्ता भएका लघु, घरेलु र साना उद्योगको संख्या सम्बन्धी जिल्लागत विवरण	५०
१३. दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण	५२
१४. दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योग उद्यमी र प्रस्तावित रोजगारी	५५
१५. लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको फर्म वर्गीकरण अनुसार दर्ता	५८
१६. साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका जिल्लास्थित कार्यालयहरूबाट प्रदान गरिएको प्रशिक्षणमा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूको विवरण	५८
१७. साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत कायालयबाट संचालित तालिममा सहभागी महिला तथा पुरुषहरूको संख्या	६०
१८. कारागार कारखानाहरूद्वारा बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रम	६२
१९. आ.ब. २०७०/७१ देखि केन्द्रीय कारागार कारखानाद्वारा सञ्चालित बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रमको प्रगति विवरण	६२
२०. घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका E-mail र सम्पर्क नम्बर	६४

साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागको सक्षिप्त चिनारी

१. ऐतिहासिक पुष्टभूमि :

वि.स. १९९६ सालमा व्यवसायिक तालिमको माध्यमबाट रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्ने उद्देश्य लिई यस विभाग नेपाली कपडा र घरेलु ईलम प्रचार अङ्गडाको नाममा स्थापना भएको थियो । उक्त उद्देश्य परिपूर्तिको लागि आ.व २०१३/१४ मा घरेलु ईलम केन्द्र भनी नामाकरण गरियो र आ.व २०२१/२२ मा अञ्चल केन्द्रको अवधारणा लिई मुलुकभर १४ अञ्चलमा केन्द्रहरू खडा गरी निर्धारित उद्देश्य अनुरूप व्यवसायिक तालिमहरू सञ्चालन गरिए । त्यसपछि क्षेत्रीय र जिल्ला स्तरीय कार्यालयहरू खुले । उद्योग प्रशासनको कार्य समेत गर्ने गरी वि.स. २०३० सालमा विभागको कार्यक्षेत्र विस्तार गरीयो र विभागको नाम घरेलु तथा ग्रामीण उद्योग विभाग रहयो । विस्तारित कार्यक्षेत्र अनुरूप ७५ वटै जिल्लामा जिल्लास्तरीय कार्यालयहरू स्थापना गरिए । वि.स २०४९ सालमा विभागको संरचनामा पुनः परिवर्तन भई साना उद्योगको समेत प्रशासन गर्ने गरी कार्यक्षेत्रमा थप विस्तार गरी “घरेलु तथा साना उद्योग विभाग” नामाकरण गरियो । यसै संरचना बमोजिम साविकका क्षेत्रीय कार्यालयहरू खारेज गरी जिल्ला स्तरीय कार्यालयमा कायम भयो । खास गरेर तालिम कार्यक्रममा दोहोरोपन (Duplication) हटाउन र मितव्ययिता अपनाउन ७५ जिल्ला मध्ये २७ जिल्ला विभाग अन्तर्गत र ४८ जिल्ला घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति अन्तर्गत राखि कार्य संचालन गर्ने नीति अछितयार गरियो । तर तालिम वाहेक उद्योग प्रशासनको हकमा विभागबाट अछितयारी प्रदान गरी उक्त ४८ कार्यालय समेतलाई उद्योग प्रशासनको कार्यभार तोकिएको थियो ।

२. कार्यक्षेत्र :

औद्योगिक नीति, २०४९ ले नेपालमा औद्योगिकरणको गतिलाई तीव्रता ल्याउन घरेलु तथा साना उद्योगको विकासलाई उच्च प्राथमिकता दिइएकोमा यसलाई अझ वढि दिगो औद्योगिक प्रवर्द्धनको लागि औद्योगिक नीति, २०६७ पारित भै कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ । सरकारले अंगिकार गरेको औद्योगिक नीतिको कार्यान्वयनका लागि उपयुक्त औद्योगिक वातावरणको सिर्जना गर्न औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०४९ कार्यान्वयनमा रहेको छ । औद्योगिक नीतिले अंगिकार गरेको तथा औद्योगिक व्यवसाय ऐनद्वारा व्यवस्थित लघु, घरेलु तथा साना उद्योग सम्बन्धी कार्यहरू संचालन गर्ने जिम्मा उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गतको साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागले निर्वाह गर्दै आएकामा हाल जिल्ला कार्यालयहरू सम्बन्धित प्रदेश मातहत रहेका र सो कार्य प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गतको उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय अन्तर्गत रहेको छ ।

३. संगठनात्मक स्वरूप :

साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत केन्द्रीय स्तरमा घरेलु तथा साना उद्योग प्रशिक्षण केन्द्र रहेको थियो भने तराई, पहाड र उपत्यका गरी काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, काभ्रेपलाञ्चोक, कास्की, पाल्पा, दाङ, भापा, मोर ढ, मुनसरी, सिराहा, सप्तरी, महोत्तरी, धनुषा, सलीही, मकवानपुर, बारा, पर्सा, चितवन, गैतहट, नवलपरासी, कपिलबस्तु, रुपन्देही, बाँके, बर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुर गरी जिम्मा २७ जिल्लामा जिल्लास्तरीय कार्यालय थिए । साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागको केन्द्रीय स्तरवाट औद्योगिक परामर्श सेवा, औद्योगिक स्कीमहरू तयारी, उद्योगहरूको प्राविधिक विश्लेषण, प्राविधिक सहयोग, उद्योगको ईजाजत, दर्ता र नविकरण तथा उद्योगको सुविधा एवं सहुलियत सम्बन्धी कार्य भएका थिए भने औद्योगिक सम्भाव्यता, विभिन्न तालिम कार्यक्रमहरू, उद्योग संचालनमा प्राविधिक सहयोग,

उद्योग अनुगमन र उद्योग प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू जिल्ला स्थित कार्यालयबाट हुने गरेका छन् । साविक विभाग तथा मातहतका कार्यालयहरूबाट प्रदान गरिने सेवालाई छिटो छरितो सर्वसुलभ र पारदर्शी बनाउने उद्देश्यले ती सेवाहरूको विस्तृत जानकारी सर्वसाधारणहरूलाई हुने गरी नागरिक वडापत्र कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ ।

साविक विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरूमा विभिन्न तहका प्रशासनिक तथा प्राविधिक कर्मचारी गरी जम्मा ३९९ जनाको स्थायी दरवन्दी कायम रहेको थियो भने हाते कागज, सिलाई, छाला वस्तु उत्पादन, सेरामिक लगायत प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गर्न विभाग मातहतको घरेलु तथा साना उद्योग प्रशिक्षण केन्द्रमा उल्लेखित कार्यक्रमहरू संचालन गर्न सालवसाली रूपमा कायम रहने विभिन्न तहका ४९ जना अस्थायी दरवन्दी कायम रहेको थियो ।

नोट: १ मिति २०७६.१०।२८ देखि औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७३ लाई प्रतिस्थापन गरी औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ लागु भएको छ । सो ऐनमा भएका केही मुख्य प्रावधानहरू तल उल्लेख गरएको छ ।

नोट : २ उद्योगको वर्गीकरण तथा स्थिर पूँजी बारेमा दफा १७ मा निम्नान्द्रसारको व्यवस्था गरेको छ:-

१७. उद्योगको वर्गीकरण:

(क) **लघु उद्यम:** अनुमति लिनु पर्ने उद्योग बाहेक देहायको अवस्था भएको उद्योगलाई लघु उद्यम मानिनेछ:-

- (१) घर जग्गा बाहेक बढीमा बीस लाख रुपैयाँ सम्मको स्थिर पूँजी रहेको,
- (२) उद्यमी स्वयं उद्योगको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा संलग्न रहेको,
- (३) उद्यमी सहित बढीमा नौजना सम्म कामदार रहेको,
- (४) वार्षिक कारोबार एक करोड रुपैयाँ भन्दा कम रहेको,
- (५) इज्जन, उपकरण वा मेसिनको प्रयोग गरेको भएमा इज्जन, उपकरण वा मेसिनमा खपत हुने विद्युतीय ऊर्जा, इन्धन वा अन्य तेल इज्जनको क्षमता बीस किलोवाट वा सो भन्दा कम रहेको ।

(ख) **घरेलु उद्योग:** देहायको अवस्था भएको उद्योगलाई घरेलु उद्योग मानिनेछ:-

- (१) परम्परागत सीप र प्रविधिमा आधारित,
- (२) श्रममूलक र खास सीप वा स्थानीय कच्चा पदार्थ एवं स्थानीय प्रविधि, कला तथा संस्कृतिमा आधारित,
- (३) इज्जन, उपकरण वा मेसिनको प्रयोग गरेको भएमा बढीमा पचास किलोवाटसम्मको क्षमताको विद्युतीय ऊर्जा, प्रयोग गरेको,
- (४) अनुसूची-२ मा उल्लेख गरिएका घरेलु उद्योग ।

(ग) **साना उद्योग:** लघु उद्यम र घरेलु उद्योग बाहेकको पन्थ करोड रुपैयाँ सम्म स्थिर पूँजी भएको उद्योग

(घ) **मझौला उद्योग:** पन्थ करोड रुपैयाँ भन्दा बढी पचास करोड रुपैयाँ सम्म स्थिर पूँजी भएको उद्योग,

(ङ) **ठूला उद्योग:** पचास करोड रुपैयाँ भन्दा बढी स्थिर पूँजी भएको उद्योग ।

- (२) उपदफा (१) मा उल्लेखित उद्योगलाई त्यस्ता उद्योगबाट उत्पादन हुने वस्तु वा सेवाको प्रकृतिको आधारमा देहाय बमोजिम वर्गीकरण गरिएको छ:-

(क) **ऊर्जामूलक उद्योग:** ऊर्जा उत्पादन गर्ने व्यवसायमा संलग्न अनुसूची-३ मा उल्लेखित उद्योगहरू,

(ख) **उत्पादनमूलक उद्योग:** कच्चा पदार्थन, सहायक कच्चा पदार्थ वा अर्धप्रशोधित कच्चा पदार्थको प्रयोग वा प्रशोधन गरी मालवस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगहरू,

- (ग) कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित उद्योगः कृषि वा वन पैदावारमा आधारित कच्चा पदार्थबाट कुनै वस्तु उत्पादन गर्ने वा कृषि वा वन पैदावारसँग सम्बन्धित अनुसूची-४ मा उल्लेखित उद्योगहरु,
- (घ) खनिज उद्योगः खनिज उत्खनन् वा प्रशोधन गरी कुनै धातु वा धातु बाहेकका खनिज पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योगहरु,
- (ङ) पूर्वाधार उद्योगः भौतिक पूर्वाधार निर्माण गरी सञ्चालन गर्ने अनुसूची-५ मा उल्लेख गरिएका उद्योगहरु,
- (च) पर्यटन उद्योगः पर्यटन सेवासँग सम्बन्धित अनुसूची-६ मा उल्लेखित उद्योगहरु,
- (छ) सूचना प्रविधि, सञ्चार प्रविधि तथा सूचना प्रसारण प्रविधिमा आधारित उद्योगः सूचना सञ्कलन, प्रशोधन र प्रसारणका लागि प्रविधि प्रयोग गरी सूचना, सञ्चार वा सूचना प्रसारण प्रविधिको सेवा उपलब्ध गराउने अनुसूची-७ मा उल्लेखित उद्योगहरु,
- (ज) सेवामूलक उद्योगः सेवा उत्पादन वा प्रदान गर्ने अनुसूची-८ मा उल्लेखित उद्योगहरु ।
३. (दफा २०) लघु उद्यमको लागि अन्य सुविधा एवं सहलियतः (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐन बमोजिम लघु उद्यम दर्ता गर्दा कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्ने छैन ।
- (२) यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका र यस ऐन बमोजिम दर्ता भई सञ्चालनमा आउने लघु उद्यमलाई शत प्रतिशत आयकर छुट हुनेछ ।
४. विवरण उपलब्ध गराउनु पर्ने बारे (दफा १३): (१) प्रत्येक उद्योगले व्यावसावयक उत्पादन वा कारोबार प्रारम्भ गरेपछि तोकिए बमोजिमको विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले छ महिनाभित्र उद्योग दर्ता गर्ने निकाय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम पेश गर्नु पर्ने विवरण तोकिए बमोजिम विद्युतीय माध्यमबाट समेत पेश गर्न सकिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै उद्योग एक आर्थिक वर्षभन्दा बढी बन्द भएमा वा कुनै कारणले उत्पादन वा कारोबार नभए पनि उक्त अवधिको शून्य विवरण बुझाउनु पर्नेछ ।
- तर त्यस्तो उद्योगले उद्योग दर्ता गर्ने निकायलाई सो उद्योग बन्द भएको जानकारी गराई अभिलेखमा जनाएपछि बन्द भएको अवधिभरको विवरण बुझाउन आवश्यक पर्ने छैन ।
५. (दफा १४). उद्योग बन्द गरेमा जानकारी दिनु पर्ने: यस ऐन बमोजिम दर्ता भएको उद्योग सम्बन्धित उद्योगीले कुनै कारणले बन्द गरेमा वा उद्योगको व्यावसायिक उत्पादन वा कारोबार स्थगन गरेमा त्यसरी बन्द वा स्थगन गरेको मितिले तीस दिनांगत्र त्यसको जानकारी उद्योग दर्ता गर्ने निकायलाई तोकिए बमोजिम दिनु पर्नेछ ।
६. (दफा ४३ को ५): कुनै उद्योगले दफा १३ बमोजिम तोकिएको विवरण तोकिएको अवधिभित्र उपलब्ध नगराएमा उद्योग दर्ता गर्ने निकायले त्यस्तो उद्योगलाई देहाय बमोजिम को जरिबाना लिन सक्नेछ:-
- (क) लघु उद्यमलाई एक हजार रुपैयाँ,
- (ख) घरेलु तथा साना उद्योगलाई पाँच हजार रुपैयाँ,
- (ग) मझौला उद्योगलाई दश हजार रुपैयाँ,
- (घ) ठूला उद्योगलाई पच्चीस हजार रुपैयाँ,

औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन बोर्ड सम्बन्धी व्यवस्था

७. (दफा २०) बोर्डको गठन: (१) देहाय बमोजिमको एक औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन बोर्ड गठन गरिएको छ:-
- (क) उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री वा राज्यमन्त्री -अध्यक्ष
  - (ख) सदस्य, राष्ट्रिय योजना आयोग (उद्योग क्षेत्र हर्ने) -सदस्य
  - (ग) गर्भनर, नेपाल राष्ट्र बैङ्क -सदस्य
  - (घ) सचिव, मन्त्रालय (उद्योग सम्बन्धी विषय हर्ने) -सदस्य
  - (ङ) सचिव, अर्थ मन्त्रालय -सदस्य
  - (च) सचिव, श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय -सदस्य
  - (छ) सचिव, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय -सदस्य
  - (ज) सचिव, वन तथा वातावरण मन्त्रालय -सदस्य
  - (झ) प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, लगानी बोर्ड नेपाल -सदस्य
  - (ञ) सहसचिव, औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा, मन्त्रालय -सदस्य
  - (ट) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ -सदस्य
  - (ठ) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग परिसंघ -सदस्य
  - (ड) अध्यक्ष, नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ -सदस्य
  - (ढ) अध्यक्ष, महिला उद्यमी महासंघ -सदस्य
  - (ण) उद्योग क्षेत्रका विज्ञहरूमध्येबाट कम्तीमा एकजना महिला उद्यमी सहित मन्त्रालयबाट मनोनीत दुईजना -सदस्य
  - (त) महानिर्देशक, उद्योग विभाग -सदस्य-सचिव।
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेम्बएको भए तापनि मन्त्रालयमा मन्त्री र राज्यमन्त्री दुवै नियुक्त भएको अवस्थामा राज्यमन्त्री बोर्डको सदस्यको रूपमा रहनेछ।
- (३) बोर्डले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित विषयको विज्ञ, नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको कुनै पदाधिकारी वा अधिकृत कर्मचारीलाई बोर्डको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।
- (४) बोर्डको बैठक कम्तीमा दुई महिनाको एक पटक र आवश्यकता अनुसार जुनसुकै बखत बस्न सक्नेछ।
- (५) बोर्डको सदस्य सचिवले बोर्डको अध्यक्षसँगको परामर्शमा बोर्डको बैठकमा पेश हुने कार्यसूची निर्धारण गरी सोको जानकारी बोर्डको बैठक बस्नुभन्दा कम्तीमा चौबीस घण्टा अगावै सबै सदस्यलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।
- (६) बोर्डको बैठकमा निर्णयको लागि पेश हुने कुनै कार्यसूचीको सम्बन्धमा बोर्डको कुनै सदस्यको निजी सरोकार वा स्वार्थ रहेको भएमा त्यस्तो कार्यसूचीका सम्बन्धमा हुने निर्णय प्रक्रियामा निजले भाग लिनु हुँदैन।
- (७) उपदफा (६) विपरीत हुने गरी निर्णय भएको देखिएमा त्यस्तो निर्णय स्वतः बदर हुनेछ।
- (८) बोर्डले गरेका निर्णयहरू सदस्य-सचिवले प्रमाणित गरी राख्नु पनेछ।

(९) बोर्डको सचिवालय विभाषा रहनेछ ।

(१०) बोर्डको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि बोर्ड आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(दफा २०) महिला उद्यमीका लागि थप सुविधा: (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला उद्यमीको मात्र स्वामित्व रहने गरी उद्योग वा फर्म दर्ता गराएमा त्यस्तो उद्योग वा फर्म दर्ता गर्दा कानून बमोजिम लाग्ने दस्तुर वा शुल्कमा पैँतीस प्रतिशत छुट हुनेछ ।

(२) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला उद्यमीको मात्र स्वामित्व रहने गरी दर्ता गएको उद्योगमा प्रयोग गरिने औद्योगिक सम्पति दर्ता गराउँदा प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने दस्तुरमा बीस प्रतिशत छुट हुनेछ ।

(३) महिला उद्यमीले कुनै औद्योगिक क्षेत्र र औद्योगिक ग्रामभित्र नयाँ उद्योग स्थापना गर्न चाहेमा त्यस्तो क्षेत्र सञ्चालन गर्ने निकायले स्थान उपलब्ध गराउन प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

(४) महिला उद्यमीको मात्र स्वामित्व रहेको उद्योगले आफ्ऊो औद्योगिक उत्पादन निर्यात गर्ने प्रयोजनको लागि कर्जा माग गरेमा महिला उद्यमीको व्यवसायको वित्तीय स्थितिको आधारमा महिला उद्यमीको लागि कर्जा उपलब्ध गराउने कोषबाट बैंकिङ प्रणाली मार्फत् तोकिए बमोजिम निर्यात कर्जा उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

प्रदेश अन्तर्गत रहेका घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरु :-

प्रदेश नं. १

ताप्लेजुङ, पांचथर, इलाम, भक्तपुर, मोरङ्ग, सुनसरी, धनकुटा, तेह्रथुम, भोजपुर, संखुवासभा, सोलुखुम्बु, खोटाङ, ओखलढुँगा, उदयपुर

प्रदेश नं. २

सिराहा, सप्तरी, महोत्तरी, धनुषा, सर्लाही, बारा, पसा, रौतहट

वाग्मती प्रदेश

सिन्धुली, रामेछाप, दोलखा, चितवन, मकवानपुर, काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, काभ्रे, सिन्धुपाल्चोक, नुवाकोट, रसुवा, धादिङ

गण्डकी प्रदेश

कास्की, लमजुङ, तनहुँ, मनाङ, गोरखा, स्याङ्जा, बागलुङ, मुस्ताङ, म्याग्दी, नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व), पर्वत लुम्बिनी प्रदेश

कपिलवस्तु, पाल्पा, अर्घाखाची, गुल्मी, परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम), रोल्पा, रुकुम पुर्व, दाङ, पूर्णान, बाँके, बर्दिया

कर्णाली प्रदेश

रुकुम पश्चिम, सल्यान, सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट, कालीकोट, मुगु, हुम्ला, जुम्ला, डोल्पा

सूदूरपश्चिम प्रदेश

बाजुरा, बझाङ, अछाम, डोटी, कैलाली, कञ्चनपुर, डडेलधुरा, बैतडी, दार्चुला

८. केन्द्रिय कारागार कारखाना:

काठमाण्डौ, बागदरबारको दक्षिण पट्टी केन्द्रिय कारागार भित्र केन्द्रिय कारागार कारखाना संचालित छ । कारागारका बन्दीहरूले जेलबाट छुटेपछि आय आर्जन गरी समाजमा घुलमिल भएर बस्न सकुन भने उद्देश्यले सो कारागारका कैदीहरूलाई तानबाट कपडा बुन्ने तालिम दिइन्छ । यसले गर्दा बन्दी समयमा पनि बन्दीहरूले सीप आर्जनका अतिरिक्त केही आय आर्जन गर्न सक्छन् । शुद्ध सुतिका कपडाहरू जस्तै साडी, सिरक, डसनाको पल्ला, खोल, लबेदा सुरुवाल, तौलिया, रुमाल आदी चाहिएप्ला सो कारखानाबाट खरिद गर्ने र बनाउने अर्डर दिई प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

९. लघु उद्यम विकास कार्यक्रम

लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई क्रमशः ७५ जिल्लामा विस्तार गर्दै लैजाने नेपाल सरकारको नीति अनुसार लघु उद्यम विकास परियोजना मोडेलको आन्तरिकीकरण गरी नेपाल सरकारले लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने उद्देश्यले पहिलो चरणमा (आ.व. २०६६ / ६७) देखी ०७०।७। सम्म साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग/विकास समिति अनतरगतका ५४ जिल्लाहरूमा यो कार्यक्रम लागु भएको थियो । साविक विभाग अन्तर्गत जम्मा २४ जिल्ला - (झापा, मोरङ्ग सुनसरी, सप्तरी, सिराहा धुनषा, महोत्तरी, सर्लाही, गैतहट, वारा, पर्सा मकवानपुर चितवन, काख्मी, कास्की, पाल्पा, नवलपरासी, रुपन्देही, कपिलवस्तु, दाङ, बाँके, बर्दिया, कैलाली र कन्चनपुर) र समिति अन्तर्गत ३० जिल्लामा यो कार्यक्रम सञ्चालित थियो । हाल यो कार्यक्रम नेपाल सरकार मातहत रही सबै जिल्लामा लागु भएको छ ।

१०.१ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष

विश्व व्यापार संगठन (WTO) मा नेपालको प्रवेशसँगै लघु, घरेलु तथा साना उद्योग व्यवसायका क्षेत्रमा थप अवसर र चुनौतीहरू सृजना भएको सन्दर्भमा उद्योगी व्यवसायीहरूलाई छाता संस्थाहरूको समन्वयमा प्रविधि सेवा, क्षमता विकास, बजार पहुँच, अध्ययन, अनुसन्धान जस्ता क्षेत्रहरूमा सहयोग गरी लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको बिकास र सम्बद्धनको लागि पूर्वाधार निर्माण, क्षमता विकास, प्रविधि हस्तान्तरण, बजारीकरणमा सहयोग गर्न सरकारले कोषको व्यवस्था गरेको छ । कार्य सञ्जाल विस्तार र पूर्वाधार विकासका लागि संस्थागत टेवा पुन्याई लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विकासका लागि कार्य गर्न आर्थिक बर्ष २०६१ / ६२ को बजेट बक्तव्य मार्फत नेपाल सरकारले एक कोषको स्थापना गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे बमोजिम लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष सञ्चालन विनियमावली २०६२ र लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष सञ्चालन कार्यीविधि, २०६८ जारी गरिएको छ । कोषको केन्द्रीय संचालन तथा व्यवस्थापन समिति निम्नानुसार रहेको छ ।

(क)	सचिव, उद्योग,वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख)	सहसचिव, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	सदस्य
(ग)	सहसचिव,अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	सह-सचिव, उद्योग,वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ	सदस्य
(च)	अध्यक्ष, नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ	सदस्य
(छ)	महानिर्देशक, उद्योग विभाग	सदस्य सचिव

१०.२ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह मूल कोषः

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गत साविक घरेलु तथा साना उद्योग बिभाग, घरेलु तथा साना उद्योग बिकास समिति अन्तर्गत केन्द्रिय तथा जिल्लास्तरीय कार्यालयहरु र सो मन्त्रालय अन्तर्गत स्वदेशी वा वैदेशिक सहयोगमा संचालित लघु उद्यम विकास कार्यक्रम, ग्रामीण व्यबसाय सहयोग कार्यक्रम, व्यबसाय सम्बद्धन कार्यक्रम लगायतका आयोजनाहरूद्वारा संचालन गरिने सीप विकास, उद्यामशीलता बिकास तालिम प्रदान गरे पश्चात उद्योग स्थापना गरी संचालन गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ तथा मेशिन, यन्त्र, उपकरण खरीदको लागि आवश्यक पर्ने पूँजीका निमित “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा व्यबस्थापन समन्वय समिति” ले तोके बमोजिमका प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएका र वित्तिय मध्यस्थको काम गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकबाट अनुमति पाएका बैंक, वित्तिय संस्था, सहकारी संस्था वा गैर सरकारी संस्थाद्वारा कर्जा प्रवाह गर्ने व्यबस्था गरिएको छ ।

यसरी कर्जा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि समन्वय समितिले निर्णय गरे बमोजिमको बैंकमा रहने गरी एउटा “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह मूल कोष” स्थापना गरिने व्यबस्था “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा व्यबस्थापन निर्देशिका, २०६३” ले गरेको छ । यस कर्जा प्रवाह कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्न केन्द्रीयस्तरमा निम्न बमोजिमको “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा व्यबस्थापन समन्वय समिति” को व्यवस्था गरिएको छ ।

● महानिर्देशक, उद्योग विभाग	-संयोजक
● कार्यकारी निर्देशक, साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति	-सहसंयोजक
● नायव कार्यकारी निर्देशक/ विभागीय प्रमुख, (प्रशिक्षण विभाग, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति)	-सदस्य
● समन्वय समितिले तोकेको विज्ञ वा वित्तिय संस्थाका प्रतिनिधि	- सदस्य (बढीमा तीन जना)
● निर्देशक, उद्योग विभाग	-सदस्य सचिव

कर्जा प्रवाह कार्यक्रमलाई जिल्लास्तरमा प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न सघाउ पुर्याउन निम्नानुसारको जिल्लास्तरीय “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह व्यबस्थापन समिति” को व्यबस्था रहेको छ ।

● विभाग/समितिको जिल्लास्तरीय घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका प्रमुख	- संयोजक
● कर्जा प्रवाहमा संलग्न वित्तिय संस्थाको प्रमुख	- सदस्य
● लगानीमा संलग्न वित्तिय संस्थाको कर्जा हेर्ने अधिकृत	- सदस्य
● जिल्ला विकास समितिको उद्यम विकास हेर्ने अधिकृत	- सदस्य
● प्राविधिक, विभाग/समितिको जिल्लास्तरीय कार्यालय	- सदस्य-सचिव

यस कार्यक्रमको थालनी भएपछि आर्थिक वर्ष २०६५।६६ सम्ममा कर्जा लगानी भएको छ भने साबिकको कर्जा प्रवाह निर्देशिका खारेज भई नयाँ “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा व्यबस्थापन निर्देशिका, २०६३” स्वीकृत भई प्रक्रियागत कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ । लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष र लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह मूल कोषलाई एकिकृत गरी एउटै कोष बनाई उद्योग बिकासका लागि अनुदान तथा ऋण कार्यक्रमलाई एकिकृत रूपमा सञ्चालन गर्ने तयारी गरिएको छ । आ.ब. २०७४।०७५ मा लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास

कोषको सूचना प्रकाशन भए बमोजिम १२९ प्रस्तावहरुको २,४८,३५,००० (रु. दुई करोड अट्चालिस लाख पैंतीस हजार) अनुदान रकम स्वीकृत भई वितरणको क्रममा रहेको छ ।

८.८. व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रमः

साविक घेरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत तात्कालिन अवस्थामा संचालित व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रम एउटा नयाँ व्यावसायीक कम्पनी सृजना गर्ने विलक्षुलै भिन्न तरिका हो । यसले नयाँ उद्यमीहरुलाई कार्य गर्ने ठाँउ र सहयोगको वातावरण श्रृजना गरि विकसित र सफल उद्यमी तयार गर्दछ । सीप तथा नौलो व्यबसायिक योजना भएका तर आर्थिक तथा उचित वातावरणको अभाव भएका व्यक्तिहरुलाई Incubation Centerमा राखी व्यबसायको पूर्ण विकासको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधारहरु, वातावरण र चाहिने सबै खालका व्यबस्थापन, बजार विकास, वित्त व्यबस्था आदी विषयमा आबश्यक मद्दत गरिन्छ । व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रमले नविन सोच र विचारलाई सक्षम र प्रतिस्पर्धी व्यावसायमा रूपान्तरण गराउने दृष्टिकोण राखेको छ । यसको मुख्य उद्देश्य नविनतम प्रविधि समेतको उपयोग गरेर उच्च मूल्यका बस्तु तथा सेवा उत्पादन गर्ने सृजनशील, प्रतिस्पर्धी र सक्षम व्यवसायी तयार पार्न सहयोग पुऱ्याउने रहेको छ ।

दृष्टिकोण – नविन सोच रविचारलाई सक्षम र प्रतिस्पर्धी व्यवसायमा रूपान्तरण गराउने ।

उद्देश्य – नविनतम प्रविधि समेतको उपयोग गरेर उच्चमूल्यका बस्तु तथा सेवा उत्पादन गर्ने ।
– सृजनशील प्रतिस्पर्धी र सक्षम व्यवसायी तयार पार्न सहयोग पुऱ्याउने ।

लक्ष्य

- सफल व्यवसायीहरु तयार पार्ने
- व्यवसाय सम्बद्धन सेवाका लागी आवश्यक पुर्वाधार विकास गर्ने
- नविन प्रविधिको अनुसन्धान रविकासलाई उपयोग गरेर साना तथा घेरेलु उद्योगको विकासमा टेवा पुऱ्याउने
- मुलुकका अन्य भागमा पनि व्यवसाय सम्बद्धन केन्द्र स्थापना गर्न प्ररणादायी भूमिका खेल्ने एवं सहयोग गर्ने
- व्यवसाय सम्बद्धनका लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न क्षेत्र, श्रोत र निकायहरु विच संजाल स्थापना गर्ने

व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रमलाई प्रक्रियागत रूपमा भन्नु पर्दा सकैभन्दा पहिला नयाँ तथा सकारात्मक विचार राख्ने व्यक्तिहरुवाट प्रस्ताव आब्हान गरिन्छ । त्यो प्रस्तावलाई विश्वहरुद्धारा छनौट वा रद्द गरिन्छ । यदि प्रस्ताव छनौट भएमा उनीहरुलाई निम्न सहयोग तथा सुविधाहरु दिएर एक सफल व्यावसायीको रूपमा तयार गर्ने क्रममा एक निश्चित अवधि सम्मका लागि व्यावसाय संवर्द्धन कार्यक्रममा सहभागी गराई निम्न कुराहरुको व्यवस्था गरिन्छ । जस्तै :

- कार्यकक्ष र कम्प्युटर लगायत कार्यालय सम्बन्धी उपकरण एवं इन्टरनेट र संचार सुविधा ।
- पूँजी व्यवस्थापन सम्बन्धी परामर्श
- बजार व्यबस्थापन तथा लेखा सम्बन्धी प्रशिक्षण र परामर्श सेवा
- प्राविधिक प्रशिक्षण, परामर्श, प्रयोगशाला प्रयोग र परिक्षण सम्बन्धी सुविधाको लागि सहयोग ।
- व्यवसाय स्थापना सम्बन्धी कानूनी तथा प्रशासनिक सहायता ।
- बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण सम्बन्धी परामर्श र सहयोग ।
- सम्बद्धन अवधि पूरा भएपछि पनि सम्पर्क, अनुगमन, परामर्श र सहयोगको नियमित व्यबस्था ।

८.८.१. व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रमका प्रक्रिया

- व्यवसायीक सोच र योजना सहित निवेदन दिनु पर्छ ।
- कार्यक्रमको उद्देश्य निति र छनौट लागी तोकिएका योग्यताका आधारमा व्यवसाय शुरु गर्न चाहनेलाई व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रममा भर्ना गरिन्छ ।
- सामान्यतया संभाव्य र कार्यन्बयन हुन सक्ने व्यवसायीक सोच भएकालाई मात्र भर्ना गरिन्छ ।
- There are two types of incubatees: In-house and Virtual.

८.८.२. कार्यक्रम संचालन गर्न गठित संचालक समिति

• महानिर्देशक, उद्योग विभाग	अध्यक्ष
• विश्वविद्यालयहरूबाट १ जना	सदस्य
• अनुसन्धानमूलक वा वैज्ञानिक संस्थाहरूबाट १जना	सदस्य
• सूचना प्रविधि क्षेत्रबाट १ जना	सदस्य
• उद्यमी व्यवसायीहरूको संस्थाबाट १ जना	सदस्य
• व्यवसाय विकास सम्बन्धी विशेषज्ञ मध्येबाट १ जना	सदस्य
• प्रमुख, व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रम	सदस्य सचिव

हाल यस व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रमबाट २० जना प्रशिक्षार्थी व्यवसायी न्चबमगबतभ भैसकेका छन् र हाल सो कार्यक्रममा थप प्रशिक्षार्थी छनौट कार्य हुन सकेको छैन ।

८.८.३. Graduate भैसकेका प्रशिक्षार्थी व्यवसायीहरू:

१. मातृभूमि चूलो जडान उद्योग

प्यूठान धर्मावति निवासी श्री मधुकर के.सी.द्वारा आविष्कार गरिएको ब्यू काउउथि म्झअ जसको प्रयोगले इन्धनको प्रयोगमा करिब ८०% सम्म कमि ल्याई वातावरणमैत्री समेत रहेको छ । हाल यस उद्योगले काठमाडौं, गोणबु स्थित आफ्नो कार्यस्थल मार्फत तराईका कञ्चनपूर लगायतका जिल्लाका साथै पहाडी भेगका जिल्लाहरूमा आधुनिक चूलोको इतिहासमा छुटै किर्तिमान् कायम गर्न सफल देखिन्छ । आउदो आ.व. मा २००० चूलोको विक्री वितरण गर्ने लक्ष्य यस उद्योगले लिएको छ ।

२. सुसाम फुड प्रदक्षस् प्रा.ली.

काठमाडौंको सुनार गाउँ स्थित घरबाट वार्षिक ४६०० के.जी. लप्सी तथा अमला क्याण्डीको उत्पादनबाट शुरु गरेको यस उद्योगको हालको उत्पादन करिब ९६०० के.जी. रहेको छ । गुणस्तरमा शुद्धता तथा कुनै किसिमको केमिकल नमिसाइएका यस उद्योगका उत्पादनहरूले हाल आएर स्वदेशी बजारका साथै विदेशी बजार लिन उत्तिकै सफल देखिएको छ ।

३. वेम फिउजन प्रा.ली

नेपाल का एक सय एक बटा पर्यटकिय श्रेत्रहरूको विस्तृत जानकारीका साथै अनलाइन होटल बुकिङ्को व्यवस्था समेत राखेर संचालन गरिएको यस सेवा मूलक उद्योगले हाल www.101nepal.com मार्फत आफ्ना सेवाहरू दिई आएको छ । यसका अतिरिक्त अन्य अनलाइन सेवा समेत स्वदेश तथा विदेशमा दिइरहेको छ ।

४. हिमालयन अगरबत्ति उद्योग

विशुद्ध प्राकृतिक जडिबुटिको मिश्रणबाट उत्पादन हुने यस उद्योगका उत्पादनहरु बजारमा अखण्ड अगरबत्तिको ट्रेडमार्कबाट उपलब्ध छन् । धुलिखेलबाट उत्पादन गर्दै आएको यस उद्योगका उत्पादनलाई वैदेशिक बजारमा लैजाने प्रयास भइरहेको छ ।

५. अणिमा भिजुअल एण्ड रिसर्च सर्विस सेन्टर

प्रेरणा तथा ज्ञानबर्द्धक डकुमेन्ट्रि उत्पादन गर्ने लक्ष्य सहित स्थापना भएको यस उद्योगले विभिन्न किसिमका यस्ता चेतनामूलक स्रव्य द्रिघ्य बनाएर विभिन्न संचार माध्यमलाई विक्रि वितरण गर्दै आइ रहेको छ ।

६. कर्णाली इनोमेटिम टेक्नोलोजी डेभेलपमेन्ट

वर्तमान बिद्युत आपुर्तिको समस्यालाई मध्यनजर गरि बैज्ञानिक माइकल फेराडेको सिन्धान्तअनुसार चाइनिज डाइनामाको प्रयोगबाट portable manpower driving generatorgfps यन्त्रको आविष्कार जुम्ला निवासी श्री टक्कबहादुर नेपालीले गरेका छन् । यस आविष्कारको माध्यमबाट सामान्यतया शारिरिक व्यायामका अलावा अध्यारोपनाबाट मुक्त हुनुका साथै घरायसी कार्यका लागि प्रयोग हुने उपकरणहरु समेत चलाउन सकिने हुदाँ यो यन्त्र ग्रामीण तथा शहरी क्षेत्रका मानिसहरुकालागि लाभदायक हुने देखिन्छ ।

७. राष्ट्रिय पहाडी क्षेत्र विकास परिषद

सजिवनको खेती गरि नमूनाको रूपमा प्रोत्साहनका साथै उत्पादित सजिवनको तेल निकाली विक्रि वितरण गर्ने उद्देश्य लिएको यस उद्योगले सजिवनको दाना तथा वेर्ना उत्पादन तथा विक्री वितरणको कार्य गर्दै आएको छ । यसका कार्यका उद्यमी गोरखा निवासी श्री काशीराज मरहदठा हुनुहुन्छ । प्रतिवर्ष ७ के.जी सम्म उत्पादन हुने तथा उक्त वोट बाट ५० वर्ष सम्म उत्पादन लिन सकिने यस उद्योगको लक्ष्य रहेको छ ।

८. एमर ग्रिन हर्वल एण्ड कस्मेटिक प्रा.ली.

विराटनगरका उद्यमी श्री गोपाल काफ्लेद्वारा संञ्चालित यस कम्पनीले सबै वर्गलाई लक्षित गरि प्राकृतिक जडिबुटिको प्रयोगबाट हर्वल सेम्पो, साबुन, टुथपाउडर, केस तेल, मालिस तेल, फेस क्रिम जस्ता सौन्दर्य प्रसाधन उत्पादन गर्दै आएको छ । मानिसहरु दिनका दिन प्राकृतिक सामानहरुको प्रयोग गर्ने चाहिरेको योन्य Greenकोeconomy Scenarioमा यसका शुद्ध प्राकृतिक हर्वल उत्पादनले ग्राहकको चाहना पूरा गरि सन्तुष्टि दिन सक्ने देखिन्छ । यसका साथै विदेशमा समेत पुन्याउने लक्ष्य राखिएको छ ।

९. काठमाडौं म्याकेरोनी प्रा.ली.

काठमाडौं धापासीका श्री शिवहरी प्रसाईद्वारा संञ्चालित यो संस्थाले गुणस्तरीय स्पागेटीलाई बजारमा ल्याउने लक्ष्य अनुरुप म्याकेरोनि स्पागेटी, चाउमीन, चाउचाउ जस्ता खाद्यबस्तु उत्पादन गर्दै आएको छ । खाद्य बस्तुको यो प्रकारमा रहेको वैदेशिक आयात लाई विस्थापित गर्ने गरि स्वदेशीमै उच्च गुणस्तरको उत्पादन गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

१०. वान पिस फेसन हाउस

निम्न तथा मध्यम बर्गीय उपभोक्तालाई समेत लक्षित गरि काठमाडौंको कपनमा महिला उद्यमी संगिता लामाद्वारा one piece fashion house को स्थापना गरिएको छ । मौलिक डिजाइन तथा सृजनशिलतालाई ध्यानदिने यस फेसन हाउसले तयारी पोशाक अर्डर लिई डिजाईनका साथै हाते इम्ब्राइडरीको कार्यका साथै सुलभ दरमा विविध पोशाकहरु बिक्रिबितरणको कार्य समेत गर्दै आएको छ ।

११. नेपाल इन्फो पार्क

नयाँ सोच तथा विचार भएका उर्जाशिल युवाहरुको संगठन रहेको यस उद्योगले विभिन्न किसिमका भिडियो उत्पादन गरि अनलाइन गराउने तथा विक्री वितरण गर्ने उद्देश्य रहेको छ । यस उद्योगले हाल आएर वातावरणसम्बन्धी चेतनामूलक विषयमा केन्द्रीत रही आफ्नो सेवामूलक व्यवसाय संचालन गर्दै आइरहेको छ । यस संस्थाबाट यस व्यवसाय संबद्धन कार्यक्रममा काठमाडौं कोटेश्वरका सौरभ ढकात संलग्न हुनुहुन्छ ।

१२. प्रगति हस्त कला उद्योग

भाषा निवासी शान्तिरमण पनेरुद्धारा संचालित यस उद्योगले बालवालिकाको सिकाइलाई रुचीपूर्ण बनाई कम समयमा सरलढांगले सिक्न सक्ने बिबिध किसिमका शैक्षिक सामग्रीको शृजना गर्नुका साथै यस्ता सामग्रीको उत्पादन तथा बिक्रि बितरणको कार्यलाई देश व्यापी बनाउने लक्ष्य राखेको छ ।

१३. अनमोल जडिबुटि उद्योग

गोदावरी स्थित फमबाट अनमोल ब्राण्डका जडिबुटि तथा कस्मेटिक का विभिन्न सामग्रीहरु उत्पादन र कोटेश्वरबाट विक्री गरिरहेको यस उद्योगका उत्पादनहरूलाई विस्तार गरी वैदेशिक बजारमा पुऱ्याउने उद्देश्य रहेको छ । यस उद्योगका उद्यमी श्री मानबहादुर साउद हुनुहुन्छ ।

१४. शिवाकोटी व्याग उद्योग

विभिन्न किसिमका व्यगहरु उत्पादन तथा विक्री वितरण गर्ने लक्ष्य लिएको कोटेश्वरका श्री खडानन्द शिवाकोटीद्वारा सञ्चालित यस उद्योगले कोटेश्वरमा आफ्नो उत्पादन कार्य गरी मैतिदेवी स्थित शोरुमबाट आफ्नो कारोबार संचालन गर्दै आइरहेको छ ।

१५. उद्यमीको नाम

: सीता सुवेदी/रमा रेग्मी

उद्योग/ कम्पनीको नाम

: रुची अचार उद्योग

उद्योग/ कम्पनीको ठेगाना

: ललीतपुर म.न.पा.-२५, नखखुडोल

टेलिफोन नं.

: ०१५५९९७४२

उत्पादित वस्तु

: विभिन्न स्वादका अचार

कूल पूँजी लगानी रु.

: १०,००,०००/-

रोजगारी संख्या

: ५ जना

लगानीमा प्रतिफल वार्षिक रु

: लगानीको २५ प्रतिशत

१६. उद्यमीको नाम

: दुधकला बोगटी

उद्योग/ कम्पनीको नाम

: हिमालय ह्याण्डीक्राफ्ट उद्योग

उद्योग/ कम्पनीको ठेगाना

: बूढानीलकण्ठ न.पा.-३, काठमाडौं ।

उत्पादित वस्तु

: अल्लो र हेम्प कटन कपडा

वार्षिक विक्री परिमाण हाल

: रु. ३६ लाख बराबर

कूल पूँजी लगानी रु.	: २,५०००० /
बजारको अवस्था	: बजारको अभाव/बजारको पर्याप्तता/अन्य - पूँजीको कमी
रोजगारी संख्या	: ३५ जना
लगानीमा प्रतिफल वार्षिक रु	: लगानीको २० प्रतिशत
१७. उद्यमीको नाम	: गणेश ऐडी
उद्योग / कम्पनीको नाम	: फरेस्ट्री हेम्प व्याग उद्योग/कम्पनीको
ठेगाना	: बूढानीलकण्ठ न.पा.-२, काठमाडौं
Emaili	: forestfnepal@gmail.com,
Website	: www.hempbazarnepal.com
टेलिफोन नं.	: ०१४७०१०९६
उत्पादित वस्तु	: हस्तकलाजन्य विभिन्न भोला, टोपी, पर्स आदि
कूल पूँजी लगानी रु.	: २५,००,०००
बजारको अवस्था	: बजारको अभाव/बजारको पर्याप्तता/अन्य - पूँजीको कमी
रोजगारी संख्या	: -६०

व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रममा आवद्ध भएपछि प्राप्त उपलब्धी :-

- व्यवसाय सम्बन्धी आवश्यक प्रशासनिक सिप प्राप्त गरेको ।
- बजारीकरण सम्बन्धी ज्ञान हासिल गरेको ।
- पूँजी व्यवस्थापन सम्बन्धी ज्ञान हासिल गरेको ।
- व्यापार व्यवसाय बारे आत्मविश्वास बढेको ।

१८. उद्यमीको नाम	: नरेन्द्र बहादुर साउद
उद्योग / कम्पनीको नाम	: श्री लक्ष्मी हातेकागज उद्योग
उद्योग / कम्पनीको ठेगाना	: मध्यपुर ठिमी न.पा.-१३, नयाँ ठिमी, भक्तपुर
Emaili	: nsaud451@gmail.com,
उत्पादित वस्तु	: नेपाली हाते कागज तथा हाते कागजजन्य वस्तुहरू
वार्षिक विक्री परिमाण हाल	: रु. चालीस लाख बराबरको
कूल पूँजी लगानी रु.	: रु. बीस लाख
बजारको अवस्था	: बजारको अभाव/बजारको पर्याप्तता/अन्य- बजारको खाँचो नभएको
रोजगारी संख्या	: १५ जना
लगानीमा प्रतिफल वार्षिक रु	: लगानीको २० प्रतिशत बराबर

१५. उद्यमीको नाम	: प्रेम बहादुर हमाल
उद्योग / कम्पनीको नाम	: नमूना कृषि तथा भेटनरी प्रा.लि.
उद्योग / कम्पनीको ठेगाना	: ताप्ली गाउँपालिका-१, ओखलेपुर, उदयपुर
Emali	: hamalprem9@gmail.com
सम्पर्क व्यक्तिको नाम	: प्रेम बहादुर हमाल,
उत्पादित वस्तु	: सुन्तला, (पहिला अनार खेतीबाट व्यवसाय शुरू गरेको)
वार्षिक विक्री परिमाण, हाल	: १७ टन
कूल पूँजी लगानी रु.	: बीस लाख
रोजगारी संख्या	: प्रत्यक्ष-२, अप्रत्यक्ष-५० जना
लगानीमा प्रतिफल वार्षिक रु	: आठ लाख पचास हजार
२०. उद्यमीको नाम	: उज्ज्वल चापागाँ
उद्योग / कम्पनीको नाम	: द हिमालयन च्याबिट फार्म, उद्योग / कम्पनीको ठेगाना-बलम्बु, काठमाडौं
Emali	: thehimalayanrabbitfarm@gmail.com
Website	: www.thehimalayanrabbitfarm.com
उत्पादित वस्तु	: खरायोको मासु तथा खरायोको बच्चाहरु
वार्षिक विक्री परिमाण हाल	: १५०००००
रोजगारी संख्या	: प्रत्यक्ष - ३, अप्रत्यक्ष - २० जना

नोट: १. क्र.सं. १५ देखि क्र.सं. २० सम्मका प्रशिक्षार्थीहरूलाई यस आ.व. २०७६।७७ मा Business Incubation Program अन्तर्गत Graduate गरिएको छ ।

२. नयाँ प्रशिक्षार्थी भर्ना प्रकृयामा नीतिगत व्यवस्था हान आवश्यक देखिएकोले नयाँ व्यवसायी प्रशिक्षार्थी छनोटको प्रकृया हालको लागि अगाडि बढाइएको छैन । साथै आ.व. २०८०।८१ बाट उक्त कार्यक्रम सम्बन्धित प्रदेशबाट सञ्चालन भइरहेको छ ।

८.१०. महिला उद्यमशीलता विकास कोष

औद्योगिक नीति २०६७ ले महिला उद्यमीहरूलाई विशेष सहुलियत र सुविधा प्रदान गर्ने नीति लिए अनुसार महिला उद्यमशीलतालाई प्रवर्द्धन, विकास र विस्तार गराई राष्ट्रिय विकास अभियानमा महिलालाई संलग्न गराउन महिला उद्यमीद्वारा उद्योग स्थापना, संचालन, उद्यम व्यवसायमा थप प्रविधि विस्तार, बजार विस्तार तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता कार्यमा कर्जा प्रवाह मार्फत सघाउ पुऱ्याउने उद्देश्यले महिला उद्यमशीलता विकास कोष (संचालन) कार्यविधि, २०६९ जारी गरी आ.व. २०७१/७२ बाट यो कार्यक्रम लागु गरिएको छ । विना धितो (परियोजना धितो राखेर) न्यूनतम रु १ लाख देखि रु ५ लाख सम्म वार्षिक ६ प्रतिशत व्याजमा कर्जा प्रवाह गर्ने गरिएको छ ।

८.११.१. महिला उद्यमशीलता विकास कोषको उद्देश्य

- १) लघु, घरेलु तथा साना उद्योगका लागि महिला उद्यमीलाई सरल सहज ढंगले विना धितो कर्जा उपलब्ध गराउने ।
- २) महिलालाई कर्जा प्रवाह गरी उद्यमशीलताको माध्यमबाट महिलाको आर्थिक तथा सामाजिक स्तर उकास्नको लागि सहयोग पुऱ्याउने ।
- ३) महिला उद्यमशीलताको विकास, विस्तार एंव प्रबर्द्धन गर्न सहयोग गर्ने ।
- ४) लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको माध्यमद्वारा महिलालाई उद्योग व्यवसाय सञ्चालन प्रक्रियामा संलग्न गराउने ।

८.११.२. महिला उद्यमशीलता विकास कोष सञ्चालनका लागि केन्द्रीयस्तरमा रहने केन्द्रीय कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति:-

१) महानिर्देशक, सार्विक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग	-संयोजक
२) कार्यकारी निर्देशक, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति	-सदस्य
३) उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, नीति विश्लेषण महाशाखा	-सदस्य
४) प्रतिनिधि, महिला विकास विभाग	-सदस्य
५) प्रतिनिधि, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय	-सदस्य
६) प्रतिनिधि, नेपाल राष्ट्र बैंक	-सदस्य
७) प्रतिनिधि, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ	-सदस्य
८) प्रतिनिधि, नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ	-सदस्य
९) प्रतिनिधि, महिला उद्यमी महासंघ, नेपाल	-सदस्य
१०) प्रतिनिधि, राष्ट्रिय लघु उद्यमी महासंघ, नेपाल	-सदस्य
११) उपसचिव, सार्विक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग	-सदस्य सचिव
१२) केन्द्रीय समितिले आवश्यकता अनुसार विशेषज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।	

८.१०.३ जिल्लामा रहेका उद्यमशील महिलालाई सहज, सरल र प्रभावकारी रूपमा कर्जा प्रवाह गरी कोषको समुचित प्रयोग गर्न सघाउ पुऱ्याउनको लागि जिल्लास्तरमा रहने कोष व्यवस्थापन जिल्ला समिति:-

१) कार्यालयको प्रमुख	- संयोजक
२) महिला विकास अधिकृत, महिला तथा बालबालिका कार्यालय	- सदस्य
३) प्रतिनिधि, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	- सदस्य
४) प्रमुख, जिल्लास्थित कर्जा प्रवाह गर्ने अनुप्रती पाएको बैंक	- सदस्य
५) प्रतिनिधि, जिल्लास्थित उद्योग वाणिज्य संघ	- सदस्य
६) प्रतिनिधि, जिल्लास्थित नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ वा संघ	- सदस्य

- ७) प्रतिनिधि, जिल्लास्थित लघु उद्यमी संघ नेपाल - सदस्य
 ८) प्रतिनिधि, जिल्लास्थित महिला उद्यमी संघ नेपाल - सदस्य
 ९) कार्यालय प्रमुखले तोकेको कार्यालयको कर्मचारी - सदस्य सचिव
 १०) जिल्ला समितिले आवश्यकता अनुसार विशेषज्ञाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

ट.१०.४ महिला उद्यमशीलता विकास कोषबाट कर्जा लिन चाहने महिला उद्यमीहरूले आफु संलग्न जिल्लास्थित छाता संस्थाको सिफरिस सहित देहाय बमोजिमका कागजातहरु संलग्न राखी सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- १) आफुले गर्न चाहेको व्यवसाय वा उद्यमको विवरण,
- २) कर्जा लगानी गर्ने प्रस्तावित उद्योग व्यवसाय वा उद्यमको योजना (स्कीम),
- ३) कर्जा लगानी गर्न माग गरेको रकम,
- ४) नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- ५) जुन उद्योग व्यवसाय वा उद्यममा कर्जा लगानी गर्न चाहेको हो सो संस्था प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता, नविकरण भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- ६) कर्जा माग गर्ने संस्था जुन छाता संस्थाको सदस्य हो सो जिल्लास्थित छाता संस्थाको सिफरिस,

तालिका नं. १

महिला उद्यमशीलता विकास कोषबाट हालसम्म प्रदान गरिएको कर्जाको विवरण आ.व. ०७१/०७२

सि.नं.	जिल्ला	कर्जा प्रदान गरिएका संस्थाहरूको संख्या	प्रस्तावकले माग गरेको रकम	स्वीकृत माग रकम
१	काठमाडौँ	३१	१४७०००००	३७०००००
२	भक्तपुर	१३	६५०००००	१५५००००
३	ललितपुर	३	१४९७०००	४५००००
४	मकवानपुर	२	१५३९५००	२५००००
५	कैलाली	२३	११४०७४००	२७०००००
६	खोटाङ	१३	४७८५०००	१६०००००
७	प्युठान	२५	९९७०२०२	२९०००००
८	बाग्लुङ	२	२२५००००	२०००००
९	बाजुरा	१	७५००००	१५००००
१०	कालीकोट	६	३९५१२६०	८०००००
जम्मा		११९	५७३५०३६२	१४३०००००

आ.व. ०७२/०७३

सि.नं.	जिल्ला	कर्जा माग गर्ने प्रस्तावकको संख्या	कर्जा प्रदान गरिएका संस्थाहरुको संख्या	प्रस्तावकले माग गरेको रकम	स्वीकृत माग रकम
१	काठमाडौं	१९	१२	७६५००००	१५०००००
२	भक्तपुर	१७	१५	६२०००००	१७०००००
३	ललितपुर	५	१	२०००००	१५००००
४	मकवानपुर	१२	१०	४६०००००	११५००००
५	खोटाङ	२८	२६	१३१८००००	२८५००००
६	प्युठान	२०	१९	६५३४८४४	२३५००००
७	बाजुरा	११	६	२४०००००	७५००००
८	कालीकोट	८	८	८०३३४१०	९०००००
९	पाँचथर	१६	१५	५७४१५००	१९०००००
१०	संखुवासभा	३	३	१५०००००	४५००००
११	धनुषा	२	१	३२५००	१०००००
१२	कास्की	२६	२६	१४४०००००	३२५००००
१३	पर्वत	२०	१५	८७१०८५०	१६५००००
१४	नवलपरासी	८	७	३४५००००	९०००००
१५	बाँके	२	२	११२००००	२५००००
१६	डोटी	२०	५	९००००००	५५००००
१७	बैतडी	१९	१४	५४१०८४५	१५५००००
१८	सिन्धुपाल्चोक	६	६	२५९६३७०	६०००००
१९	काभ्रेपलाञ्चोक	१८	१५	७३४००००	१७०००००
२०	धादिङ	१७	१७	८००००००	२०५००००
२१	गोरखा	६	६	२८०००००	७५००००
जम्मा		३२५	२२९	११९१९२८१९	२७०५००००

आ.व ०७३/०७४

सि.नं.	जिल्ला	कर्जा माग गर्ने प्रस्तावकको संख्या	कर्जा प्रदान गरिएका संस्थाहरुको संख्या	प्रस्तावकले माग गरेको रकम	स्वीकृत माग रकम
१	काठमाडौं	३४	२५	१४४६१७५५	५४०००००
२	भक्तपुर	३२	२८	१३५२००००	५५५००००
३	ललितपुर	६	६	३००००००	१००००००
४	मकवानपुर	२३	१७	६९०००००	२९९००००
५	कैलाली	४८	४५	२१८५००००	९८९७०००
६	खोटाङ	१५	१२	२७२०६००	२२९३०००
७	प्युठान	२५	१३	३५५०४७९.५	३०५२०००

८	बाजुरा	१८	१४	५६०००००	२९३००००
९	कालीकोट	१७	१७	९५६८७००	३६५००००
१०	पाँचथर	३२	२७	१३५०००००	५१५००००
११	सप्तरी	१४	६	२०७८२५०	१२६२०००
१२	धनुषा	८	३	१४०००००	५०००००
१३	कास्की	७	६	४००००००	१२५००००
१४	नवलपारासी	१४	१२	६०२६०००	२३५००००
१५	बाँके	२७	२२	११२५००००	४५६००००
१६	डोटी	२१	२१	७५०००००	४२५५०००
१७	बैतडी	२३	२२	६९९००००	४३३००००
१८	दोलखा	१७	१२	७५८३०००	२४७००००
१९	सिन्धुपाल्चोक	१३	१०	४६५००००	१७५००००
२०	काग्नेपलाञ्चोक	१३	११	५५०००००	२००००००
२१	धादिङ	२७	१८	७१०००००	३५४५०००
२२	जुवाकोट	२७	२३	१३५१६८६२	६८५००००
२३	गोरखा	५	४	१३५००००	८०५०००
२४	इलाम	१९	१४	७००००००	३४०००००
२५	धनकुटा	६६	५७	२८५०००००	१३१५००००
२६	सुनसरी	४९	४३	३५५०३५००	१००५००००
२७	तेह्रथुम	२२	१६	७००००००	२९०००००
२८	सोलुखुम्बु	३	२	१००००००	६०००००
२९	उदयपुर	५४	४८	२४९७५४५७	१०९०००००
३०	सिन्धुली	३१	८	३६०००००	१३०००००
३१	पर्सा	१०	४	१४०००००	७५५०००
३२	चितवन	५	३	७४५०००	५३३०००
३३	तनहु	१६	१६	१०५१००००	२९५००००
३४	गुल्मी	२	१	५०००००	२०००००
३५	रुपदेही	१६	७	३७१००००	१२०००००
३६	पाल्पा	३	३	१३५००००	५५००००
३७	रोल्पा	१२०	९८	६३१००७३७	२२८६७०७०
३८	दाङ्ग	३०	२७	१२८०००००	६९७००००
३९	बर्दिया	१५	१२	५६०००००	२३५००००
४०	सुर्खेत	४२	२६	१३९५६२५२.८	५९०००००
४१	कापिलवस्तु	४	०		०
४२	कंचनपुर	१४	६	३९०००००	१४५००००
जम्मा		९८७	७६५	३९८२६६५९३	१६५८६४०७०

आ. व. २०७१/७२ मा देशका विभिन्न १० जिल्ला (खोटाङ्ग, मकवानपुर, काठमाण्डौ, ललितपुर, भक्तपुर, बाग्लुङ्ग, प्युठान, कालिकोट, कैलाली र बाजुरा) का विभिन्न ११९ महिला उद्यमीहरूलाई रु. १,४३,००,०००/- कर्जा स्वीकृत गरिएको छ। त्यस्तै आ.व. २०७२/७३ मा थप १६ जिल्ला (पाचथर, संखुवासभा, सप्तरी, धनुषा, कास्की, पर्वत, नवलपरासी, बाँके, डोटी, बैतडी, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, काष्ठेपलाञ्चोक, धादिङ, नुवाकोट र गोरखा) समेत जम्मा २६ जिल्लाका विभिन्न २२९ महिला उद्यमीहरूलाई रु. २,७०,५०,०००/- कर्जा स्वीकृत गरिएको छ। आ.व. २०७३/७४ मा थप २० जिल्ला (इलाम, धनकुटा, सुनसरी, तेह्रथुम, सोलखुम्बु, उदयपुर, सिन्धुली, पर्सा, चितवन, तनहुँ, गुल्मी, रुपन्देही, पाल्पा, कपिलवस्तु, रोल्पा, दाङ, बर्दिया, सुर्खेत, जुम्ला र कञ्चनपुर) समेत गरी जम्मा ४६ जिल्लाका विभिन्न ७६५ महिला उद्यमीहरूलाई रु. १६,५८,६४,०७०/- कर्जा स्वीकृत गरिएको थियो। यसैगरी आ.व. २०७४/७५ मा ७५ जिल्लाका ७७५ महिला उद्यमीहरूको रु. १२,५६,००,०००/- (बाहु करोड छपन्न लाख रुपैयाँ) कर्जा स्वीकृत भई वितरणको क्रममा रहेको छ।

महिला उद्यमशिलता विकास कोषको स्वीकृत कर्जा रकम

आ.व. २०७४/०७५

३४ जिल्ला (यस वर्ष लागू भएका)				४१ जिल्ला (विगत वर्षहरू देखि लागू भएका)			
सि.नं.	जिल्ला	सख्या	स्वीकृत रकम	क्र.स.	जिल्ला	सख्या	स्वीकृत रकम
१	ताप्लेजूङ	११	१५०००००	१	पाचथर	१५	३२०००००
२	झापा	१९	३००००००	२	इलाम	२४	४७०००००
३	मोरङ	३२	४५०००००	३	सुनसरी	१७	३१०००००
४	भोजपूर	४	५०००००	४	धनकुटा	२५	५२०००००
५	ओखलढुङ्गा	२	७०००००	५	तेह्रथुम	३१	४३०००००
६	संखुवासभा	०	०	६	खोटाङ्ग	९	१५०००००
७	सिराहा	५	६०००००	७	सोलुखुम्बु	१	१०००००
८	महोतरी	७	९०००००	८	उदयपुर	२०	२६०००००
९	सर्लाही	३	३०००००	९	सप्तरी	०	०
१०	रौतहट	३	७०००००	१०	धनुषा	७	११०००००
११	बारा	१	२०००००	११	सिन्धुली	१३	१९०००००
१२	रामेछाप	०	०	१२	दोलखा	१५	२५०००००
१३	रसूवा	२८	५६०००००	१३	सिन्धुपाल्चोक	०	
१४	लम्जूङ	१२	१९०००००	१४	नुवाकोट	२६	४३०००००
१५	मनाङ	४	५०००००	१५	काष्ठे	१३	२२०००००
१६	मूस्ताङ	१	३०००००	१६	भक्तपुर	२५	४००००००
१७	म्याग्दी	७	९०००००	१७	ललितपुर	१२	१६०००००
१८	बाग्लूङ	२	४०००००	१८	काठमाडौं	३४	४७०००००
१९	पर्वत	१८	३००००००	१९	पर्सा	५	८०००००

२०	स्याडजा	३८	६७०००००	२०	मकवानपुर	११	१३०००००
२१	अर्धाखाची	३	३०००००	२१	चितवन	५	६०००००
२२	कपीलवस्तू	६	७०००००	२२	धार्दिङ	१५	२३०००००
२३	दैलेख	३	५०००००	२३	तनहु	१२	१९०००००
२४	सल्यान	१	१०००००	२४	गोरखा	०	०
२५	रुकूम	६	९०००००	२५	कास्की	६	६०००००
२६	जाजरकोट	८	१२०००००	२६	पाल्पा	३	६०००००
२७	डोल्पा	५	१३०००००	२७	गुल्मी	५	८०००००
२८	मूगू	०		२८	नवलपरासी	८	११०००००
२९	हुम्ला	६	१३०००००	२९	रुपन्देही	१६	१७०००००
३०	जूम्ला	२	५०००००	३०	पूर्णान	१२	२४०००००
३१	अपाम	०	०	३१	रोल्पा	२३	३७०००००
३२	वभाड	०	०	३२	दाङ्ग	१६	३८०००००
३३	दाचूला	९	१४०००००	३३	बाँके	०	०
३४	डडेलधूरा	४	५०००००	३४	वर्दिया	४	७०००००
जम्मा रकम		२५०	४०९०००००	३५	कालीकोट	६	१२०००००
				३६	सुखेत	१७	२७०००००
				३७	बाजुरा	७	१२०००००
३४ जिल्लाको माग रकम		४०९०००००		३८	बैतडी	१०	११०००००
४१ जिल्लाको माग रकम		८४७०००००		३९	डोटी	१३	२२०००००
७५ जिल्लाको माग रकम		१२५६०००००		४०	कैलाली	३१	४७०००००
				४१	कञ्चनपुर	१३	२३०००००
					जम्मा	५२५	८४७०००००

नोट : १. आ.व. २०७५/७६ देखि सूचना आह्वान नभएकोले कर्जा वितरण नभएको ।

नोट : २ औद्योगिक व्यवसाय सम्बन्धी प्रचलित कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयकले औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ को दफा ५१ मा औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन कोष सम्बन्धि निम्नानुसारको व्यवस्था गरेको छः

औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन कोषः नेपाल सरकारले मुलुकको औद्योगिक लगानी प्रवर्द्धन तथा संरक्षणका लागि एक औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन कोष स्थापना गर्नेछ ।

उक्त कोषमा देहाय बमोजिमको रकम रहनेछ:-

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ख) स्वदेशी संघ, संस्था वा व्यक्तिबाट प्राप्त रकम,

(ग) यो ऐन प्ररम्भ हुँदाका बखत कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्यम विकास कोष, लघु, घरेलु तथा

साना उद्योग कर्जा प्रवाह कोष, प्रविधि विकास कोष, महिला उद्यमशीलता विकास कोष, जोखिम पैंजी (भेज्चर क्यापिटल) कोष, रुण उद्योग पुनर्निर्माण तथा व्यवस्थापन कोष र औद्योगिक लगानी संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कोषबाट भएको लगानी फिर्ता बापत प्राप्त वा त्यस्तो कोषमा रहेको रकम,

(घ) विदेशी सरकार, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त हुने द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय अनुदान वा सहयोगको रकम,

तर विदेशी सरकार, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाबाट अनुदान वा सहयोग प्राप्त गर्नु अघि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

उक्त कोषको रकम देहायको कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ:-

(क) लघु उद्यम, घरेलु तथा साना उद्योग विकास,

(ख) प्रविधि विकास,

(ग) औद्योगिक प्रवर्द्धन,

(घ) रुण उद्योग पुनर्निर्माण तथा व्यवस्थापन ,

(ङ) महिला उद्यमशीलता विकास ।

पुनर्शब्द: हाल उक्त कोष सञ्चालनको स्वीकृत कार्यविधि तयार नभएकोले कोषबाट कर्जा प्रवाह हुन सकेको छैन ।

९ अनुमति लिनुपर्ने उद्योगहरू :- औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ को दफा ८ मा उल्लेख भए बमोजिम

अनुसूची-१

(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

अनुमति लिनु पर्ने उद्योगहरू

१. हातहतियार, गोलीगढ्ठा, बारूद वा विस्फोटक पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योग,
२. मुरुक्षात्मक छ्याई (सेक्युरिटी प्रिन्टिङ), मुद्रा तथा सिकका उत्पादन गर्ने उद्योग,
३. चुरोट, बिंडी, खैनी, सिगार तथा सुर्तीजन्य पदार्थ मुख्य कच्चा पदार्थ हुने वस्तु एवं विद्युतीय चुरोट उत्पादन गर्ने उद्योग,
४. माइक्रोबृहारी, बियर, मदिरा वा मदिराजन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योग,
५. ढुङ्गा गिड्ठा, बालुवा उत्खनन्, प्रशोधन गर्ने उद्योग,
६. रेडियो सञ्चार सम्बन्धी उपकरण उत्पादन गर्ने उद्योग,
७. बहुमूलय खनिज तथा पेट्रोलियम पदार्थ उत्खनन् जस्ता उद्योग,
८. लिक्वीफाइड पेट्रोलियम ग्यास (एल.पी.जी.) रिफिलिङ गर्ने उद्योग,,
९. ड्रोन उत्पादन वा ड्रोनको माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्ने सबै प्रकारका उद्योग,

१०. प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति लिनु पर्ने अन्य उद्योग ।

यस अधि साविक विभाग र अन्तर्गतका जिल्लास्तरीय कार्यालय एवं घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति अन्तर्गतका जिल्लास्तरीय कार्यालयहरूबाट आर्थिक वर्ष २०५०/५१ देखि आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म साना उद्योगको लागि दिइएको अनुमति विवरण तालिका नं. २ र ३ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं २

ईजाजत आवश्यक पर्ने साना उद्योगको लागि ईजाजत प्रदान गरिएको विवरण		
क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	ईजाजत प्रदान गरिएको संख्या
१	२०५०/५१	२४४
२	२०५१/५२	२८६
३	२०५२/५३	२२१
४	२०५३/५४	२३४
५	२०५४/५५	१९
६	२०५५/५६	५
७	२०५६/५७	४१
८	२०५७/५८	४
९	२०५८/५९	५६
१०	२०५९/६०	५२
११	२०६०/६१	४२
१२	२०६१/६२	६१
१३	२०६२/६३	४१
१४	२०६३/६४	५०
१५	२०६४/६५	२४
१६	२०६५/६६	५१
१७	२०६६/६७	३
१८	०६७/६८	४
१९	०६८/६९	९
२०	०६९/७०	०
२१	०७०/७१	१
२२	०७१/०७२	१५
२३	०७२/०७३	१०
२४	०७३/०७४	१
२५	०७४/०७५	५
२६	०७५/०७६	०
	जम्मा	१४७९

माथिको तालिका नं १ मा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट आ. व. २०५०।५१ देखि हालसम्म साना उद्योगहरूको लागि ईजाजत प्रदान गरिएको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । सो अवधिमा जम्मा १४७९ वटा उद्योगहरूलाई ईजाजत प्रदान गरिएकोमा आ. व. २०५१।५२ मा सबैभन्दा बढी २८६ वटा र आ. व. २०६९।७० तथा आ. व. २०७५।७६ मा क'नैपनि उद्योगहरूलाई ईजाजत प्रदान नगरिएको ।

आर्थिक वर्ष २०५६ बैशाख देखि २०७५।७६ सम्म साविक विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट प्रारम्भिक वातावरण सम्बन्धी प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत भएका उद्योगहरूको जिल्लागत तथा विषयगत विवरण तल तालिकाहरूमा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ३

प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०५६ बैशाख देखि २०६६।६७ सम्म	आ.व. २०६७।६८	आ.व. २०६८।०९	आ.व. २०६९।०९	आ.व. २०७०।०९	आ.व. २०७०।०९	आ.व. २०७०।०९	आ.व. २०७१।०९	आ.व. २०७२।०९	आ.व. २०७३।०९	आ.व. २०७४।०९	आ.व. २०७५।०९	जम्मा
१	झापा	५१	९	१	३	२	४	३	५	११	०	८९		
२	मोरङ	१३१	४	०	७	३	६	५	९	१३	०	१७८		
३	सुनसरी	७९	११	०	५	१	११	८	९	४	९	१३७		
४	सिराहा	७४	२	१	७	६	२	१२	६	७	०	११७		
५	सप्तरी	४६	०	३	६	८	६	३	३	४	१०	८९		
६	महोत्तरी	३८	२	०	९	२	७	३	७	१२	०	८०		
७	धनुषा	८९	०	०	११	११	५	२	८	४	०	१३०		
८	सर्लाही	५९	०	१	०	११	९	४	१८	१६	०	११८		
९	रौतहट	६१	३	०	५	९	६	१५	१९	९	०	१२७		
१०	चितवन	८४	५	०	०	६	२	२	६	४	०	१०९		
११	मकवानपुर	७१	२	०	०	१	२	२	१	२	१	८२		
१२	बारा	१५९	७	०	४	९	७	५	१९	३२	०	२४२		
१३	पर्सा	१०७	२	०	७	४	५	७	५	६	०	१४३		
१४	काठमाडौं	२१९	५	०	२	३	३	४	०	५	४	२४५		
१५	ललितपुर	६७	०	०	०	२	२	२	२	२	२	७९		
१६	भक्तपुर	१९	१	०	०	०	१	१	०	१	०	२३		
१७	काभ्रे	३६	२	३	२	०	३	४	११	११	०	७२		
१८	कास्की	३८	१	०	०	०	०	०	०	१	०	४०		
१९	पाल्पा	४	०	०	२	०	०	०	०	२	०	८		
२०	परासी (बर्देघाट सुस्ता पश्चिम)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१		
२१	नवलपुर (बर्देघाट सुस्ता पूर्व)	६१	७	०	२	४	१	०	४	४	०	८३		
२२	रुपन्देही	१७३	३	०	३	५	५	५	५	१०	०	२०९		
२३	कंपिलवस्तु	७४	१	०	१६	७	१२	४	८	१४	३	१३९		
२४	दाङ	२८	२	३	८	३	०	२७	५	५	०	८१		

२५	बाँके	६०	४	०	०	८	८	१८	३	८	०	१०९
२६	बर्दिया	१०	२	०	०	१	३	१९	४	४	०	४३
२७	कैलाली	३३	१	५	८	६	१७	४०	२	३	०	११५
२८	कञ्चनपुर	३५	०	१	८	१	३	४४	५	३	०	१००
२९	विभाग/अन्य	५६	०	८६	०	०	०	६		०	०	१४८
३०	धनकुटा	३	०	०	०	०	२	१	०	१	०	७
३१	सिन्धुपाल्चोक	३	०	०	०	०	५	१	३	३	०	१५
३२	धादिङ	१७	२	०	०	१	११	१७	१४	५	१	६८
३३	तमजुङ	४	१	०	०	०	३	०	०	०	०	८
३४	तनहु	७	०	०	०	०	१	२	२	३	०	१५
३५	पर्वत	७	०	०	०	०	१	१	०	०	०	९
३६	सुर्खेत	५	०	०	०	१	१	०	०	०	०	७
३७	नुवाकोट	७	०	०	१	०	८	३	५	१	०	२५
३८	दोलखा	२	०	०	०	१	१	०	०	१	०	५
३९	रसुवा	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
४०	स्याङ्जा	९	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१०
४१	गुल्मी	१	०	०	०	०	१	२	०	०	०	४
४२	अर्थाखाँची	३	०	०	०	०	०	०	४	०	०	७
४३	मुस्ताङ	३	३	०	०	०	०	१	०	१	०	८
४४	दैलेख	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
४५	पाचथर	१	१	०	१	३	१	१	१	१	०	१०
४६	हुम्ला	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
४७	उदयपुर	२	०	०	२	०	०	०	०	२	०	६
४८	बालुङ्ग	४	०	०	०	०	०	०	१	०	०	५
४९	गोरखा	१	०	०	६	१	०	२	०	१	०	११
५०	म्याग्दी	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
५१	संखुवासभा	१	२	०	०	१	०	०	०	०	०	४
५२	ईलाम	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	२
५३	रोत्पा	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०	२
५४	जुम्ता	०	१	०	०	१	१	०	०	०	०	३
५५	खोटाङ्ग	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१
५६	तेहथुम	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०	३
५७	ताप्लेजुङ	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०	२
५८	सोलु	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१
५९	सिन्धुली	१	०	०	०	०	१	२	१	१	०	६
६०	वर्भाङ्ग	०		०		०	०	१	०	०	०	१
६१	बाजुरा	०								२	०	२
६२	डडेलधुरा	०		०		०	०	१	०	०	०	१
६३	रामेछाप	०		०		०	०	०	०	१	०	१
जम्मा		२०४८	८८	१०४	१२९	१२४	१६८	२८०	१९५	२२०	३३	३३८९

- Data trend अध्ययनको लागि पुरानै तथ्याङ्क राखिएको।

माथिको तालिकामा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट आ.व. २०५६ बैसाख देखि २०७५।७६ सम्म प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत भएका घरेलु तथा साना उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । सो अवधिमा जम्मा घटडढ वटा घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएको मा काठमाडौंमा सबैभन्दा बढी २४५ वटा उद्योगहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएको छ । भूकम्प प्रभावित भक्तपुरका ५९ वटा फिक्स चिम्नी (Natural Draught) इट्टा उद्योगहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव-IEE) समितिको निर्णय अनुसार यस विभागबाट प्रविधि परिवर्तन गरी फिक्स चिम्नी (Forced Draught) कायम गरिएको माथिको तथ्याङ्कमा समावेश गरिएको छैन । साविक विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको विषयगत विवरण तलको तालिकामा देखाईएको छ ।

तालिका नं. ४

प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको विषयगत विवरण

क्र. सं.	बिषय	२०५६ बैसाख देखि ०६७/६८ सम्म	आ.व.									जम्मा
			२०६८/९८	२०६९/९०	२०७०/९१	२०७१/९२	२०७२/९३	२०७३/९४	२०७४/९५	२०७५/९६	*२०७५/९७	
१	प्लास्टिक, ईटा, भुसेइटा, क्रसर टायल	१२१९	३१	११०	९६	९०	२३८	१४८	१४१			२०७३
२	कलर ल्याब फोटो धुलाई	२२	०									२२
३	डाइज़ (रंगाई)	२७	०			२			४			३३
४	कोल्ड स्टोरेज (सित भण्डार)	२९	०									२९
५	कुखुरा पालन र कृषिदाना	५०				९		२				६१
६	जिंक अक्साइड, लिंड अक्साइड, क्लोराइड	६	०			६						१२
७	मासु प्रशोधन	३	०									३
८	कन्फेक्सनरी	९	०			४						१३
९	सोडियम सिलिकेट, एसिड	२	०						१			३
१०	चप्पल	४	१									५
११	एल.पी.जी. (ग्यास)	२०	२									२२
१२	कृषि मल	५	०									५
१३	सलाई	२	०		१							३
१४	डेरी	९९	०					१				१००
१५	साबुन, फिनेल आदि	२२	०		१			२				२५
१६	कृषि औजार	२	२	१								५
१७	ब्याट्री प्लेट समेत, ब्याट्री सेपरेटर	९	०		२	२		३				१६
१८	रंग रोगन	४८	५	२								५५

क्र. सं.	बिषय	२०५६ बैसाख देखि ०६७/६८ सम्म	आ.व.								जम्मा
			२०६१६८	२०६१७०	२०६१७१	२०७१७२	२०७१७३	२०७१७४	२०७१७५	*२०७५१६६	
१९	पेपर रिसाइकिलन	२	०								२
२०	मस्कवीटो नेट	४	०								४
२१	ड्राइसेल ब्याट्री	१	०	१		३					५
२२	फोटोकपी फ्ल्याक्स मेसिन समेत	१	०								१
२३	मर्दिरा,	२६	७	१		१			२		३७
२४	वर्कशॉप	९५	०								९५
२५	पेपर/पल्प	२१	१								२२
२६	केमिकल/पेन्ट्स	२९	०	१	८	४		१०	५		५७
२७	छाला/हड्डी सम्बन्धी	६	०	१		१			१		९
२८	डिस्पोजेबल	१	०								१
२९	कार्वन	१	०	१	१	३					६
३०	पशु औषधि	३	२								५
३१	रबर	११	२		१			२			१६
३२	फुड	३६	०								३६
३३	मैनबत्ती	१	०								१
३४	कृषि उत्पादन	४	०				५				९
३५	थिनर	३	१								४
३६	पाइप	२	०								२
३७	सुर्ती	१	०								१
३८	प्लाइड	३६	१४	२			४	११			६७
३९	मेटल/स्टील सम्बन्धी	३९	१					७			४७
४०	वोन	१	०				१				२
४१	सिमेन्ट	२	०								२
४२	टर्पेन्टाइन	१२	०	१	१						१४
४३	खोँडसारी तथा चिनी	१५	१								१६
४४	फोम	९	१				१				११
४५	आयुर्वेद	४०	०	१			१	१			४३
४६	एत्लोपेथिक	३	०								३
४७	सःमिल/टिम्बर	१५	३			११	४	७			४०
४८	क्रस्टिक	४	०								४
४९	ग्यालभनाइज	१	०		१			१			३
५०	आयल	१२	०		१						१३

क्र. सं.	विषय	२०५६ बैसाख देखि ०६७/६८ सम्म	आ.व.						जम्मा
			२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	
५१	फाइवर	२	०						२
५२	पोलिमर	२	०						२
५३	वेट ब्रिकेट	१	०						१
५४	बलपेन	१	०						१
५५	पी.भी.सी. केबुल	५	०						५
५६	कत्था	९	१						१०
५७	ग्रिज मोबाइल	३	०	२	३				८
५८	पानी ताने पम्प	२	०						२
५९	इलोक्ट्रोनिक	२	०			१			३
६०	टेक्सटायल	१	०				१		२
६१	इन्जिनियरिंड	१	०						१
६२	राफ्टिंड	१	०						१
६३	टायर रिसोलिड	२	०						२
६४	पर्यटन	१	०						१
६५	रड तथा वायर	१०	०						१०
६६	गर गहना	२	०						२
६७	मिनरल वाटर	४	०						४
६८	कोइला चिप्स	१	०						१
६९	विजुली	१	०						१
७०	इलेक्ट्रीक भेइकल	१	०						१
७१	सिरिन्ज	१	०						१
७२	इन्जिन आयल	२	०	१					३
७३	प्याकेजिङ	१०	०			१			११
७४	ग्याँस सिलान्डर रिफिलिड	१	०			१			२
७५	पसिमना	१	०						१
७६	चिया	२	०						२
७७	जडिबुटि	१४	०	१					१५
७८	भेनियर	३	४	१	१	८			१७
७९	चुन उद्योग	२	०	१			१		४
८०	एडहेसिब	२	०						२
८१	अक्सीजन (इह)	१	०						१
८२	मासि	१	०						१

क्र. सं.	बिषय	२०५६ बैसाख देखि ०६७/६८ सम्म	आ.व.								जम्मा
			२०६८/९८	२०६९/१०	२०७०/११	२०७१/१२	२०७२/१३	२०७३/१४	२०७४/१५	२०७५/१६*	
८३	ब्राण्डी, वाइन र साइडर	०	९			२०	१०				३९
८४	लाउण्ड्री	१	१	१				२			५
८५	फेर्निक	१	०			८					९
८६	आल्मोनियम भांडा	०			१						१
८७	मेट्रेक्स फर्म	०			१						१
८८	थर्मो प्लान्ट	०			१						१
८९	थर्मोकोल	०			१						१
९०	हार्पिंक	०			१						१
९१	खरिदुङ्गा	०			१						१
९२	लुट्रिकन्ट	०						२			२
९३	भेनियर	०					६				६
९४	बिबिध	२७	१२	४	०	५	२०	६	२९		१०३
जम्मा		२१३६	१०४	१२९	१२४	१६८	२८०	१९५	२२०	३३	३३८९

• विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

माथिको तालिकामा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट आ.व. २०५६ बैसाख देखि २०७५/७६ सम्म प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत भएका घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विषयगत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। सो अवधिमा जम्मा ३३८९ वटा घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएकोमा सबैभन्दा बढी प्लाष्टिक, ईटा, क्रसर सम्बन्धी २०७३ वटा उद्योगहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएको छ।

१०. उद्योग दर्ता सम्बन्धी तथ्याङ्क :-

आर्थिक वर्ष २०५१/५२ देखि २०८०/८१ सम्म दर्ता गरिएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण तलका तालिकाहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ।

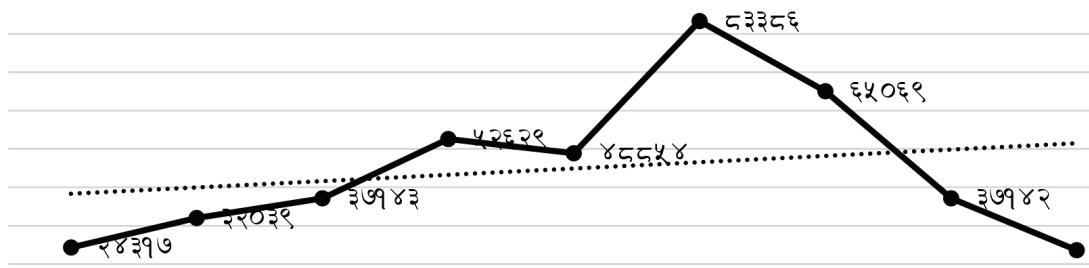
तालिका नं. ५

लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धी विवरण (वर्गीकरणको आधारमा)

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग दर्ता सम्बन्धी विवरण (वर्गीकरणको आधारमा)													
क्र. सं.	उद्योगको नाम	आ.व.२०७१/७२ दर्ता वा.०६७० सम्बन्धी जम्मा	आ.व.०७१/७१	आ.व.०७१/७२	आ.व.०७१/७३	आ.व.०७१/७४	आ.व.०७१/७५	आ.व.०७१/७६	आ.व.०७१/७७	आ.व.०७१/७८	आ.व.०७१/७९	आ.व.०७१/८०	आ.व.०८०/८१
१	उत्पादन मूलक	९२००८	५७१८	४५४४	४९६१	६४६३	७७२५	८०२	५८९५	९६७९	६७०५	४३३६	३६९८
	उर्जा मूलक	१२७२	१३	१४	८०	३३	१७	१८	१	७	६	३	१९४
२	उर्जा मूलक	१२७२	१३	१४	८०	३३	१७	१८	१	७	६	३	१९४
३	कृषि तथा बनजन्य	८६९७	३८००	४३८०	७६६०	९२८२	१२२५६	१७६८७	२२०९७	४८८५२	३९७५५	१९३००	८९६७
४	पर्यटन	१७८६९	३००६	१९८८	३१५५	४२०७	४१३५	४९६९	४९९७	५६९३	३८५५	२६०७	२१३०
५	खनिज	१०८४	४	२	५९	८२	४०	३	१	३	३	०	०
६	सेवामूलक	७४८९०	९५०४	६४०४	८१७०	११३२७	११७१७	२०८९९	१४८७९	१८२१८	१४२२६	१०४८६	८२०७
७	निर्माण	८७६२	८४	३२२	२३२	६२०	१०८९	५५७	९०३	८८६	४१३	३६६	३७७
८	सूचना तथा प्रौद्योगिकी	०	०	०	०	२५	१६४	९४	८१	४८	१०६	४४	६३
	जम्मा	२०४५८२	२२१२९	१७६५४	२४३१७	३२०३९	३७१४३	५२६२९	४८८५४	८३३८६	६५०६९	३७१४२	२३६३३

♣ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

उक्त तथ्याङ्कलाई तलको Trend Line मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

आर्थिक वर्ष

तालिका नं. ६

साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग र समिति अन्तर्गत दर्ता भएका लघु, घरेलु र साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धि विषयगत विवरण (वर्गीकरणको आधारमा)

(नोट-हाल वर्गीकरणको आधारमा विवरण प्राप्त नभएकोले Data Trend अध्ययनको लागि पुरानै तथ्यांक राखिएको)

१. उत्पादनमूलक

क्र.सं.	उद्योगको क्रिसम	आ.व.										कुल जम्मा
		आ.व. ०५१९५२ देखि २०६६६७ सम्म	२०६७५८	२०६८६९	२०६९७०	२०७०७१	२०७१७२	२०७२७३	२०७३७४	२०७४७५	२०७५७६	
१	खाद्य प्रशोधन (फलफूल समेत)	४८६६	१८४	१८९	३५८	३५९	१२३	११६	१६९	२०३		६५६७
२	मिल	२३७५४	३५६	३२५	२७९	१३६	७०	२०२	२९४	३५३		२५७६९
३	ग्रिल स्टर	०	०	०	०	०	३१६	९५	१३८	१६६		७१५
४	पेय पदार्थ (फलफूलको जुस, स्क्वास)	३२२	०	३	१०	१२०	३२	०	०	०		४८७
५	सुर्दी, बिडी	५६४	४९	५७	४०	४	१	१७	२५	३०		७८७
६	कपडा उत्पादन/सिरक डसना	१९२५	५	६७	९	१२०	३७	११९	१७३	२०८		२६६३
७	गर्मिन्ट तथा सिलाई	०	०	०	०	०	४१	६	९	१०		६६
८	मेटल उद्योग/बाक्स बनाउने	५४६	६६	८९	४६	२२६	९	०	०	०		९८२
९	होजियरी	१५७६	४	९	२	२३५	२	१६	२३	२८		१८९५
१०	कार्पेट	२०१७	०	५	७४	१२६	०	१२१	१७६	२१२		२७३१
११	छाला प्रशोधन तथा छाला वस्तु	८१०	०	९	३१	६५	७४	९	१३	१६		१०२७
१२	तयारी पोशाक तथा डाका उत्पादन	२१४१	६०	१२०	२११	४९६	१०२	४३२	६२९	७५५		४९४६
१३	बेतवास तथा काठका फर्निचर	६८९८	४६	८९	९६	१२६	४८७	४	६	७		७७५९
१४	फायरर फर्निचर	०	०	०	०	०	१३	२३	३४	४०		११०
१५	स्टेशनरी तथा कागज	१४८३	१०	४५	३६	५६	२२	२	३	३		१६६०
१६	औषधि जडीबुटी सङ्कलन, प्रशोधन	१९०	३	६	९	९६	५	२८	४१	४९		४२७
१७	साबुन तथा डिटर्जेन्ट	५५१	९	१६	१७	३५	१५	०	०	०		६४३
१८	रसायनिक पदार्थ	८६	०	२	०	०	१	११	१६	१९		१३५
१९	रबर चप्पल	५५	०	२	५	०	२	१००	१४६	१७५		४८५
२०	प्लास्टिक सामान	७५१	३४	७५	९४	२०३	६१	२	३	३		१२२६
२१	सेरामिक	८९	५	२	७	२	२८	१८३	२६७	३२०		९०३
२२	ईंटा टायल/माटो टायल	१०६६	१३४	१६६	७६	१२	८५	९	१३	१६		१५७७
२३	ऊनी धागो	४८९	०	२	६	६	२	१२०	१७५	२१०		१०१०
२४	सिमेन्ट र सिमेन्टमा आधारित	२०१७	१००	१०२	३३२	८३	१२९	३२	४७	५६		२८९८
२५	धातु सम्बन्धी भाँडा (तामा पितल)	११८८	१	१	८	९८	३७	२७	३९	४७		१४४६

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										कुल जनसंख्या
		आ.व. ०५१५२ देखि आ.व. २०६६७ सम्म	२०६६७	२०६६८	२०६६९	२०६७०	२०७०१	०७१७२	०७१७३	०७१७४	०७१७५	#०७१७६
२६	सिट मेटल स्टील फर्मिचर	२४५७	२८	४५	५७	२३७	१३१	१७०	२४८	२९७		३६७०
२७	हस्तकला (सुन चाँदीका गहना)	१३६५	१८२	३०२	१४८	३६	१७५	१४२	२०७	२४८		२८०५
२८	स मील	१०७३	७७	८२	१५६	३०२	९८	८६	१२५	१५०		२१४९
२९	पश्मना	१२२८	९	१२	१७	२३	४	०	०	०		१२९३
३०	पोलिलस्टर तथा नाइनल कपडा	७०	०	२	३	०	४०	८२	११९	१४३		४५९
३१	आलमोनियमका भाँडा तथा झ्यालढोका	१२३	६	८	४२	०	१०२	१६	२३	२८		३४८
३२	फलामे सामान (ग्रिल, सटर, औजार)	२२८४	२४८	३२५	४००	१९८	४६	२६८	३९०	४६९		४६२८
३३	ब्याट्री एण्ड कप्पोनेन्ट	१४	१	१	१	०	३	३	४	५		३२
३४	कपडा सिउने धागो	२१	०	०	०	०	१	०	०	०		२२
३५	ग्लास उद्योग (शिशा)	५	१	०	०	१४	०	३	४	५		३२
३६	ब्रस उद्योग (तारको)	१५	०	०	०	२	२	०	०	०		१९
३७	चिम तथा विजुलीका सामाग्री	१३	०	०	२	१३	२२	१	१	२		५४
३८	हाते कागज/कपी	४८६	१	०	१५	२६	१	८	१२	१४		५६३
३९	अल्लो प्रशोधन	५५	०	२	०	१५	१७	०	०	०		८९
४०	दाना उद्योग	४२२	१४	१७	२३	३४	५	३०	४४	५२		६४१
४१	तेल मिल	१८५	२	३	८	९३	४०	६	९	१०		३५६
४२	अगरबत्ती	५२९	२३	४६	५०	१३१	७७	२९	४२	५१		९७८
४३	केमिकल	२७६	०	०	०	०	१	३	४	५		२८९
४४	कपर वायर	१७	३	२	०	६	०	०	०	०		२८
४५	मेटल क्राट	५४	२	२	०	०	२	७	१०	१२		८९
४६	उड कार्भिङ्ग	८	२	२	०	०	०	०	०	०		१२
४७	रेन्जीनिका व्याग तथा जुता/कपडाका जुता	६०	३०	४५	९२	०	२४	३	४	५		२६३
४८	ऐना फिटिङ्ग	२	०	०	०	०	०	०	०	०		२
४९	श्रृंगारका सामानहरू	९१	०	५	१	०	१	०	०	०		९८
५०	चिया प्रशोधन	७८	२	२	०	८	६	६	९	१०		१२१
५१	डेरी उद्योग	१९२	३६	३९	२३	२१	४३	४३	६३	७५		५३५
५२	मैनवत्ती	२५७	३५	४५	३९	४८	७२	३९	५७	६८		६६०
५३	मस्क्वीटो नेट	८	०	०	०	०		०	०	०		८
५४	सोडियम सिलिकेट	१	०	०	०	३		०	०	०		४
५५	जुताका पालिस तथा सामानहरू	४५	२६	२७	०	३	९	०	०	०		११०
५६	खुकुरी उद्योग	१४	०	०	७	०		१	१	२		२५
५७	चून उद्योग	२	०	०	०	०		०	०	०		२
५८	रोजिन एण्ड पेन्ट	४७	२	२	१	८३	२	०	०	०		१३७

क्र.सं.	उद्योगको क्रिसम	आ.व.										कुल जम्मा
		आ.व. ०५१५२ देखि आ.व. २०६६६७ सम्म	२०६७०८	२०६९०९	२०७०१०	२०७१०१	०७११७२ ♦	०७११७३ ♦	०७११७४ ♦	०७११७५ ♦	०७११७६ ♦	
५९	मसला उद्योग	३४०	२८	३२	६२	२८	१५	४२	६१	७३		६८१
६०	उखु सक्करबर उत्पादन	२३६	३३	३५	५	१४	१	०	०	०		३२४
६१	प्लाविङ्ग/सेनीटरी	९४	०	२	०	३	१	०	०	०		१००
६२	मोजायक टायल	२	२	२	०	०	१	०	०	०		७
६३	कागजका कार्टुनवक्स	२१	०	०	०	०	४	५	७	९		४६
६४	मल उत्पादन	५	०	०	०	३	८	०	०	०		१६
६५	डटपेनको रिफिल	४	०	०	०	०	२	०	०	०		६
६६	मार्वल दुक्का	३	०	०	०	०	१	०	०	०		४
६७	बलपेन	१	०	०	०	०	१	०	०	०		२
६८	पोलिथिन पाइप, ब्याग	७४	४०	९	०	२	३	०	०	०		१२८
६९	हस्तकला (थाङ्ग, मूर्तिकला)	३९६	८	१२	२५५	३६	१४	१४	२०	२४		७७९
७०	डिस्ट्रिल वाटर/पानी	२६	३१	४६	३२	३	३	१	१	२		१४५
७१	दन्तमञ्जन	७	१	२	०	३	०	०	०	०		१३
७२	मदिरा (डिस्ट्रिलरी)	८	२	३	१	०	४	२	३	२		२६
७३	पशुपांचीको औषधि	८	०	०	०	२	२	२	३	३		२०
७४	जिक सलफेट उत्पादन गर्ने	४	०	०	०	०	०	२	३	३		१२
७५	व्यापारिक कम्प्लेक्स (आवास भवन)	४	०	०	०	०	०	७	१०	१२		३३
७६	डिस्पोजेवल	१३	०	०	०	१३	०	०	०	०		२६
७७	घरजग्गा खरिद विक्री	४	०	०	०	४	०	०	०	०		८
७८	सुती कपडा रंगाई, धुलाई, छपाई	२	८	९	४	२७	८	०	०	०		५८
७९	अल्लो कपडा	८९	१	२	०	८२	१६	०	०	०		११०
८०	अलैची	६	०	०	०	२	०	०	०	०		८
८१	राडीपार्खी/जुटको दरी	१४२	३७	३९	०	५	०	०	०	०		२२३
८२	हाते होजियारी	३१६	१	३	०	१२६	३	०	०	०		४४९
८३	अदुवा प्रशोधन	१४	०	१	०	२३	०	०	०	०		३८
८४	अंगोरा होजियारी	७	०	०	०	०	०	१५	२२	२६		७०
८५	डिस्ट्रिलरी	२	१	७	१	०	३	०	०	०		१४
८६	कॉक्टिट ब्लक	६८	३	१	४	८	०	०	०	०		८४
८७	पान मसला	३१	२	९	५	२	७	६	९	१०		८१
८८	कफी प्रशोधन	२९	०	०	२	९	१८	०	०	०		५८
८९	प्लाइउड, सनमाइका	४४	०	१९	०	६	०	०	०	०		६९
९०	दुंगा क्रसर (क्रसर)	८७	०	३	१	९	१	०	०	०		१०१
९१	सिस्तो पाउडर	१	०	०	०	१	०	१	१३	१६		४०

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आव.										कुल जनसंख्या
		आ.व. ०५७५२ देखि आ.व. २०६६६७ सम्म	२०६६१६९	२०६६१७०	२०७०१७१	०७१७२	०७१७३	०७१७४	०७१७५	०७१७६	#	
९२	बरफ	४३	०	०	८	३९	१४	०	०	०	०	१०४
९३	निर्माण	८६	०	०	०	०	२	०	०	०	०	८८
९४	चक	१	०	०	०	५	१०	०	०	०	०	१६
९५	झोला	०	६	९	०	१५	८	२०	२९	३५	१२२	
९६	भेनियर उद्योग	०	८	८	२	१२	१३	१०	१५	१७	८५	
९७	फर्निचर	०	२६७	३७५	४५४	३१९	२८३	०	०	०	१६९४	
९८	अचार	०	३	१२	१०	३६	२५	०	०	०	८६	
९९	बेकरी	०	२२	८५	११	६	३६	८	१२	१४	१९४	
१००	मिठाई, चक्लेट, स्वीट सुपारी	०	१३	२९	४७	५६	५६	१२	१७	२१	२५१	
१०१	कथा	०	१	१	०	४८	११	४	६	७	७८	
१०२	पाउरोटी (बेकरी)	०	१२	१५	४६	१०५	३४	९५	१३८	१६६	६११	
१०३	कपास उद्योग	०	३	४	३	१०	११	८	१२	१४	६५	
१०४	हयाचरी	०	१	१	०	०	२	०	०	०	४	
१०५	सजिवन तेल	०	१	१	०	०	३	२	३	३	१३	
१०६	दुना टपरी	०	०	०	०	१४	६	१५	२२	२६	८३	
१०७	प्लेट कचौरा	०	०	०	०	०	११	०	०	०	११	
१०८	केवल वायर	०	०	०	०	५	६	८	१२	१४	४५	
१०९	सर्फ सोडा	०	०	०	०	२९	२१	१७	२५	३०	१२२	
११०	गलैचा	०	०	०	०	५६	२३	१४	२०	२४	१३७	
१११	गुण उद्योग तथा भेली उत्पादन	०	०	०	०	५६	५	६९	१०१	१२१	३५२	
११२	पानी, पानी प्रशोधन	०	०	०	०	३६	७०	०	०	०	१०६	
११३	मिनरल वाटर	०	०	०	०	२२	२६	८	१२	१४	८२	
११४	घयु कुमारी प्रशोधन	०	०	०	०	०	४	१२	१७	२१	५४	
११५	कुटानी पिसानी	०	०	०	०	०	२०	०	०	०	२०	
११६	राइस मिल	०	०	०	०	०	७२	०	०	०	७२	
११७	भुल, कुचो, नाड्लो, वाँसको मुढा बनाउने	०	०	०	०	०	५६	५	७	९	७७	
११८	गुडिया उत्पादन	०	०	०	०	०	८	०	०	०	८	
११९	भाडा वर्तन	०	०	०	०	०	३	०	०	०	३	
१२०	सेनिटरी व्याड बनाउने	०	०	०	०	०	३	७	१०	१२	३२	
१२१	फर्निस आयस	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	
१२२	घुट्टो उत्पादन	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	
१२३	फुलको माला	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	
१२४	सस उत्पादन	०	०	०	०	०	७	०	०	०	७	
१२५	चामलको पिठो उत्पादन	०	०	०	०	०	६	१४	२०	२४	६४	
१२६	लप्पीको माडा बनाउने	०	०	०	०	०	८	०	०	०	८	
१२७	घरेलु हस्तकला	०	०	०	०	०	३५४	०	०	०	३५४	

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										कुल जम्मा
		आ.व. ०५४५२ देखि आ.व. २०६६६७ सम्म	२०६७६८	२०६१९०	२०६१९०	२०७०१७१	०७११७२ ♠	०७११७३ ♠	०७११७४ ♠	०७११७५ ♠	०७११७६ ♠#	
१२८	मुरही	०	०	०	०	०	२	३	३	३	८	
१२९	लाहको चुरा (मढी)	०	०	०	०	०	४	६	७	७	१७	
१३०	ब्रिकेट बनाउने	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१३१	स्टेशनरी तथा कागज	०	०	०	०	०	३८	५५	६६	६६	१५९	
१३२	घेरेलु उद्योग	०	०	०	०	०	२००	२९१	३५०	८४१		
१३३	अन्य उत्पादनमूलक	७१०९	२३६७	१९७२	१२९२	११७	५०	१२२	१७८	२१३	१३४२०	
	जम्मा	७४२०८	४६९८	५१४५	५०७६	५२९३	४००४	३४१९	४९७८	५९६९	६७९७	१११५८७

♣ साविक विभाग अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♣# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

२ कृषि तथा वनजन्य

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										कुल जम्मा
		२०५१५२ देखि ०६६००६७ सम्मको जम्मा	२०६७६८	२०६१९०	२०६१९०	२०७०१७१	०७११७२ ♠	०७११७३ ♠	०७११७४ ♠	०७११७५ ♠	०७११७६ ♠#	
१	कृषि फर्म	०	०	०	०	०	७४०	७४१	९६०	११५६		३५९७
२	एकीकृत कषी	०	०	०	०	०	२८०	६४	८२	१००		५२७
३	नसरी	५१९	३०	३५	९३	२२६	२२७	१९४	२५१	३०३		१८७८
४	च्याउ खेती	०	०	०	०	०	०	१३	१७	२०		५०
५	कृषि तथा पशुपालन (चियाखेती समेत)	१५९४	१०९	२५९	५६०	१७९८	२४४	२७१	३५१	४२३		५६०९
६	कुखुरा पालन अण्डा तथा चल्ला उत्पादन	७८९	१९३	३७७	३७३	४६८	११४२	९२०	११९२	१४३६		६८९०
७	मौरी पालन	४१९	४	२५	१४	३५३	३९	५२	६७	८१		१०५४
८	फलफुल तथा तरकारी खेती	०	०	०	०	०	१६३	२१९	२८८	३४२		१००८
९	कोरा खेती	०	०	०	०	०	४०	५२	६२			१५४
१०	चिया खेती	२१६	३	५	५२	७०	७	१	१	२		३५७
११	डेरी उद्योग/ चिस्याउने	२१	५९	६८	४०	३२५	१०५	६८	८८	१०६		८८०
१२	माछपालन	९	३६	६३	५२	१०२	२७२	३३६	४३५	५२४		१८२९
१३	बांगुर पालन	०	०	०	०	०	१८७	५४	७०	८४		३९५
१४	बाख्खापालन	०	०		०	०	१०५	१२२	१५८	१९०		५७५
१५	भैसीपालन	०	०	०	०	०	११८	६६	८६	१०३		३७३
१६	पाडापालन	०	०	०	०	०	२६	१	१	२		३०
१७	गाइपालन	०	०	०	०	०	२४९	१६६	२१५	२५९		८८९
१८	घाँस उत्पादन	०	०	०	०	०	८	१०	१२			३०

१९	जडिवुटी प्रशोधन	०	४	६	३७	२२५	५	१	१	२		२८१
२०	प्राज्ञरिक मल	०	०	०	०	५५	०	०	०	०		५५
२१	पशुपक्षी	०	०	०	०	०	०	११८	१५३	१८४		४५५
२२	पशुपालन	०	०	०	०	१२८	२८८	५९४	७७०	९२७		२७०७
२३	काठ फर्निचर	०	०	०	०	०	२७	३९	५१	६१		१७८
२४	काठ चिरान	०	०	०	०	०	२६	१७	२२	२७		९२
२५	फ्रेस हाउस	०	०	०	०	०	१३	११	१४	१७		५५
२६	पटेर उद्योग	०	०	०	०	०	०	२	३	३		८
२७	अष्ट्रिच	०	०	०	०	०	०	१	१	२		४
२८	अन्य	१२४७	४१७	७२६	२४३	५०	१७	६४	८३	१००		२९४७
जम्मा		४८१४	८५५	१५६४	१४६४	३८००	४२८०	४१८३	५४१९	६५२८	९७५२	४२६५९

♦ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♦# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

३ ऊर्जामूलक

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	कुल जम्मा										
		२०५१/५२ देखि ०६६००६७ सम्मको जम्मा	२०६७/८८	२०६८/८९	२०६९/९०	२०७०/७१	२०७१/७२	०७२/०७२	०७२/०७३	०७३/०७४	०७४/०७५	०७५/०७६
२	विद्युत उर्जा तथा यास (एलपी) गोबर	१७२	१	१	१	२	२	०	१	४		१८४
	पानी आपूर्तिको काम गर्ने	६०	०	०	०	३	०	०	०	०		६३
३	सोलार प्लान्ट	६०	१६	१३	४०	१	५	०	०	०		१३५
४	इलेक्ट्रिक एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स	८४८	२	२	०	२	५	०	०	०		८५९
५	अन्य	१६	२३	१७	०	५	२	०	२	१		६६
जम्मा		११५६	४२	३३	४१	१३	१४	०	३	५	१७	१३२४

♦ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♦# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

४ खनिज उद्योग

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										
		२०५१/५२ देखि ०६६००६७ सम्मको जम्मा	२०६७/८८	२०६८/८९	२०६९/९०	२०७०/७१	०७१/०७१	०७२/०७२	०७३/०७३	०७४/०७४	०७५/०७५	# जम्मा
१	रोडा-दुङ्गा उत्खनन्	८९१	१	३१	४०	३	२	०	०	१		९६९
२	खानीजन्य (स्लेट, मार्वल, स्टोन क्रसिङ्ग)	५३	६४	४	०	१	०	०	०	०		१२२
जम्मा		९४४	६५	३५	४०	४	२	०	०	१	२	१०९३

♦ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♦# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

५ पर्यटन उद्योग

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	२०५७।५२ देखि ०६६।०६७ सम्मको जम्मा												# ०१५०	कुल जम्मा
		२०५७।०८	२०५७।०९	२०५८।००	२०५८।०१	२०५९।००	२०५९।०१	२०५९।०२	२०५९।०३	२०५९।०४	२०५९।०५	२०५९।०६			
१	खाना नास्ता, वास	०	०	०	०	०	०	४५२	२१६	३२१	२७६			१२६५	
२	होटल तथा रेस्युरेट एण्ड बार	७५७६	७५०	११५०	१७६१	१६०३	८५१	९००	१३३७	११५३				१७०८१	
३	ट्राभल एण्ड ट्रेकिङ	२६४०	५४६	७८५	५५२	५०१	६११	८००	७००	६०४				७७३९	
४	प्लायार ग्लाइड	०	०	१	०	०	७४	०	१	१				७७	
अन्य		२	४११	१२१०	४८५	९०२	०	०	४८७	४२०				३९१७	
	जम्मा	१०२१८	१७०७	३१४६	२७९८	३००६	१९८८	१९१६	२८४६	२४५४	२९०५	३२९८४			

६ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

६# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

६ सेवा मूलक

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	२०५७।५२ देखि ०६६।०६७ सम्मको जम्मा												# ०१५०	कुल जम्मा
		२०५७।०८	२०५७।०९	२०५८।००	२०५८।०१	२०५९।००	२०५९।०१	२०५९।०२	२०५९।०३	२०५९।०४	२०५९।०५	२०५९।०६			
१	फोटो स्टुडियो कलर ल्याब तथा फोटो गाफी सम्बन्धी काम गर्ने	५८९	२४	२५	३४	५१७	१०	४३	५७	५६				१३५५	
२	छपाई तथा प्रकाशन स्क्रिन प्रिन्ट	२७२१	९७	१५०	१५०	४४७	२२९	९८	१३०	१२७				४१४९	
३	ट्रायाकरी सेवा	२९७	०		६	३८	४	१०	१३	१३				३८१	
४	ब्लूटी पार्लर	२५४३	६७	२५१	१८५	६१०	६०९	३९९	५३०	५१८				५७१२	
५	यातायात तथा दुवानी	२१४४	९९	१०५	९८	३०२	४५	१३७	१८२	१७८				३२९०	
६	शीत भण्डार	८५	०		२१	०	३११	०	०	०				४१७	
७	सञ्चार	२२५४	६१	७९	४६	४६	४	२२	२९	२९				२५७०	
८	सिलाई केन्द्र	३९७८	७२	१२५	१८०	८०५	१६३	३७१	४९२	४८२				६६६८	
९	रियल स्टेट/ठेकापट्टा	६१७	६१	७५	५४	१६१	२००	१४०	१८६	१८२				१६७६	
१०	परामर्श, कानूनी, प्राविधिक	४५००	९२	१०५	१६५	५९२	६८०	२२८	३०३	२९६				६९६१	
११	विज्ञापन	१९३१	१०	१९	१७	४३९	२२	६४	८५	८३				२६७०	
१२	प्रशिक्षण केन्द्र	६४८१	११९	२१८	२५२	२०७	४९२	४१०	५४४	५३२				९३३५	
१३	स्वास्थ्य/सर्जिकल	४०७	१०	१७	२८	५०१	३६	११४	१५१	१४८				१४१२	
१४	व्याथोलोजी / फिजियोथेरेपी	०	०	०	०	०	५६	५२	६९	६८				२४५	
१५	स्वास्थ्य विलनिङ्ग, पोली विलनिङ्ग, अल्ट्रा साउन्ड	०	०	०	०	०	१८	४०८	५४२	५३०				१४९८	
१६	मनोरञ्जन तथा चलचित्र	९९८	६	७	२१	१२५	४२	१५	२०	१९				१२५३	
१७	वर्कशेप इन्जिनियरिङ सेवा	३८४२	५९	८६	१३६	५५५	५१२	३	४	४				५२०१	
१८	ड्राई विलनिङ्ग	१२३	८	२७	६	२६	३६	१५	२०	१९				२८०	

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	२०५७।५२ देखि ०६।०६।७ सम्मको जम्मा	२०६४।६५	२०६५।६९	२०६६।७०	२०६७।७१	२०७०।७१	२०७१।७२	२०७२।७३	२०७३।७४	२०७४।७५	२०७५।७५	२०७६।७५	कल जम्मा
१९	हाउस वायरिङ्ग	९८६	२	४२	४	७१	०	०	१	१				११०७
२०	सुरक्षा गार्ड	२५२	२	२	०	०	०	९३	१२१	११८				५८८
२१	भन्सार विलयरेन्स	२	०	०	०	२	०	४	५	५				१८
२२	चिया प्याकिङ कफी अन्य	८३९	१४	१४२	६५	५६	२५	०	१	१				११४३
२३	सूर्ति प्याकेजिङ	०	०	०	०	०	१६	५	७	६				३४
२४	अन्य प्याकेजिङ सामान	०	०	०	०	०	१६	७४	९८	९६				२८४
२५	वैदेशिक रोजगार	३२	०	१९	०	३	०	५९	७८	७७				२६८
२६	केबल नेट वर्क	१८५	२	०	०	०	०	६५	८६	८४				४२२
२७	इलेक्ट्रिकल सेन्टर (मर्मत केन्द्र)	७६१	४१	७५	०	४२१	३१	४९	६५	६४				१५०७
२८	मर्मत सेवा (मोवाइल, घडी, रेडियो,गाडी)	०	०	०	०	०	०	२३४	३११	३०४				८४९
२९	अन्य मर्मत सेवा	०	०	०	०	०	१५२	२६	३५	३४				२४७
३०	आर्ट (पेन्टिङ, शिल्पकला केन्द्र, फेब्रिक पेन्टिङ)	४४९	१५	१६८	३७८	३९६	१	२२	२९	२९				१४८७
३१	कम्पोटिक्स (पालिस, टीका, परफ्यूम)	२४४	०	७४	६	१८	३	५	७	६				३६३
३२	टेक्निकल इन्स्टिच्यूट	१५७	२	१४	१०	२	४	१	१	१				११२
३३	कम्प्युटर ट्रेनिङ	४३१९	९३	१८४	१८७	३८७	२८१	१९	२५	२५				५५२०
३४	हवाइ इंटिक्ट	४	०	०	०	२	०	६५	८६	८४				२४१
३५	टी.भी.एसेम्बली	५७	०	०	०	१	४	२	३	३				७०
३६	होलसेल पसल/होटल	१७६	०	१४५	९६	३	३९	०	०	०				४५९
३७	त्यांगेज इन्स्टिच्यूट तथा कन्सलटेन्सी	११३४	३	६५	२५	४६	२७५	१००	१३३	१३०				१९११
३८	कन्सलटेन्सी	०	०	०	०	०	८९	०	०	०				८९
३९	ग्रिल सटर	५६	२७	५१	६४	७२	५६	१८	२४	२३				३९१
४०	ग्यांस सेवा	०	५९९	२४६	०	३	१४०	०	०	०				९८८
४१	होटल एण्ड लज	०	०	०	०	०	२५८	५६२	७४६	७३०				२२९६
४२	टेन्ट तथा क्याटरीड	१३	२७	१२५	२९	६२२	३८६	१००	१३३	१३०				१५६५
४३	राईस मिल, कुटानी पिसानी	०	०	०	११७३	१७११	४५९	६२६	८३१	८१३				५६१३
४४	मिल तथा सः मिल	०	०	०	०	०	८३	६१	८१	७९				३०४
४५	बोरिड सेवा	५	१४८५	५२५	२२	२६	१५१	१४	१९	१८				२२६५
४६	प्लामिवज सेवा	०	०	०	०	०	२	०	०	०				२
४७	निर्माण सेवा	०	०	०	०	०	१२०	३०८	४०९	४००				१२३७
४८	दुवानी सेवा	०	०	०	०	२०१	४	८४	११२	१०९				५१०
४९	वालुवा प्रशोधन	०	०	०	०	०	४	१०	१३	१३				४०
५०	व्यायमशाखा	०	०	०	०	०	१	०	०	०				१
५१	सेप्टी ट्याकी	०	०	०	०	०	१	०	०	०				१
५२	फोहोरमैला व्यवस्थापन	०	०	०	०	०	४	०	०	०				४
५३	जुता अपर सिलाई	०	०	०	०	०	५	०	०	०				५

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	२०५७१५२ देखि ०६६०६७ सम्मको जम्मा	२०६७१६८	२०६८८९	२०६९१७०	२०७००७	२०७१७२	२०७२१७३	२०७३१७४	२०७४१७५	२०७५१७६५	#	कल जम्मा
५४	घोरेलु	०	०	०	०	०	०	१९२	२५५	२४९		६९६	
५५	तयारी पोशाक	०	०	०	०	०	०	२७	३६	३५		९८	
५६	ज्यालामा कपडा सिलाउने	०	०	०	०	०	०	४५	६०	५८		१६३	
५७	कपडा बुनाई	०	०	०	०	०	०	१७	२३	२२		६२	
५८	खाद्य प्रशोधन	०	०	०	०	०	०	४५	६०	५८		१६३	
५९	फलाम जन्य उद्योग	०	०	०	०	०	०	२९	३८	३८		१०५	
६०	कोल्ड स्टोर	०	०	०	०	०	०	१९	२५	२५		६९	
६१	अन्य सेवामूलक	१०७६०	३८७५	४७३८	२५३५	९०	३२५	३०५	४०५	३९६		२३४२९	
	जम्मा	५३९४१	७०५२	७९०४	५९९३	१५०४	६४०४	६४०४	५८१४	७७११	७५४८	१५६३४	१२७५१३

♠ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♣# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

੭ ਨਿਸ਼ਾਣ

विषयगत विवरण	आ.व.										#	कुल जम्मा
	०५१५२ देखि०६६०६७ सम्मको जम्मा	२०६५६८	०६८६९	०६९७०	०७०७१	०७१७२	०७२७३	०७३७४	०७४७५	०७५७०		
निर्माण सेवा	८३७४	२७०	१०५	८०	३९	२६३	१३६	४२३	८३८	०	१०५२८	
इन्धन यंस पाइप जडान	०	०	०	०	२६	९	०	२	४	०	४१	
अन्य	०	०	१२	०	१९	५०	०	११	२२	३५९	४७३	
जम्मा	८३७४	२७०	११७	८०	८४	३२२	१३६	४३६	८६४	३५९	११०४२	

♠ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♣# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

८. सूचना तथा प्रविधि

क्र. सं	विषयगत विवरण	आ.व.										
		०५७१५२ देखि ०६६०६७ सम्पर्को जम्मा	२०६७७६८	०६८८६९	०६९१७०	०७००७१	०७०१७२	०७०२७३	०७०३७४	०७०४७५	०७०५७६	
१	कम्प्युटर इन्स्टच्यूट र प्राविधि सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	१०	३०	०	४९
२	अन्य सूचनामूलक	०	०	०	०	०	०	०	३	१००	०	१०३
जम्मा		०	०	०	०	०	०	०	१३	१३९	७२	२२४
१-८ सम्पर्को कुल जम्मा		१५६३४३	१४६६१	१८०२२	१५५५६	१६४११	१३११०	२४३१७	३२०३९	३७१४३	३५५३८	३६३१४०

♦ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♣# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

तालिका नं. ७

शुरु देखि आ.व. २०८०/८१ सम्म दर्ता कायम रहेका लघु, घरेलू तथा साना उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण(वर्गीकरणको आधारमा)

सि. नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा बनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
१	ताप्लेजुङ्ग	१७२	३	७४४	१७३	१	६६१	७१	९	१८३४
२	पाचथर	२२०	४	१२४८	१७	०	६७०	१६२	०	२३२१
३	इलाम	३२०	२७	३०५३	२८२	३	१२४६	९६	३	५०३०
४	भाषा	५०५१	१५	५८९३	१९५	३	५५८३	३२०	१	१७०६१
५	मोरङ्ग	५५८७	१८५	६६५७	१९२	१	४९३१	६८८	०	१८२४१
६	सुनसरी	३८६६	३	४०१६	७७७	०	३९८९	९००	०	१३५५१
७	धनकुटा	३८६	५	२६१०	४५५	३	९९२	१०	८	४४६९
८	तेह्रथुम	३३९	३	७३७	२२	०	५४२	९३	७	१७४३
९	भोजपुर	२३५	१	११५४	९३	१	७१६	२८	१	३०२९
१०	सख्वासभा	४३५	१०	१४८३	२३२	६	९७६	१५८	१६	३३१६
११	सोलुखुम्बु	२८२	७	१६८२	३२६	२	९१५	५७	२	३२७३
१२	खोटाङ्ग	१९३	६	१९८४	१४	०	१२७२	६	२	३४७७
१३	ओखलढुङ्गा	१४८	२	१२५८	२२४	१	६९८	८	०	२३३९
१४	उदयपुर	८०७	७	२०५०	८६	३	२०६१	१५५	७	५१७६
निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)		२	२	०	४	०	०	१	०	०
१५	सिराहा	२६५०	०	४८०४	७६	०	५६३१	७०	०	१३२३१
१६	सप्तरी	१२३४	२	२२३८	३०२	२०	२६९०	१८३	०	६६६९
१७	महोत्तरी	२००८	०	२९६८	८७	०	३८३४	६८८	३	९५८८
१८	धनुषा	२२४९	३	४०९८	८४२	०	६२८४	८	३१	१३५१५
१९	सलाही	३३६०	०	३७८४	३५३	०	३५८१	३९३	०	११४७१
२०	बारा	२४६९	३	४४५६	३०	२	४१६१	२९	०	१११४६
२१	पर्सा	४५४८	०	२६८५	१७४	०	७०६९	६९२	०	१५१६८
२२	रौतहट	१६९८	०	४४४७	९८७	०	२८३६	४२०	०	१०३८८
२३	सिन्धुली	४८३	५	३१३२	७८	१८	२२७३	२	०	५९९१
२४	रामेछाप	२८८	१५	१६६२	५४१	१८	१२५६	१५	१	३७९५
२५	दोलखा	३६०	५	२६९९	४८९	३	१३२६	४०	०	४९२२
२६	चितवन	४९७१	१५	८१६४	१९८५	०	३९८१	४	९	१९१२९
२७	मकवानपुर	२११४	२	४४७५	६	०	६७५९	७	०	१३३६३
२८	काठमाडौं	१६४७०	२२०	२९६४	१२९६२	२	३४९६२	११४८	१५९	६८८८७
२९	ललितपुर	७८५७	६	२२२०	१०५७	०	८६१३	४६	६०	१९८५९
३०	भक्तपुर	३२२३	०	१७१८	९२९	०	३३३१	६३३	०	९८३४

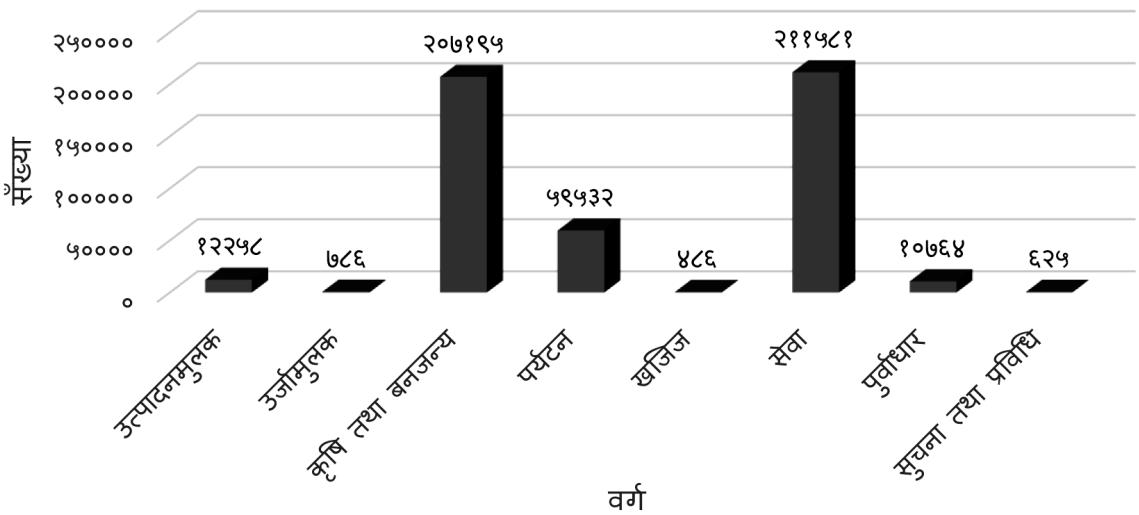
सि. नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
३१	काश्मीरपलान्चोक	१३६२	९	५७८०	१५५०	०	३९३४	१	८	१२६४४
३२	सिन्धुपाल्चोक	३९२	३	११९४	१३८	३३	१८७७	१४६	२	३७८५
३३	नुवाकोट	९२३	२	३१२७	८५१	२२	१९६०	४	१	६८९०
३४	रसुवा	२२४	०	९५१	२४३	२	४५६	११३	७	२००६
३५	धार्दिङ्ग	७३८	८	३४२२	५२१	३९	२४१७	२९२	८	७४४५
३६	कास्की	४१६३	१	४८२५	६९१४	१	६०८९	०	६९	२२०६२
३७	लमजुङ्ग	६५७	९	२३५७	३५८	३	१८०५	८०	३	५२७२
३८	तनहु	१५६९	१५	५०३१	२४०५	४५	३१४९	१४५	१५	१२३७४
३९	मनाङ्ग	८३	०	२७२	२२८	५	१६३	१७	४	७७२
४०	गोरखा	४७३	२९	२६०९	१४२३	१८	१५५८	१२२	१	६२३३
४१	स्याङ्जा	१४२६	५	२८६७	९०६	१३	१७१९	१३९	४५	७१२०
४२	बाम्लुङ्ग	४२१	१०	८४३	३९०	१२	१०३०	५०	०	२७५६
४३	मुस्ताङ्ग	७४	१	५४६	३६१	२	१९४	४३	०	१२२१
४४	म्याग्दी	३८९	५	१२२४	३७७	७	९६३	७३	२	३०४०
४५	नवलपुर (बर्द्धाट मुस्ता पूर्व)	५३४	२	१८१४	५५७	०	१०५८	१२	०	३९७७
४६	पर्वत	५५६	०	१२३८	७११	१	१०३२	९८	७	३६४३
४७	कपिलवस्तु	२९०३	०	३९४९	१३०	०	४०१०	६८	१६	११०७६
४८	पाल्पा	७२४	०	१३९३	१००६	०	१४८२	१०	०	४६१५
४९	अर्धाखाची	४९८	४	१२०२	२७७	०	११६८	१६८	२१	३३३८
५०	गुल्मी	४८३	०	१२९२	१३०५	११	१४०४	१	७	४५०३
५१	फारसी (बर्द्धाट मुस्ता पश्चिम)	२३८७	७	४८८७	१७६३	०	३८९५	०	३	१२९४२
५२	रुपदेही	८१०७	७	३७३७	३१३९	०	५५२६	०	२	२०५१८
५३	रोल्पा	३६७	३	१९२०	६३०	१	१०४२	९३	०	४०५६
५४	रुकुम पूर्व	४९	०	४६६	६८	०	१२४	२	०	७०९
५५	दाङ्ग	२२९९	०	६१५५	१२१०	२	३२४४	२४७	०	१३१५७
५६	प्ल्युठान	३८२	५	१२२६	११७	१५	१५०७	६१	१	३३२५
५७	बाके	३४७५	४	४२३२	१९३१	०	३४३६	१	३	१३०८२
५८	बर्दिया	२०३६	०	३७६४	६४६	०	३६८४	०	६	१०१३६
५९	रुकुम पश्चिम	४५१	४	१०६४	१३७	३	८११	१६३	१	२६३४
६०	सल्यान	२८८	८	१३६१	४४३	५	११०६	२११	०	३४२२
६१	मुर्खेत	१५५८	१८	४४१७	४३६	१६	४२७७	१४६	०	१०८६८
६२	दैलेख	५१३	३	२५८५	७८२	२	१३०३	५२	४	५२४४
६३	जाजरकोट	२६५	१	१५८८	१५४	६	७८३	६१	०	२८५८
६४	कालिकोट	२३१	६	१०९६	२७६	०	१००४	८९	१	२७०३
६५	मौगु	१४५	९	८४९	२८७	३	४७७	२६	३	१७९९
६६	हुम्ला	१०६	१	१९२८	१८८	०	४११	५१	०	२६८५
६७	जुम्ला	३३८	१५	२२९३	४७१	७६	७८७	३३	०	४०१३

सि. नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा बनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
६८	डोल्पा	८७	०	११५२	१२	३	८२०	२१	२	२०९७
६९	बाजुरा	१९१	५	१३८८	१६	४	११८२	८५	५	२८७६
७०	बझाङ्ग	३५२	३	१८२५	१५८	७	९९८	३०	११	३३८४
७१	अछाम	१२६	०	१४२३	७६	११	९५१	२१८	१६	२८२१
७२	डोटी	१५९	५	२०३७	३०९	६	७३२	९२	१	३३४१
७३	कैलाली	३२८७	०	५७३२	१४८	०	५००४	०	८	१४१७९
७४	कञ्चनपुर	१६३७	३	५३२०	७५८	०	३८५५	०	६	११५७९
७५	डडेलधुरा	३३०	१२	२७६१	२४३	१८	१२५९	९९	०	४७२२
७६	बैतडी	४२७	१०	२४९४	२८९	२	१०३५	१६८	१७	४४४२
७७	दार्चुला	२९७	०	१६६२	२०८	५	१०२०	१०७	०	३२९९
कूल जम्मा		१२२५१८	७८६	२०७१९५	५९५३२	४८६	२११५८१	१०७६४	६२५	६१३४८७

* दर्ता कायम भन्नाले अद्यावधिक नवीकरण नभई खारेजी भएका र उद्योगीको माग बमोजिम लगत कट्टा हुन गएका उद्योगहरुको संख्या कटाई दर्ता बाँकी भएका उद्योगलाई जनाउँछ ।

माथि तालिकामा आ.व. २०८०/८१ सम्मादर्ता कायम भएका कुल उद्योगहरु ६१३,४८७ मध्ये सबैभन्दा बढी सेवामूलक २११,८८१ रहेका छन् । माथिको तालिकालाई वार चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सुरुदेखि आ.व. २०८०/८१ सम्म कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको सँख्या
(वर्गिकरणको आधारमा)

तालिका नं. ८

शुल्केभि आ.व. ०२०/२१ सम्म दर्ता कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरको विवरण

(कानूनी स्वरूपको आधारमा)

सि.नं.	जिल्ला	लघु			घरेलु			साना			कुल जम्मा			
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.		
१	ताल्प्रेरुङ्ग	२३६	८	०	२४४	३३७	४४	४०	४२१	१०७५	८३	३९	११९७	१८६२
२	पाचथार	१५३	८	०	१६२	२५०	४	१३	२६७	१७०३	८६	१०९	१८९८	२३२६
३	इलाम	१४९	०	०	१४९	३२३	१५	१७	३५५	४२४६	१५२	१४३	४५४०	५०४४
४	भाष्टा	६०	०	०	६०	१०८	२	५७	१६७	१५२६६	८२४	७४४	१६८३४	१७०६६
५	मोरङ्ग	१३८	०	०	१३८	२३५	२०	४	२५९	१६२०४	८७८	७६२	१७८४४	१८२४१
६	सुनसरी	६८	०	०	६८	१७	०	०	१७	१२२१९	५१७	६४८	१३३८	१३५४९
७	धनकुटा	८७४	०	०	८७४	१७१	२२	४	११७	३२५८	६७	७०	३३९५	४४६६
८	तेहथुम	३५२	०	०	३५२	११८	३४	६	२५८	१२५८	४१	२३	१३२२	१९३२
९	भोजपुर	१०९४	६	२	११०२	१६१	८	६	१७५	१६६५	७९	९	१७५३	३०३०
१०	सख्वासभा	४८५	०	०	४८५	२२९	१८	२१	२७६	२१८६	६०	१३८	३१४५	४४६६
११	सोलुखुम्बु	५६५	१	०	५६६	२०१	१६	६	२१३	२३१५	१०२	६४	१४८१	३२७०
१२	खोटाङ्ग	२५५	१	०	२५६	१६०	२७	४	१११	३६५८	११५	८३	३८५६	४३०३
१३	ओखलढुक्ता	११४	०	०	११४	२२७	१४	२३	२६४	१८१९	६०	२५	११०४	२३६२
१४	उदयपुर	३४२	२	०	३४४	१३५	४	६	१४५	४३३९	१६०	१८४	४६८३	५१७२
	निर्देशनालय (प्रेषण नं. १)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७	७
१५	सिराहा	२३०	०	०	२३०	१८१	४	०	१८५	१२२६५	३५६	१९५	१२८९६	१३२३१
१६	सप्तरी	१०	०	०	१०	२५	२	०	२७	६९६८	३३८	१२६	६६३२	६६६९
१७	महोन्तरी	१२८	०	०	१२८	२१७	३४	०	१२८	१७२२	१४४	१४०	१८०६	१५८१
१८	धनुषा	४५४२	१६	१	४५५९	१३९	०	०	१३९	८१०८	२२७	४८२	८८१७	१३५५५
१९	सलीही	०	०	०	०	०	०	०	०	११२१३	१७२	१७२	११४७१	११४७१
२०	बारा	१६०	०	०	१६०	८६	१	०	८७	१०४००	२६७	२३५	१०९०२	१११४९

सि. नं.	जिल्ला	लघु				घरेलू				साना				कुल जम्मा	
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा		
२१	पर्सी	३०५	०	०	३०५	२०४	०	२	२०६	१२७४८	३४३	५७३	१४६७	१४६६९	१४६६९
२२	शैतहट	५३	०	०	५३	०	०	०	०	११७७	१४०	११२	१०३३६	१०३२८	१०३२८
४२	सिंधुली	२०९	०	०	२०९	१६९	४	१६९	२३	५३७६	१००	१३३	५६०९	५६०९	५६०९
४१	रामेछाप	६३	२	०	६५	१६	३६	१०	१३६	३११०	२०३	२०२	३११५	३११५	३११५
४०	दोलखा	१५८५	०	०	१५८५	१२२	१०	०	१३२	२७६५	३३२	८८	३१८२	३१८२	३१८२
१३	चितवन	३६३९	७६	०	३७०२	२०९	३	०	२१२	१३१५	१७६७	१२६७	१३१५	१३१५	१३१५
१२	मकवानपुर	१४४५	३	०	१४४८	२८	६	१	३५	१०१२२	४१४	४४४	४४४	४४४	४४४
१४	काठमाडौं	४९३५	३३	९	४९७९	२१३०	२८६	२३३	३४४९	१३७०७	४४४	१२७३२	१२७३२	१२७३२	१२७३२
४५	लालितपुर	८६५७	८	०	८६६७	२७६४	२०७	१४३	१४३	३८८०	१११८	१११८	१११८	१११८	१११८
४६	भक्तपुर	१३४३	१	०	१३४४	६०२	४०	४	५६५	६२५३	५६५	१११८	१११८	१११८	१११८
४७	काखीपलानीक	७४७	३	०	७५७	१४६	८	५	५६	१०५८	१५६	१५६	१४४४	१४४४	१४४४
४८	सिंधुपाल्चोक	१११	०	०	१११	३४४	४४	१११	१००६	१००६	१११	१११	३२४१	३२४१	३२४१
४९	तुवाकोट	१३०६	०	०	१३०६	१५७	१७	७	१७१	१८१०	१०८	१५६	१५६	१५६	१५६
४५	स्मृता	३३६	०	०	३३६	२१६	१०	१३५	१३५	१३१३	१४	१३	१३४	१३४	१३४
४६	धारिङ्ग	१४००	४	१३	१४१७	१६६७	३	२	१६६६	६१०७	२१६	२०६	६५१६	६५१६	६५१६
१८	कास्की	१३०९	०	०	१३०९	१३०९	३	०	३	१४३७	१४३७	१३७	१३७	१३७	१३७
५०	लामजुङ्ग	२०	०	०	२०	१८०	१८	३०	१८४	१८४	१८६०	१८६०	१८६०	१८६०	१८६०
४७	तनहु	५६३	२	०	५६५	३१५	७	१३९	१४६४	१०१६	१०१६	१०१६	१०१६	१०१६	१०१६
४८	प्रान्ति	८	०	०	८	१२	१	०	१३	६६९	६९	२२	१७६	१७६	१७६
४९	गोपेखा	११९	०	०	११९	१०८	१०	७	११८	५६७६	११८	१०७	५००६	५००६	५००६
५१	स्थानका	१०३	०	०	१०३	१४५	४२	०	११७	६०१४	१८०	१८०	६८०	६८०	६८०
५२	बाग्लुङ	१३९	१	०	१४०	३०	१	०	३१	२४८७	६०	३१	२४८३	२४८३	२४८३
५५	मुस्ताङ	५५	०	०	५५	८४	४	१३	१३	१११२	५०	३२	१०४०४	१०४०४	१०४०४
५४	स्थार्दी	५	०	०	५	३७	१	२	४०	२९०६	५६	३८	३०४८	३०४८	३०४८

सि.नं.	निल्ला	लघु			घरेलू			साना			कुल जम्मा		
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	
२१	नवलपुर (बद्धाट सुस्ता पूर्व)	१८६	०	०	१८६	४	०	०	४	३३६	२३८	४८९	३७८७
५६	पर्वत	१८१	५	४	१९०	५१	२	३	५३	३१९०	७५	५३	३३२८
२३	कपिलवस्तु	२२६	०	०	२२६	३८	४	०	४२	१०२८८	२७७	२४३	१०८०८
१९	पाला	३८८	२	०	३९०	४९	०	०	४९	३८७६	१८३	१२१	४१८०
५७	अर्थखाची	१४४	०	०	१४४	१३७	५	४	१४६	२८१३	१७२	६०	३०४५
५३	गुल्मी	१४	०	०	१४	१२२	८	१	१३१	४२५१	१२९	७०	४४५०
२०	पारसी (बद्धाट सुस्ता पश्चिम)	१२८	०	०	१२८	६७	१३	०	२०	११५७४	७३३	४२७	१२७३४
२२	सप्तर्नी	२२७	०	०	२२७	३६६	२६	१३	४०५	१७२५६	११११	११११	११११११
६०	रोल्या	२६५	०	०	२६५	१५६	२८	२८	११२	३४६३	८५	४७	३११५
६२	रुकुम पूर्व	८	०	९	११०	११५६	८	१	११४३६	१७२८	१०१	५६	७०१
२४	दाँ	६८	१	०	६८५	७९	१	०	११	११४३६	६१५	३४७	१०५१८
५८	चुठान	११०	०	०	११५	१५६	८	१३	१७७	२७१८	१०१	५६	२८१३
२५	बाँके	१३६	०	०	१३६	१३	०	०	१३	११५७८	६११	७४२	११११११
२६	बरिद्या	५७६	०	०	५७६	१३	१	०	१४	८६२६	६१०	२३०	१५४६
६१	रुकुम पश्चिम	२०५	०	०	२०५	११२	८	६	३०६	२०२३	११६	५३	२२०२
५१	मल्यान	१११	०	०	१११	३०५	१४	३९	३५८	२११४	५७	४९	३४११
६३	सुर्खेत	१	०	०	१	१७४	५४	४	२४२	१००७३	३३२	२३३	१०६३८
६४	जैलेख	४०५	०	०	४०५	११०	११	०	११९	४४०३	८३	७२	४४५२
६६	जाजरकोट	१६	०	०	१६	३१२	५	६	३२३	२३४५	४३	३३	२४४४
६५	कालिकोट	२३४	१७	०	२५१	२४३	१६	११	२७१	२०९८	४३	४४	२१०७
६८	मण्डू	११	०	०	११	१०५	४०	४	१८	४५४८	३७	५३	११५८
७०	हुम्ला	२६९	०	०	२६९	५०	५	३	५८	२४२८	१५६	४४	२६२८
६७	जुम्ला	३७३	०	०	३७३	३९	१	०	४०	३४५४	१५६	५३	३४५६
६९	दोल्या	८३	१	१	८५	५०	०	७	५७	१८०८	५५	७०	११४३

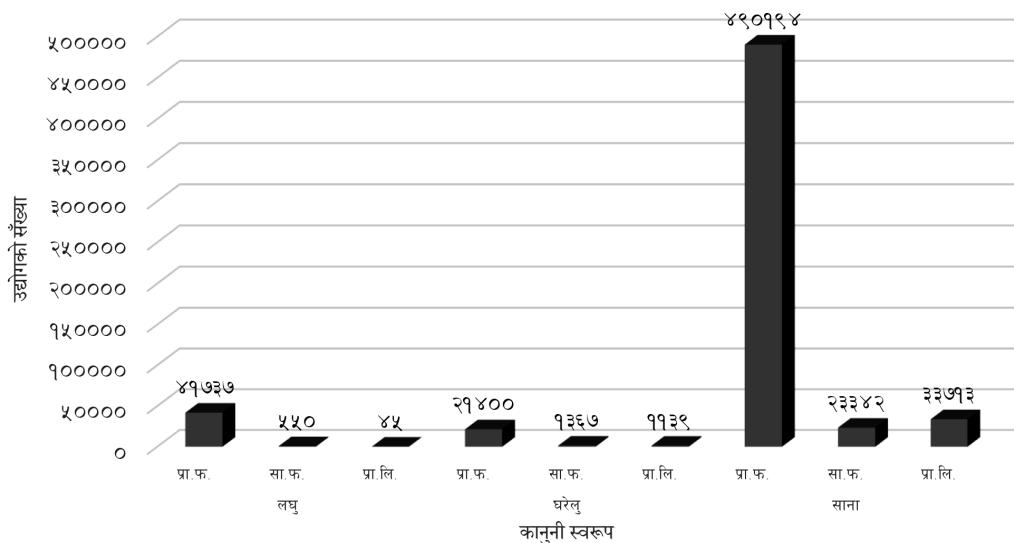
सि.नं.	जिल्ला	लघु				घरेलू				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
७३	बातुरा	१४८	०	०	१४८	५२०	१२	८	५४०	२०८६	६१	४४	२११४	२८८२
७४	बभाइज़	१४८९	३०७	१४	१८०२	३१०	८	११	३११२	४१	५६	१२४९	३३८०	
७२	अल्हाम	४१	०	४१	५२	३	४	५१	२६८१	४३	११	२७३५	२८३९	
७१	दोर्टी	४	०	४	२५४	४	११	२६९	३०३८	४२	५५	३१३५	३४०८	
२७	कैतलारी	२५०	१	१	२५२	२१७८	३५	२६	२२३९	१०५३६	६४४	५०८	११६८८	१४१७९
२८	कावचनपुर	६३	०	०	६३	८२	२	३	८७	१०१७९	२४४	२०६	११४२९	११५७९
७६	उड्डेलखुरा	२५८९	२४	०	२६१३	४३७	२६	११	४७८	१५२७	६४	४७	१६३८	४७२९
७५	बैतडी	३६८	६	०	३७४	१७२९	२७	४०	१७९६	२२२२	३४	४३	२२९९	४४६९
७७	दानुरता	३३७	११	०	३५२	१८०	१४	१५	२०९	२६०३	८८	५४	२७४१	३३०६
	कुल जम्मा	४१७३७	५५०	४५६	४२३३२	२१४००	१३६७	११३१	२३९०६	४९०१९	२३३४२	३३७१३	५४७२४९	६१३४८७

* दर्ता कायम भनाले अद्यावधिक नवीकरण नभई खारेजी भएका ४ उद्योगीको मामा बमोजिम लगत कहा हुन गएका उद्योगहरूको संख्या कटाई दर्ता बाँकी भएका उद्योगलाई जनाउँछ।

शुरुदेखि आ.व. २०८०/८१ सम्ममा दर्ता कायम भएका कुल उद्योगहरू ६१३४८७ मध्ये लघु उद्योगहरू ४२,३३२ घेरेलू उद्योगहरू २३९०६ र साना उद्योगहरू ५४७२४९, गरी जम्मा ६१३४८७ उद्योगहरू रहेको देखिन्छ। लघु, घेरेलू र साना को जम्मा संख्यालाई तलको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

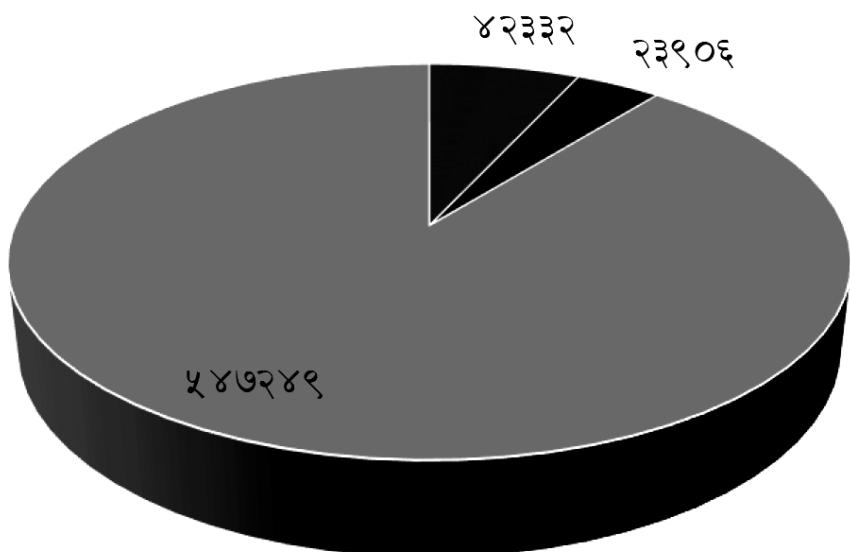
क) कानूनी स्वरूपको आधारमा

सुरुदेखि आ.व. २०८०/८१ सम्म कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको सँख्या (कानुनी स्वरूपको आधारमा)

ख) उद्योगको प्रकृतिको आधारमा

सुरुदेखि आ.व. २०८०/८१ सम्म कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको सँख्या

■ लघु ■ घरेलु ■ साना

तालिका नं. ८

प्रादेशिक आधारमा लघु, घरेलू तथा साना उद्योगहरूको दर्ताको विवरण

प्रेषा	जिल्ला	शुल्कसिंचि आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.	आ.ब.
	ताप्लेजुङ्ग	४८२	७१	१११	१३१	८०	१०४	०७३/७१	०७२/७२	०७३/७१	०७४/७५	०७५/७६	०७७/७७	०७८/७९	०७९/८०
पाँचथर	६६७	३१	६१	११७	१०४	१४१	१४६	१२६	१२०	१२५	१४२	२५६	१२४	१२३	७६
इलाम	१४५९	१५२	१५२	१५५	१५५	२८८	३५४	३१७	४६२	४६२	४६२	५२८	२४६	१८६	२५६७
भाष्टा	५४८३	५०७	४८४	७७३	७७६	८२२	८०८८	८४३	१११८	१११८	१११८	३११०	११८८	८८६	५४३७
मोरङ्ग	७६०८	५४०	६४७	१३७	१३७	७०५	९७९	१३४७	१३१७	१३१७	१३१७	२३३६	१११९	१११९	११०४६
सुनसरी	११३२	३०६	२९८	४८१	४९१	६५४	१३०	१११५	१०२०	१०२०	१०१६	१६४९	१२६	५३७	१११४६
धनकुटा	११४१	७१	१०४	२३२	२०३	२८३	३३०	५१७	३१७	३१७	३१७	५१६	३१९	१२२	४१५१७
तेर्थमुम्ब	७२२	६७	८१	६१	६१	१७०	१७१	१७१	१७१	१७१	१७१	१५३	१४४	८४	१११७
भोजपुर	५८२	४७	५५	१८७	१८७	१८६	१३४	१३४	१३४	१३४	१३४	४०५	१३४	१३३	११५१९
संखुवासमा	६७८	६१	१०८	१२६	१२६	२६२	२०७	२४४	२४१	२४१	२४१	३०४	१६३	१६३	४१५१७
सोलुखुम्बु	११२	७७	२१०	२२१	२२१	१५४	१७०	१७०	१७०	१७०	१७०	३२९	१५३	११४	३३१०
खोटाङ्ग	६७७	६५	६०	१८०	१४१	२०७	२०१	१५२	१८८	१८८	१८८	४६०	१२१	१२१	३१७४
ओखलढुङ्गा	६०१	६२	७३	१७	१७	११४	१६१	१६१	१६१	१६१	१६१	३२१	१४१	११	२५६२
उदयपुर	१२३७	१३५	१४४	२१२	११६	२१४	२१४	११६	११६	११६	११६	४४८	११४	११४	११४६
निर्देशनालय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	२७८३६	२२४५५	४०८९	३३३३	४३३३	५३०७	५१७४	५१५४	५१५४	५१५४	५१५४	११०३	५५३७	३४२१	१५६५१
प्रिसाहा	३२६४	३१६	४०८	३६१	४४३	८६४	१४३	१४३	१४३	१४३	१४३	१४४	१४४	५७५	१४०२८
सप्तरी	२७९८	११६	४४१	११३	१६१	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	११२	१६४	१७७	७७४५
महानगी	२६१२	२०२	१२१	२१०	१२२	३७७	३७७	३७७	३७७	३७७	३७७	१४०६	१४३४	५३७	१५६१७
धनुषा	४०४३	३४३	३१०	३१०	३१०	३१०	३१०	३१०	३१०	३१०	३१०	१६०४	११११	११११	१४५२५
सल्लीही	३०००	२३०	२११	४८०	३०३	३०३	४८७	४८७	४८७	४८७	४८७	२०६३	११११	११११	१२५८७
बारा	२८५२	२१७	२२४	२७०	२११	६४८	७४४	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१७३२	१११	१११	१२२३६
पर्सा	६१६६	५८१	५४४	३४१	३४१	३४१	३४१	१२३७	१०६५	१०६५	१०६५	१४८८	१०१७	१११७	१६१११
रोतहट	२५०२५	२४०	२११	३५७	३१४	६४२	६४२	६४२	६४२	६४२	६४२	१७१७	१७५	५८४	३३११२
जम्मा	५००५०	२३६५	२४८३	२८१५	२३१८	४८८०	५१४४	५१४४	५१४४	५१४४	५१४४	११११	७१११	५०९०	११११

प्रदेश	जिल्ला	शुल्कसंबंधी आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.	आ.व.
	आ.व. ०६८१६९ सम्पर्क	०६९/७०	०७०/७१	०७०/७२	०७२/७३	०७३/७४	०७४/७५	०७५/७६	०७६/७७	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२	०८२/८३
प्रियांगनी	११११	१२१	१४६	२०२	३४०	३५०	४७१	५०२	५१२	५१३	५१४	५१५	५१६	५१७	५१८
रामेश्वरप	१७८	१८९	२५३	२८५	२८९	२८९	५३४	८४१	३०९	३०९	३०९	३०९	३०९	३०९	३०९
दोलखा	१२४८	२३९	१७७	२८२	२८२	३२१	३६५	४३७	८७५	८७५	८७५	८७५	८७५	८७५	८७५
चितवन	५८४	८८	१००९	८३८	११२४	१४१८	१४२४	१४४८	१४८२	१४८२	१४८२	१४८२	१४८२	१४८२	१४८२
मकवानपुर	३२२०	४१३	६२४	५११	७०	१४८	११३२	११३२	१२६४	१२६४	१२६४	१२६४	१२६४	१२६४	१२६४
काठमाडौं	३१०५५	३३३६	२११५	२८४३	२७०५	२४५६	१११५८	१११५८	३५३६	३५३६	३५३६	३५३६	३५३६	३५३६	३५३६
लीलतामु	८३३३२	७८८	११०	८५२	११५३	१२५८	१२१०	१२१०	१२१३	१२१३	१२१३	१२१३	१२१३	१२१३	१२१३
भ्रकुच	३८१३	४२२	४१२	४७१	४७१	४७१	६६७	६६७	७३७	७३७	७३७	७३७	७३७	७३७	७३७
काख्मे	३५१५	३१८	४११	६२२	१११	१११	१११	१११	११४८	११४८	११४८	११४८	११४८	११४८	११४८
प्रियांगनी	१८०६	२२४	११४	२१७	२१८	२१८	२१८	२१८	२१९	२१९	२१९	२१९	२१९	२१९	२१९
नुवाकोट	१६६६	२४४	२६६	५१३	५१३	५०६	७००	६८८	८०८	८०८	८०८	८०८	८०८	८०८	८०८
रसुवा	३८६	७३	७५	५३	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११
धाइल्ल	२१३१	३०५	३३२	४६४	५८२	५०६	५६३	६९८	२८८	२८८	२८८	२८८	२८८	२८८	२८८
जम्मा	७४६७	७४०८	७५३०	८४१२	८२७१	८००५७	९९४०	१०१७१	१२१११	१२१११	१२१११	१२१११	१२१११	१२१११	१२१११
कास्की	६३३१	६४२	७५०	२०१३	७७१	१०१७	१११०	१११०	११४१	११४१	११४१	११४१	११४१	११४१	११४१
लमजुङ	११११	१११	१११	२७१४	२७१४	१११०	२४१	४६८	६६१	६६१	६६१	६६१	६६१	६६१	६६१
तनहुँ	२१३१	४२०	४२०	५३६	४४९	४६९	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११
मनाङ	१३	१३	४३	३२	४३	३२	३२	३२	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
गोरखा	१२०६	२०२	११०	२७४	२७४	३३१	४०४	६८८	७७५	७७५	७७५	७७५	७७५	७७५	७७५
स्थाईजा	१४१४	१२६	२१६	३६७	२६२	३१७	४०४	५११	८११	८११	८११	८११	८११	८११	८११
बागलुङ	१५२	१३०	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३
मुस्ताङ	१५१	११	४०	३५	१७८	३८	५७	८३	१०१	१०१	१०१	१०१	१०१	१०१	१०१
स्थाईजी	५४१	१३१	१०२	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११
नवलपुर (वर्दिघाट सुस्तापुर)	०	०	०	०	०	०	०	०	३५६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६
पर्वत	११६	११०	१७३	१७७	१५३	१५३	१५३	१५३	३११	३४७	३४७	३४७	३४७	३४७	३४७
जम्मा	१५३४३	२२३०	३०३५	२४९८	३११	४०१२	५११६	५११६	११४२	११४२	११४२	११४२	११४२	११४२	११४२

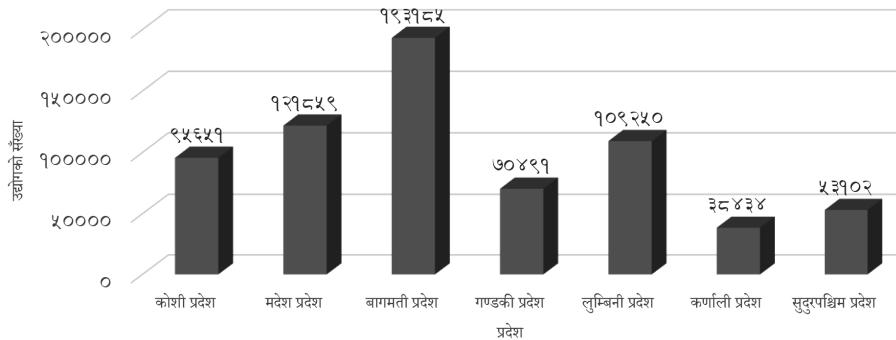
प्रदेश	जिल्ला	शुलुंबिं आ.ब.	आ.ब. आ.ब. ०६९/०७०	आ.ब. आ.ब. ०७०/०७१	आ.ब. आ.ब. ०७१/०७२	आ.ब. आ.ब. ०७२/०७३	आ.ब. आ.ब. ०७३/०७४	आ.ब. आ.ब. ०७४/०७५	आ.ब. आ.ब. ०७५/०७६	आ.ब. आ.ब. ०७६/०७७	आ.ब. आ.ब. ०७७/०७८	आ.ब. आ.ब. ०७८/०७९	आ.ब. आ.ब. ०७९/०८०	आ.ब. आ.ब. ०८०/०८१	कुल जम्मा	
	कर्णपालकपुर	२८४४	२७५१	३०४	४६२	३२२	६१४	९३१	११५९	१०४९	१०४९	१२१९	१२१९	६१८	१०५४	११७३३
पात्त्वा		१२२६६	२५१	१०४	२३२	२५८	२४८	३१४	३००	३००	३००	५२२	५२२	२२६	११६	११९४१
अधर्याची		१०८	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	१११	११९४०
गुल्मी		१२०३७	१२०२	३२७	३०३	२८८	२७८	२१२	२१२	२१२	२१२	४२८	४२८	४१०	४१०	११९४१
पारसी (बर्दियाट सुस्ता परिचमा)		३८८८	३८१	४७१	५५०	४२०	५३२	१०६	१०६	१०६	१०६	११२१	११२१	४१३	४१३	११९४२
स्पन्देही		१४४६	१३३	१०५६३	१०३२७	१०८	११५६	१०१०	११५६	१०१०	१०१०	११२१	११२१	११२०	११२०	११७०२
रोत्त्वा		८००	१०१	१४८	१४८	१४८	१४८	३२६	३२६	४१७	४१७	४१७	४१७	४१७	४१७	११७०२
स्कुम्पुर्व		०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५८	५८	५८	५८	१०९
दाङ		३०४०	३११	१७३१	१७३१	१७३१	१७३१	१००२	१००२	१००२	१००२	२८३०	२८३०	४१३	४१३	११७२
पूर्वान		१०७	१२	१४३	१४३	१४३	१४३	३०१	३०१	३०१	३०१	४१७	४१७	४१३	४१३	११७१
बाँके		३३०५	२८५	४१४	४००	४००	४००	७८	१००३	१००३	१००३	१३११	१३११	७५०	७५०	११७१
बाँदिङा		२०५६	११४	१८५६९	१८५६९	३२०	४११	१००१	१००१	१००१	१००१	११४१	११४१	३१५	३१५	११७१
जम्मा		२८८२४	३१०३	५३३०	४८०७	४४९४	५४३७	७२५३	७७८६	७७८६	७७८६	१७१५	१७१५	१०५८८	१०५८८	१०५४०
स्कुम्पुर्मा परिचमा		३८५	३५	४०	४४	११०	११४	११०	११०	११०	११०	३१८	३१८	२२८	२२८	११७१
सल्यान		५८४	७५	७७	२२१	१७३	१७३	१७०	२०१	३४७	३४७	५०८	५०८	१७१	१७१	११७१
सुखेत		१२६०	२८०	३७३	३७३	३७३	३७३	५३०	७६०	७६०	७६०	१०७१	१०७१	११५८	११५८	११७१
देल्पव		८३१७	७४	६३	२०३	२०३	२०३	११३	४१३	४१३	४१३	२०२	२०२	५५०	५५०	११७१
जाऊकोट		३४५	१११	११६	४४	४४	४४	४३	७२	१०३	१०३	५७१	५७१	१७१	१७१	११७१
कालीकोट		४३४	५३	६५	७१	१११	१११	१७२	१७२	१७२	१७२	२१४	२१४	३३०	३३०	११७१
मुगु		३५९	८२	५३	४७	४७	४७	५१	५१	५१	५१	२३८	२३८	२४४	२४४	११७१
हुम्ला		३१६	१७७	४६	१११	१११	१११	७२	१११	१११	१११	४१६	४१६	२४६	२४६	११७१
जुम्ला		५९५	११५	१०१	१०१	१०१	१०१	६६	१४७	१४७	१४७	३१८	३१८	५८५	५८५	११७१
डोल्पा		२५६	७२	७५	३१	५६	३०	३०	३०	३०	३०	४२४	४२४	११५	११५	११७१
जम्मा		५५०१	११२२	७४२	१२२४	१२२४	१२२४	१२१२	१२१२	१२१२	१२१२	३२२२	३२२२	३६३०	३६३०	३८४३४

प्रदेश	जिल्हा	शुल्कसंगति आ.व.	आ.व. आ.व. ०६८१/७०	आ.व. आ.व. ०७०/७१	आ.व. आ.व. ०७२/७३	आ.व. आ.व. ०७३/७४	आ.व. आ.व. ०७४/७५	आ.व. आ.व. ०७५/७६	आ.व. आ.व. ०७६/७७	आ.व. आ.व. ०७७/७९	आ.व. आ.व. २०८०/८१	आ.व. आ.व. २०८१/८०	कुल जम्मा
	बातुरा	३०४	२६	३८	६९	३८	९४	१४४	३८६	३८३	४९४	३१८	२४१
बफतांग	३८३	३०	४४	१०४	७७	१०८	११८	११८	११६	११६	५१२	३७८	१३२
अल्म	४४९	४१	४१	६१	४३	७६	२०८	५०९	४७६	३७८	३०८	१८४	२८७१
होटी	५२८	५२	१०३	११६	११६	११२	२०१	२०१	७४७	६७७	३८०	१११	३१९१
कैलाली	३६०४	४२४	४११	६३६	७६८	८१०	१२३४	१२३४	२९६८	४२६	१११७	७१४	१५०८६
कञ्चनपुर	३११२	३२६	३६१	४१८	५१७	५१३	५६७	५६७	२१२०	१७६०	१२८	५३३	१२८४६
डडेलधुमा	५१८	१०१	१२२	१११	२२४	३१०	११०	११०	१६०	१६२	१३०	१६९	४७४२
बैतडी	६५५	५६	७०	१११	८८	२५९	२११	२११	२७७	४१३	५१४	४२७	१११
दार्जुला	३४३	४३	४१	१०३	१०१	१०७	१११	१०१	४३३	४३३	४११	१११	१५१७
जम्मा	१७१६	११०७	१२८०	१८६२	२०४३	२४३३	३७३१	३७३१	५११२	५१४९	५१६२	२४१५	५३१०२
ताराकालिन विभागामा दरारा भाष्यका	५१८	७	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५२६
कुल जम्मा	२०४९९	११३८५	२२१५५	२६२४४	२४३१७	३७०३९	५२६१९	४८८५४	८३३८६	६५०६८	३७९४२	२३६३३	६८२४९५

माथिको तालिकामा उद्योग दर्ताको प्रावेशिक प्रवृत्ति स्पष्ट देखिएको छ । आ.व.०५१/५२ देखि २०८०/८१ सम्म दर्ता भएका कुल उद्योग मध्ये सबैभन्दा बढी १९३,१८५ उद्योग दर्ता भएको देखिएको छ ।

(क) प्रादेशिक आधारमा लघु, घरेलू तथा साना उद्योगहरूको दर्ताको विवरण-(स्तम्भचित्रमा)

प्रादेशिक आधारमा लघु, घरेलू तथा साना उद्योगहरूको दर्ताको विवरण

तालिका नं. १०

आ.व. २०८०/८१ मा दर्ता भएका लघु, घरेलू र साना उद्योगको संख्या सम्बन्धी

जिल्लागत विवरण
(कानूनी स्वरूपको आधारमा)

सि.नं.	प्रदेश	जिल्ला	लघु				घरेलू				साना				कुल जम्मा
			प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
१	कोशी प्रदेश	ताप्लेजुङ	०	०	०	०	०	०	०	०	७४	१	१	७६	७६
२		पाँचथर	०	०	०	०	०	०	०	०	७३	४	८	८५	८५
३		इलाम	०	०	०	०	०	०	०	०	१७६	१	१०	१८७	१८७
४		भापा	०	०	०	०	०	०	०	०	५२९	५२	५०	६३१	६३१
५		मोरङ	०	०	०	०	०	०	०	०	६७४	२६	४९	७४९	७४९
६		सुनसरी	०	०	०	०	०	०	०	०	४८१	२३	३१	५३५	५३५
७		धनकुटा	०	०	०	०	०	०	०	०	१२२	०	०	१२२	१२२
८		तेह्रथुम	१	०	०	१	०	०	०	०	२२	१	१	२४	२५
९		भोजपुर	०	०	०	०	०	०	०	०	१२९	४	०	१३३	१३३
१०		संखुवासभा	०	०	०	०	०	०	०	०	१५८	१	७	१६६	१६६
११		सोलुखुम्बु	०	०	०	०	०	०	०	०	१०९	२	३	११४	११४
१२		खोटाङ	०	०	०	०	०	०	०	०	२४७	६	५	२५८	२५८
१३		ओखलढुङ्गा	०	०	०	०	०	०	०	०	८६	२	३	९१	९१
१४		उदयपुर	०	०	०	०	०	०	०	०	२२२	१०	१५	२४७	२४७
जम्मा			१	०	०	१	०	०	०	०	३१०२	१३३	१८३	३४१८	३४१९
१५	मध्य प्रदेश	सिराहा	३	०	०	३	२	०	०	२	५५२	५	१३	५७०	५७५
१६		सप्तरी	०	०	०	०	०	०	०	०	३६७	९	५	३७७	३७७
१७		महोत्तरी	०	०	०	०	०	०	०	०	५०६	८	२०	५३४	५३४
१८		धनुषा	३२८	०	०	३२८	०	०	०	०	४४८	६	२०	४७४	४०२
१९		सल्लाही	०	०	०	०	०	०	०	०	६५१	४	५	६६०	६६०
२०		बारा	०	०	०	०	०	०	०	०	६२४	१०	२४	६५८	६५८
२१		पर्सा	०	०	०	०	०	०	०	०	८३५	१४	४८	८९७	८९७
२२		रौतहट	०	०	०	०	०	०	०	०	५७१	१	१२	५८४	५८४
जम्मा			३३१	०	०	३३१	२	०	०	२	४५५४	५३	१४७	४७५४	५०८७

सि.नं.	प्रदेश	जिल्ला	लघु				घरेलू				साना				कुल जम्मा
			प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
२३	बायाती प्रदेश	सिन्धुली	०	०	०	०	६	०	०	६	१४३	३	३	१४९	१५५
२४		रामेछाप	०	०	०	०	१	०	०	१	८४	३	११	९८	९९
२५		दोलखा	०	०	०	०	०	०	०	०	९३	२१	६	१२०	१२०
२६		चितवन	०	०	०	०	०	०	०	०	३५२	१५	४७	४१४	४१४
२७		मकवानपुर	०	०	०	०	०	०	०	०	३०५	१८	५४	३७७	३७७
२८		काठमाडौं	०	०	०	०	४२	०	१४	५६	१२५०	८२	७५०	२०८२	२१३८
२९		लालितपुर	०	०	०	०	३१	०	६	३७	३१६	२४	१०४	४४४	४८१
३०		भक्तपुर	०	०	०	०	०	१	४	१३	१७६	१७	६७	२६०	२७३
३१		काष्ठेपलान्चोक	०	०	०	०	०	०	०	०	१४२	७	३	१५२	१५२
३२		सिन्धुपलान्चोक	०	०	०	०	५२	४	४	६०	१	०	१०	११	७१
३३		नुवाकोट	०	०	०	०	०	०	०	०	१५०	७	१०	१६७	१६७
३४		रसुवा	०	०	०	०	५७	२	१	६०	०	०	१	६१	६१
३५		धादिङ	०	०	०	०	०	०	०	०	१७०	४	६	१८०	१८०
जम्मा			०	०	०	०	१८९	१५	२९	२३३	३२१२२	२०१	१०७२	४४८५	४६८८
३६	गण्डकी प्रदेश	कास्की	१३	०	०	१३	०	०	०	०	६००	१०	२६	६३६	६४९
३७		लमजुङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	२००	११	७	२१८	२१८
३८		तनहुँ	०	०	०	०	०	०	०	०	३६०	३५	३	३९८	३९८
३९		मनाङ	०	०	०	०	०	०	०	०	२५०	०	०	२५०	२५०
४०		गोरखा	०	०	०	०	०	०	०	०	१७०	०	०	१७०	१७०
४१		स्थाङ्गजा	०	०	०	०	०	०	०	०	२५०	०	०	२५०	२५०
४२		बागलुङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	४६	०	०	४६	४६
४३		मुस्ताङ	०	०	०	०	०	०	०	०	५२	०	०	५२	५२
४४		म्यादी	०	०	०	०	०	०	०	०	१५	५	१	१०१	१०१
४५		नवलपारासी वसुपू	०	०	०	०	०	०	०	०	२००	५	१	२०६	२०६
४६		पर्वत	२	०	०	२	०	०	०	०	९०	०	१	९१	९३
जम्मा			०	०	१५	०	०	०	०	२३१३	६६	३९	२४१८	२४३३	
४७	दुर्घटी प्रदेश	कर्पिलवस्तु	०	०	०	०	०	०	०	०	३९०	१०	५	४०५	४०५
४८		पाल्पा	४	१	०	१	०	०	०	०	८५	८	३	९६	९७
४९		अर्धाखाची	०	०	०	०	०	०	०	०	५०	३	१	५४	५४
५०		गुल्मी	०	०	०	०	२	०	०	२	६०	११	०	७१	७३
५१		नवलपारासी वसुपू	०	०	०	०	०	०	०	०	४६०	२०	४	४८४	४८४
५२		रुपन्देही	०	०	०	०	०	०	०	०	८००	३०	७	८३७	८३७
५३		रोल्पा	०	०	०	०	०	०	०	०	५६	८	१	६५	६५
५४		रुकुम पूर्व	०	०	०	०	०	०	०	०	५२	६	३	६१	६१
५५		दाङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	४६०	५१	२	५१३	५१३
५६		प्युठान	०	०	०	०	०	०	०	०	३२	३	१	३६	३६
५७		बाँके	०	०	०	०	०	०	०	०	७०२	५५	३	७६०	७६०
५८		बर्दिया	०	०	०	०	०	०	०	०	२१५	६७	०	२८२	२८२
जम्मा			४	१	०	१	२	०	०	२	३३६२	२७२	३०	३६६४	३६६७

सि.नं.	प्रदेश	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा	
			प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा		
५९	कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	०	०	०	०	०	०	०	०	१५८	०	०	१५८	१५८	
६०		सल्यान	०	०	०	०	०	०	०	०	१६०	१०	५	१७५	१७५	
६१		सुर्खेत	१	०	०	१	२५	१	२	२८	६२०	१०	२	६३२	६३१	
६२		दैलेख	०	०	०	०	०	०	०	०	१५०	५	३	१५८	१५८	
६३		जाराकोट	०	०	०	०	१५	०	१	१६	१३०	६	२	१३८	१५४	
६४		कालिकोठ	०	०	०	०	०	०	०	०	९५	०	०	९५	९५	
६५		मुगु	०	०	०	०	०	०	०	०	१११	०	०	१११	१११	
६६		हुम्ला	०	०	०	०	०	०	०	०	१०८	०	१	१०९	१०९	
६७		जुम्ला	०	०	०	०	०	०	०	०	२००	२	२	२०४	२०४	
६८		डोल्पा	१	०	०	१	०	०	०	०	९०	२	०	९२	९३	
जम्मा			२	०	०	२	४०	१	३	४४	१८२२	३५	१५	१८७२	१९१८	
६९	सुदूर पश्चिम प्रदेश	बाजुरा	०	०	०	०	०	०	०	०	१३०	१०	५	१४५	१४५	
७०		बझाङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	१२५	५	२	१३२	१३२	
७१		अछाम	०	०	०	०	०	०	०	०	१८४	०	०	१८४	१८४	
७२		डोटी	०	०	०	०	०	०	०	०	१४५	५	१	१५१	१५१	
७३		कैलाली	०	०	०	०	०	०	०	०	६९०	९	५	७१४	७१४	
७४		कञ्चनपुर	०	०	०	०	०	०	०	०	५००	३०	३	५३३	५३३	
७५		डढेलधुरा	०	०	०	०	०	०	०	०	१६०	८	१	१६९	१६९	
७६		बैतडी	०	०	०	०	०	०	०	०	१८०	९	२	१९१	१९१	
७७		दार्चुला	०	०	०	०	०	०	०	०	१९०	६	०	१९६	१९६	
जम्मा			०	०	०	०	०	०	०	०	२३०४	८२	२९	२४१५	२४१५	
कुल जम्मा			३५५	१	०	३५६	२३३	१६	३२	२८१	२०६३९	८४२	१५१५	२२९९६	२३,६३३	

माथिको तालिकामा पछिल्लो आ.व. २०८/०८१ को लघु घेरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धी जिल्लागत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ११

आ.व. २०८०/८१ मा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (वर्गीकरणको आधारमा)

सि.नं.	प्रदेश	जिल्ला	उत्पादनमुलक	उर्जामूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	कूल जम्मा
१	कोशी प्रदेश	ताप्लेजुङ	६	०	४१	५	०	१४	९	१	७६
२		पाँचथर	९	०	४४	०	०	३२	०	०	८५
३		इलाम	११	०	१२५	२८	०	२३	०	०	१८७
४		भाष्टा	१०७	०	१९४	०	०	३३०	०	०	६३१
५		मोरङ	१	१८०	२५३	०	०	३१५	०	०	७४९
६		सुनसरी	१४३	०	१७७	०	०	२१५	२	०	५३७
७		धनकुटा	१५	०	६०	२१	०	२६	०	०	१२२
८		तेह्रुम	२	०	१३	१	०	८	०	१	२५
९		भोजपुर	४	०	८८	१८	०	२३	०	०	१३३
१०		संखुवासभा	८३	९	०	३	०	६४	४	३	१६६
११		सोलुखुम्बु	३	०	५६	०	०	५५	०	०	११४

सि. नं.	प्रदेश	जिल्ला	उत्पादनमुलक	उर्जामूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	कूल जम्मा
१२	मध्य प्रदेश	खोटाड	९	०	१४८	०	०	१०१	०	०	२५८
१३		ओखलढ़ी	७	०	४२	१५	०	२७	०	०	९१
१४		उदयपुर	४४	०	९८	५	०	१००	०	०	२४७
		जम्मा	४४४	१८९	१३३९	१६	०	१३३३	१५	५	३४२१
१५	बागमती प्रदेश	सिराहा	६३	०	२५६	०	०	१९७	५९	०	५७५
१६		सप्तरी	४४	०	१८५	३९	०	१०१	८	०	३७७
१७		महोत्तरी	६५	०	२३४	०	०	१७७	५८	३	५३४
१८		धनुषा	१०१	०	२७९	८३	०	३३९	०	०	८०२
१९		सल्लाही	१३९	०	३०५	८	०	२००	८	०	६६०
२०		बारा	११९	०	२७१	०	०	२६८	०	०	६५८
२१		पर्सा	१७९	०	१७९	८०	०	३५८	१०१	०	८९७
२२		रौतहट	८६	०	२७६	५८	०	१६४	०	०	५८४
		जम्मा	७९६	०	१९८५	२६८	०	१८०४	२३४	३	५०८७
२३	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	९	०	८६	०	०	६०	०	०	१५५
२४		रामेछाप	१०	०	५२	१०	०	२७	०	०	९९
२५		दोलखा	१०	०	७९	१२	०	१६	३	०	१२०
२६		चितवन	६५	१	२२०	१२	०	११५	०	१	४१४
२७		मकवानपुर	३९	१	१६०	०	०	१७७	०	०	३७७
२८		काठमाडौं	६१३	१	१३८	२८२	०	१०७५	५	२४	२१३८
२९		लालितपुर	१५५	०	६९	१२	०	२४२	१	२	४८१
३०		भक्तपुर	८१	०	५०	३१	०	१०३	८	०	२७३
३१		काँडेपलान्चोक	१६	०	८७	२३	०	२६	०	०	१५२
३२		सिन्धुपलान्चोक	४	०	२४	७	०	३६	०	०	७१
३३		नुवाकोट	८	०	९३	१७	०	४९	०	०	१६७
३४		रसुवा	४	०	२९	१८	०	९	१	०	६१
३५		धार्दिङ	२४	०	९२	०	०	६४	०	०	१८०
		जम्मा	१०३८	३	११७९	४२४	०	१९९९	१८	२७	४६८८
३६	गण्डकी प्रदेश	कास्की	८३	०	१६२	१६०	०	२४१	०	३	६४९
३७		लमजुङ	१०	०	८४	६१	०	५४	६	३	२१८
३८		तनहुँ	४३	०	१४२	९७	०	१०६	४	६	३९८
३९		मनाङ	२०	०	१२४	२७	०	६६	१३	४	२५४
४०		गोरखा	४	०	७४	३७	०	३५	२०	०	१७०
४१		स्याङ्जा	२०	०	१२४	२७	०	६६	१३	०	२५०
४२		बाग्लुङ	७	०	१५	६	०	१८	०	०	४६
४३		मुस्ताङ	०	०	३५	१६	०	१	०	०	५२
४४		म्यादी	३	०	६५	२०	०	१३	०	०	१०१
४५		नवलपरासी वसुपू	३५	२	१००	१	०	६५	३	०	२०६
४६		पर्वत	१५	०	४७	२०	०	११	०	०	९३
		जम्मा	२४०	२	९७२	४७२	०	६७६	५९	१६	२४३७

सि. नं.	प्रदेश	जिल्ला	उत्पादनमूलक	उर्जामूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	प्रौद्यार	सुचना तथा प्रविधि	कूल जम्मा
४७	राष्ट्रीय प्रदेश	कपिलवस्तु	१०४	०	१४५	४९	०	८८	१७	२	४०५
४८		पाल्पा	८	०	४४	३०	०	१५	०	०	९७
४९		अर्धाखाची	१	०	२०	१०	०	११	९	३	५४
५०		गुल्मी	११	०	२७	१३	०	२२	०	०	७३
५१		नवलपरासी वसुप	५२	०	२४५	१२	०	१७५	०	०	४८४
५२		रुपन्देही	२४१	०	१६५	१५३	०	२७७	०	१	८३७
५३		रोल्पा	६	०	३६	६	०	१७	०	०	६५
५४		रुकुम पूर्व	३	०	३१	१२	०	१५	०	०	६१
५५		दाङ्ग	९८	०	२३१	६१	०	१२३	०	०	५१३
५६		प्युठान	७	०	९	६	०	१४	०	०	३६
५७	क्षणाली प्रदेश	बाँके	१६४	०	२६८	११०	०	२१८	०	०	७६०
५८		बर्दिया	४०	०	१४७	३५	०	६०	०	०	२८२
		जम्मा	७३५	०	१३६८	४९७	०	१०३५	२६	६	३६६७
५९		रुकुम पश्चिम	८	०	९६	१२	०	४२	०	०	१५८
६०		सल्यान	१५	०	८५	२०	०	५५	०	०	१७५
६१		सुर्खेत	८८	०	१८६	१५०	०	२३७	०	०	६६१
६२		दैलेख	९	०	८३	२९	०	३७	०	०	१५८
६३		जाजरकोट	१५	०	८८	२३	०	२८	०	०	१५४
६४		कालिकोठ	८	०	३५	१५	०	३७	०	०	९५
६५		मुगु	६	०	७१	२४	०	६	४	०	१११
६६	सहूर पश्चिम प्रदेश	हुम्ला	१२	०	६५	४	०	२८	०	०	१०९
६७		जुम्ला	१०	०	१२२	३५	०	३३	४	०	२०४
६८		डोल्पा	१	०	३३	०	०	५९	०	०	९३
		जम्मा	१७२	०	८६४	३१२	०	५६२	८	०	१९१८
६९		बाङ्गा	९	०	८३	०	०	५३	०	०	१४५
७०		बभाङ्ग	१०	०	८०	०	०	३७	५	०	१३२
७१		अछाम	१०	०	१०८	०	०	६१	५	०	१८४
७२		डोटी	९	०	७७	३८	०	२७	०	०	१५१
७३		कैलाली	१३५	०	३२३	०	०	२५६	०	०	७१४
७४		कञ्चनपुर	६४	०	२४९	०	०	२१९	०	१	५३३
७५		डडेलधुरा	१२	०	९४	०	०	६३	०	०	१६९
७६		बैतडी	१५	०	११९	२३	०	२२	५	५	१९१
७७		दार्चुला	९	०	१२७	०	०	६०	०	०	१९६
		जम्मा	२७३	०	१२६०	६१	०	७९८	१७	६	२४७५
	कुल जम्मा		३६९८	११४	८९७०	२१३०	०	८२०१	३७७	६३	२३६३३

तालिका नं. १२

आ.ब.०८०/८९ मा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगका उद्यमी र प्रस्तावित रोजगारी र लगानी सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण

पैंची रु

सि. नं.	प्रदेश	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	कूल पैंची	उद्यमी			रोजगारी		
					महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	केशी प्रदेश	ताप्लेजुङ	७६	१४५,३११,४००.०	२८	५०	७८	१७०	२१५	३८५
२		पाँचथर	८५	१२५,५४०.०	४४	५१	९५	९२	१२४	२१६
३		इलाम	१८७	४९२,३०८.०	१११	९२	२०३	२८२	२५९	५४१
४		भाषा	६३१	१,७५५,९५४.०	६३७	१४४	१४५१	५८९	८९९	१४८८
५		मोरड	७४९	२२,८५२,६०१.०	३९३	४५४	८४७	८८२	१५५३	२४३५
६		सुनसरी	५३७	१,६७८,२७९,७३५.०	५२६	२९७	३८१	९१९	१५९०	२५०९
७		धनकुटा	११२	१७५,५९०,०००.०	३४	८९	१२३	१५२	२८६	४३८
८		तेह्रथुम	२५	५४,७३३.५	११	१५	२६	२८	५२	८०
९		भोजपुर	१३३	१३०,५४१,०००.०	३५	९८	१३३	१५४	१९२	३४६
१०		संरेख्यासभा	१६६	६७४,९००.०	४७	१२५	१७२	२८०	३०२	५८२
११		सोलुखुम्बु	११४	२०८,६००,०००.०	३६	८९	१२५	१४८	१७९	३२७
१२		खोटाड	२५८	३२३,२६०.०	१०४	१६०	२६४	५०६	४१४	९२०
१३		ओखलढुक्का	९१	१३६,८९९.७	२९	६२	९१	११६	१४०	२५६
१४		उदयपुर	२४७	४५२,०९६.०	१२०	१५०	२७०	४८०	७६०	१२४०
जम्मा				३४२१	२३६५११०४२७	२१५५	२५४६	४२५१	४७९८	६९६५
१५	मध्य प्रदेश	सिराहा	५७५	१२४७००५.०००	३४३	२४६	५८९	२३९१	४६	२४३७
१६		सप्तरी	३७७	९१०८४८.७६६	२०१	१७६	३७७	९१६	३१२	१२२८
१७		महोत्तरी	५३४	२१५२९५३.०००	३१९	२२९	५४८	२०६५	१०८	२१७३
१८		धनुषा	८०२	२८३७२९०	५००	३१३	८१३	२०६५	१०८	२१७३
१९		सलर्हाही	६६०	१२८०१२८	३४६	३०५	६५१	१७७२	१५२१	३२९३
२०		बारा	६५८	२२२१७८९	४१३	२४८	६६१	२०६१	१५४१	३६०२
२१		पर्सा	८९७	२२९०८३७	५५४	३९९	२३८५	२३८५	१५५६	३१४१
२२		रौतहट	५८४	१२९६६५०.००	३४९	२३७	५८६	२६६०	३५१	३०११
जम्मा				५०८७	१४२३७५००.७७	३०२५	२१५३	६६१०	१६३१५	५५४३
२३	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	१५५	५६२१०१	९६	६४	१६०	१७५	२९१	४६६
२४		रामेलाप	९९	२१०६००	४६	८७	१३३	१८४	२३५	४१९
२५		दोलखा	१२०	७४८६५०००	१८०	२४०	४२०	५७०	८७६	१४४६
२६		चितवन	४१४	१३२०१४९	२४५	२११	४६४	९५५	७०८	१६६३
२७		मकवानपुर	३७७	१६१६९७६	५९३	४७६	१०६९	१२६८	१०३२	२३००
२८		काठमाडौं	२१३८	१३३७१११४	३६४०	२३३४	५१७४	१४११८	१०४१२	२४५३०
२९		ललितपुर	४८१	२५६१०५२	२३६	२८७	५०३	१६१४	१२५९	२८७३
३०		भक्तपुर	२७३	११४१४७१४२	१९२	२८८	४८०	६१०	२०८५२	२१४६२
३१		काष्ठेपलान्चोक	१५२	३१०६०५	८८	९५	१८३	३३५	२५९	५९४
३२		सिन्धुपलान्चोक	७१	२५३३७८	२१	६६	८७	१३२	२०४	३३६
३३		नुवाकोट	१६७	८३३२२०	५६६	८९०	१४५६	५६६	८९०	१४५६
३४		सुख्ना	६१	१६०८१५	३१	३१	६२	८७	१२७	२१४
३५		धादिङ	१८०	३१७३००	१०१	८१	१८२	७६१	१०५०	१८११
जम्मा				४६८८	१६८४५६२५३२	६०३५	५१३८	१११७३	२१३७५	३८१९५

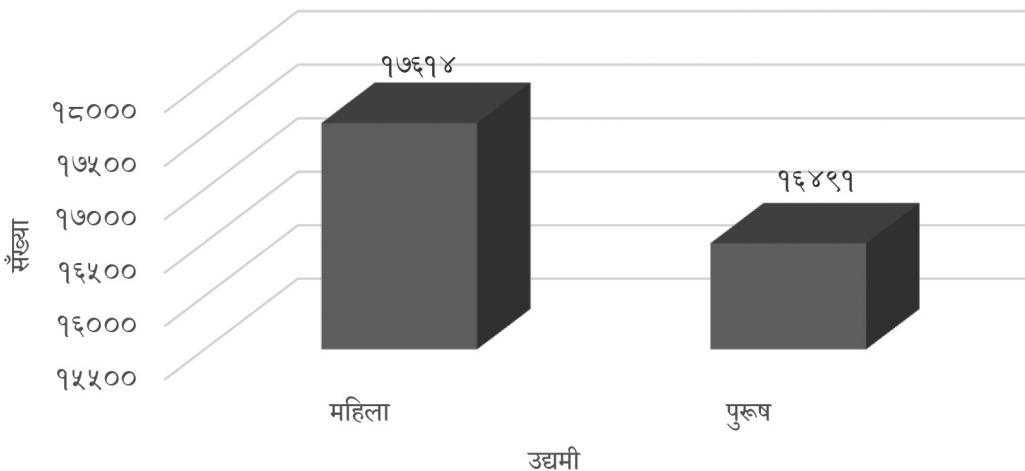
सि. नं.	प्रदेश	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	कूल पुँजी	उद्यमी			रोजगारी		
					महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
३६	प्रदेश मध्य प्रदेश	कास्की	६४९	१११८४५२	३००	२५०	५५०	८५०	१२०७	२०५७
३७		लमजुङ्ग	२१८	४९८३०००००	२५०	१००	३५०	३००	३०४	६०४
३८		तनहुँ	३९८	५९७९३०५००	२००	१५०	३५०	४६०	३४१	८०१
३९		मनाङ	२५४	७९३०००००	३७५	२३०	६०५	२५५	३६०	६१५
४०		गोरखा	१७०	३२३५९००००	७५	१००	१७५	३०५	४००	७०५
४१		स्याङ्जा	२५०	३७५००००	१६०	२००	३६०	३००	४५०	७५०
४२		बाल्कुङ्ग	४६	१३२९००	२५	२१	४६	६२	१००	१६२
४३		मुस्ताङ	५२	१३१०६३०००	२३	६२	८५	८०	९४	१७४
४४		म्यादी	१०१	१०८६०००००	७५	१०४	१७९	२००	१४५	३४५
४५		नवलपरासी वसुपू	२०६	५३१८१३२६४	१००	११५	२१५	३००	४०८	७०८
४६		पर्वत	९३	१६५००००००	६०	३५	९५	१५०	१६०	३१०
जम्मा			२४३७	२४४९३९८११६	१६४३	१३६७	३०१०	३२६२	३९६९	७२३१
४७	प्रदेश उत्तर प्रदेश	कपिलवस्तु	४०५	१२३११४८	२५०	२६०	५१०	७७१	३९०	११६१
४८		पाल्पा	९७	४६३३००	५५	८५	१४०	१५०	९९	२४९
४९		अर्धाखाची	५४	६४९८००	४६	१२	५८	१७६	२८९	४६५
५०		गुल्मी	७३	७३७५००	६४	७६	१४०	२३७	२६०	४९७
५१		नवलपरासी वसुपू	४८४	१२७२२९०	४०२	१७६	५७८	१४५६	१०२०	२४७६
५२		स्थन्देही	८३७	३५०५५६९	४५०	५०२	९५२	२२५०	२६७७	४९२७
५३		रोल्पा	६५	१४५१७०	४८	३६	८४	३०२	४०५	७०७
५४		रुकुम पूर्व	६१	१७४३००	३९	४०	७९	१८३	२०८	३९१
५५		दाङ	५१३	२७७६९५	७५	८७	१६२	१६५	३००	४६५
५६		प्युठान	३६	१०१०५०	८०	२४	१०४	८५	१३९	२२४
५७		बाँके	७६०	२११०८०	५२५	४९९	१०२४	१४५०	१६५०	३१००
५८		बार्दिया	२८२	७३७८१५	१५०	२१०	३६०	३००	३१२	६१२
जम्मा			३६६७	११४१५५१६.९४	२१८४	२००७	४१९१	७५२५	७७४९	१५२७४
५९	प्रदेश कालिङ्ग प्रदेश	रुकुम पश्चिम	१५८	३५९००००	१०२	१२०	२२२	४५०	६५०	११००
६०		सल्यान	१७५	३५७०००	१०५	१४०	२४५	३५०	४५०	८००
६१		सुर्खेत	६६१	१४९०३२०००	२८५	३१०	६७५	१०५०	११६५	२२१५
६२		दैलेख	१५८	१५२७६००००	१०२	१२६	२२८	३००	२४३	५४३
६३		जाजरकोट	१५४	२५९८०००००	७५	१२५	२००	३००	४३५	७३५
६४		कालिकोठ	९५	३०६४०००	६५	४०	१०५	२९८	५६४	८६२
६५		मुगु	१११	९५	११८	१६०	२७८	३१०	४००	७१०
६६		हुम्ला	१०९	५९८७००००	९५	१४५	२४०	४५६	२५९	७१५
६७		जुम्ला	२०४	२८०८०००००	२५३	३४२	५१५	४१०	४७७	८८७
६८		डोल्पा	९३	२०५१००	९८	१०२	२००	२१०	२८७	४९७
जम्मा			१९१८	९०९४८१९५	१२९८	१६१०	२९८८	४१३४	४९३०	९०६४
६९	प्रदेश उत्तर प्रदेश	बाजुरा	१४५	१०५०५०००	७५	११५	१९०	२२७	३००	५२७
७०		बझाङ्ग	१३२	१९८३०००००	८६	११२	१९८	२७४	४००	६७४
७१		अछाम	१८४	२०१००००००	१४३	१७७	३२०	२७६	३२१	५९७
७२		डोटी	१५१	१४७००००००	८९	१४५	२३४	३००	२६८	५६८
७३		कैलाली	७१४	१६८१६४०८५०	३६०	३८०	७४०	१०२०	१३५७	२३७७

सि. नं.	प्रदेश	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	कूल पुँजी	उद्यमी			रोजगारी		
					महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
७४	कञ्चनपुर	कञ्चनपुर	५३३	९७९३१९०००	२५०	३५०	६००	८५०	९०८	१७५८
७५		डढेलधुरा	१६९	१६९००००००	८०	९१	१७१	३००	३७६	६७६
७६		बैतडी	१९१	२०२२०००००	१०१	११५	२१६	७५	५५	१३०
७७		दार्चुला	१९६	१९३८५००००	९०	१०५	१९५	२५०	२००	४५०
	जम्मा		२४१५	३८७७३५९८५०	१२७४	१५९०	२८६४	३५७२	४१८५	७७५७
	कूल जम्मा		२३६३३	११४०७१९२०४३	१७६१४	१६४९१	३५०९५	६०९८१	७१५३६	१३२५१७

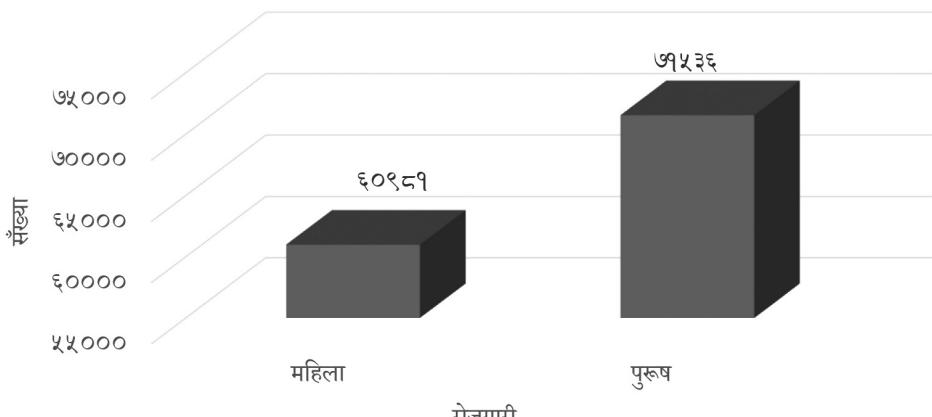
आ.व. २०८०/०८१ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु घेरेलु तथा साना उद्योगहरूमा महिला उद्यमी १७६१४ र पुरुष १६४९१ गरि जम्मा ३५०९५ उद्यमीहरु रहेको देखिन्छ। उद्योगहरूमा कुल रोजगारी संख्या १३२५१७ मध्ये ६०९८१ महिला र ७१५३६ पुरुष रहेका छन्। उद्योगहरूमा रु. ११,४०७,१९२,०४३ बाबाको लगानी भएको देखिन्छ।

उद्योग दर्ताको आधारमा आ.व. २०८०/८१ को उद्यमी र रोजगारी संख्या तलको चित्रमा देखाइएको छ।

आ.व. २०८०/८१मा दर्ता भएका लघु, घेरेलु तथा साना उद्योग दर्ताको आधारमा उद्यमीको सँख्यात्मक विवरण

आ.व. २०८०/८१मा दर्ता भएका लघु, घेरेलु तथा साना उद्योग दर्ताको आधारमा रोजगारीको सँख्यात्मक विवरण

तालिका नं. १३

लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको फर्म वर्गीकरण अनुसार दर्ता

घरेलु तथा साना उद्योगको फर्म वर्गीकरण				जम्मा	पुँजीलगानी रु. करोडमा	रोजगारी सम्भा
आर्थिक वर्ष	प्रा.फ.	सा.फ	प्रा.लि.			
आ.व.०४६/०४७ देखि आ.व.०६४/०६५सम्म	१७५४८९	११३७५	१२०७७	१९८९४१	१२९९२.५	१७६१८६३
०६५/०६६ को जम्मा	१६२३८	५४१	९४३	१७७२२	१५३२	८२०४५
०६६/०६७ को जम्मा	११२५०	६५४	१११६	१३०२०	१५३३	७०५६१
०६७/०६८ को जम्मा	१२३५९	११४५	११५४	१४६५८	१४७५	७२९१८
०६८/०६९ को जम्मा	१५८३१	९५२	१२२५	१८००८	१७२७	७५११०
०६९/०७० को जम्मा	१७१२६	१०७८	११७९	१९३८३	१९९३	७८२०९
०७०/०७१ को जम्मा	१९२२६	१४३२	१४९६	१६५५२	२११७	१७०३८
०७१/०७२ को जम्मा	२३५७७	१५३०	११६३	२६२६९	३२३६	१०५६१९
०७२/०७३ को जम्मा	२१८०२	१२९६	१२१९	२४३१७	५३२७	७४०१०
०७३/०७४ को जम्मा	२८८१४	१३०७	१९१८	३२०३९	३३७९	१२९६१९
०७४/०७५ को जम्मा	३४१०१	१२२३	१८१९	३७१४३	५८८४.४	१३९०९४
०७५/०७६ को जम्मा	४६७८५	१९४२	३८८८	५२६२९	९३५६.९	२०१९६६
०७६/०७७ को जम्मा	४४८८३	१६६७	२३०४	४८८५४	११११५.९	१६९७७१
०७७/०७८ को जम्मा	७७४६४	२८९४	३०२८	८३३८६	१८५२०.६	३११६९३
०७८/०७९ को जम्मा	६०७३५	१९६७	२३६७	६५०६९	१६४३०	२४५८८८
०७९/८० को जम्मा	३३२१३	१८१४	२११५	३७१४२	८२९०	१४३४०८
०८०/८१ को जम्मा	२१२२७	८५९	१५४७	२३६३३	११.४०.७	१३२५१७
कुल जम्मा	६६०१७०	३३६७६	४०५५८	७२८७६५	१०५९५०.१	३८११३२९

नोट: प्रा.फ.- प्राइभेट फर्म, सा.फ- साफेदारी फर्म, प्रा.लि.- प्राइभेट लिमिटेड

तालिका नं. १४

१५ साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका जिल्लास्थित कार्यालयहरूबाट प्रदान गरिएको प्रशिक्षणमा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. ०५१/५२ देखि ६६/६७ सम्म	२०६७ २०६८	२०६८ २०६९	२०६९ २०७०	२०७० २०७१	२०७१ २०७२	२०७२ २०७३	२०७३ २०७४	२०७४ २०७५	२०७५ २०७६	२०७६ २०७७	२०७७ २०७८	२०७८ २०७९	२०७९ २०८०	२०८० २०८१	कुल जम्मा
१	झापा	५०४३	२३८	२५९	२१७	३०९	२५१	१७०	२६०	३६०							७१०७
२	मोरङ्ग	४७६४	३६५	२१२	१४६	२७२	२३५	१६९	३३९	१९९							६७०१
३	सुनसरी	५७८०	२०३	१८७	१३९	३४२	११९	२१९	२१५	३३३							७६१७
४	सप्तरी	४७१८	१९६	२०५	२३६	२८१	२६९	२०३	२७०	२२४							६६०२

क्र.सं.	जिल्ला	आ.ब. ०५१/५२ वेबिं द६/६७ सम्म	२०६६	२०६९	२०७०	२०७१७१	२०७१७२	२०७१७३	२०७१७४	२०७१७५	२०७१७५२	कुल जम्मा
५	सिराहा	५०४०	१६१	३६६	२९४	३२२	२९३	२९५	२८८	२५२		७३११
६	धनुषा	५०९३	२१५	१३४	१२८	४२९	१५३	१७०	२७९	२६९		६८७०
७	महोत्तरी	४७९७	१४९	१६०	१५५	२१२	०	१४७	२९६	२२३		६१३९
८	सर्लाही	५३२१	१८२	३९९	७०	१२०	१७८	१४२	२९४	३३५		७०४१
९	रौतहट	४८४८	२५३	९०	१३९	११०	२६४	२१४	२०८	२५०		६३७६
१०	बारा	४६४३	१८४	१९४	१३३	२९०	२८९	१४५	१७६	२६५		६३७९
११	पर्सा	४९८२	३०२	३५५	१९२	१६३	२०८	१७०	१९२	२४८		६८१२
१२	मकवानपुर	४७७३	२००	२१०	३१४	२२२	२३७	२३२	२९७	२३४		६७१९
१३	चितवन	५२५९	२२०	१६८	१६३	२८०	२२७	१८०	२३९	५४७		७२८३
१४	काठमाडौं	५०२४	२२२	३१४	११९	५८२	२६०	३१०	३८८	३८६		७६०५
१५	ललितपुर	५१६८	२७३	३५४	१७०	१३०	३५३	३१८	३९९	४२५		७५९०
१६	भक्तपुर	४४५८	२०५	११२	१४२	१३४	२२५	२३४	२८२	४०४		६१९६
१७	काभ्रेपलान्चोक	५०६७	२२३	१९८	१४९	२१६	२२१	१५०	४६२	३९०		७०७६
१८	कास्की	४९०१	२१५	२२३	१५६	३५३	२५२	१६०	२८७	२५०		६७९७
१९	पाल्पा	४८१५	२०८	१७९	१३७	१९४	२२६	२४४	२३०	३०९		६५४२
	परासी (बर्दिघाट सुस्ता पाश्चिम)	४६२७	३१८	१९४	१३४	२९२	१९०	२१६	२१६	२३१		६४१८
२०	नवलपुर (बर्दिघाट सुस्ता पूर्व)	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
२१	सुप्तेही	४८४८	२३०	२२५	१५७	१३०	२१०	१७२	२७८	३३२		६५८२
२२	कपिलवस्तु	४५२६	१५९	२५२	१५१	२८८	१६२	१३७	२८६	२९०		६२५१
२३	दाङ्ग	४७४४	२९९	१७७	१३६	२५४	२१५	१७२	२५०	२१०		६४५७
२४	बाँके	४७५८	२५८	१८५	१४०	३८१	२८९	२१८	३२६	३०१		६४५६
२५	बार्दिया	४४०५	१८६	१७६	१५४	३००	२०१	१४०	२५०	२८१		६०९३
२६	कैलाली	४१४९	१९६	१५७	१३२	१८६	२७६	१६५	३५५	४५१		६०६७
२७	कञ्चनपुर	४१५३	१९६	२००	१४९	८३	२३३	१६९	२२४	३५४		५७६१
	साविक विभागबाट स्वीकृत	१५१४	०	०	०	०	०	०	०	०		१५१४
	साविक विभाग अन्तर्गत (२८ जिल्ला) जम्मा	१३२२१८	६०५६	५८८५	४४१२	६८७५	६०३६	५२६१	७६६६	८३५३		१८२७६२

विवरण प्राप्त नभएको

(Data Trend अध्ययनको लागि पुरानै विवरण प्रस्तुत गरिएको)

तालिका नं. १५

आ.व. ०७४/०७५ मा सार्विक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत कायालयबाट संचालित तालिममा

सहभागी महिला तथा पुरुषहरको संख्या

१. सार्विक विभाग अन्तर्गत

जिल्ला	वाहनण		आ. जनराति		मधेशी		दलित		मुख्यमानात		अपाहङ्क		एकल		अन्य		जम्मा		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
भाटापा	३०	२६	५६	९०	३२	१२२	६०	४२	१०२	२०	८	२८	०	०	०	०	५०	२	५२
मोरङ्ग	१५	२	१७	१५	७	२२	३०	११	३१	९	११	२०	०	०	०	०	११	८	११०
सुनसरी	६०	५७	११७	७५	१५	१०	७०	२१	११	०	०	०	०	०	०	०	११	११०	३६०
समर्पी	५	१०	११	३५	२१	६४	४०	३०	७०	२५	३४	५९	२	३	३	१	११	११६	११६
सिस्ता	८	११	११	३६	१६	५२	३९	११	१२०	२१	१	३८	२	०	०	०	१०	१०	१०९
धनुषा	१०	२०	३०	२६	३०	५६	३५	१०	१२५	४५	५	५४	०	०	०	०	१८	४	१५०
सल्ली	४७	३०	७७	२५	३१	५६	११	१४	२१	१५	१०	२५	२	०	२	०	५	३४	११४
महोत्तरी	७	५	१२	२०	१५	३५	१०	२०	११०	१३	१०	१०३	०	०	०	०	३०	४८	१५
रोतहट	५	२	८	२१	२०	३५	४०	११	११	२	२१	२	०	२	०	०	४८	११	३३५
बारा	२८	३२	६०	२५	२९	५४	३८	३३	७१	३०	२२	५२	०	०	५	१	११	२४०	११५
पर्सा	२६	३१	५७	२१	११	१०	११	११	११	१	११	१	०	०	०	०	१५	१५	१५०
मकवानपुर	१२	४१	४३	१२	२२	३१	०	०	१२	५४	१४६	५	३	३	०	०	०	०	११०
पिच्छवान	१६१	५९	२२०	७४	३६	११०	५५	२७	११	१५	२०	११५	२	१२	२०	०	०	०	१४७
काठमाडौं	१४	४०	१३४	१३	५०	१५३	०	०	४१	१३	६४	०	०	२	१	३	६	१६	१६५
लालितपुर	७८	३६	११४	१५०	४१	१११	५	२	७	६२	३१	१३	०	०	३	१	११	३	११४
भ्रतपुर	१६	३७	१३३	४४	७०	२११	०	०	३६	४	४०	०	०	०	०	०	२०	०	१११
नवलपाटी	३०	२६	५६	८४	६४	१४८	१०	३८	१२८	१६	११	३७	०	०	०	०	१०	१०	११०
कापाकी	३१	६२	१७	१७	३४	५१	६	०	५६	३५	११	०	१	१	१	१	१	१	११५
पालपा	७०	३१	१०१	१५	२५	११०	०	०	२५	५	३०	०	०	०	०	१	५८	१४	१५०
काल्प	५२	६२	११४	११४	१८	३५	०	०	०	५४	४४	४०	३	१	१	१	१	१	१०९

जिल्हा	वाहनगा	आ. जनजाति			मधेशी			दलित			मुश्लिमात			अपाइ			एकलत			अन्य			जम्मा			
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
काशीलखास्तु	६	५	१११	५४	२८	८२	३२	७९	१३१	५	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२४	७४	९२	२११
स्वप्रदेही	१३	३९	५८	१०	३१	१०	३१	४८	१०	६	६०	१२	७२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३४	६२	९६	२५०
दान्ड	३१	४१	४२	४०	४०	५	३	६	२९	६	३८	०	०	०	५	२	१०	०	०	०	५०	१४	५४	४५१	४८	२१०
बांकोंके	२४	१३	३७	४२	२१	६३	४१	४३	११२	११	२२	११	३१	३	१	७	११	२	६	०	०	०	१५	२१	११४	१०७
बर्दिया	२०	४३	६३	६३	५६	१११	०	२	१११	११५	३४	४१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२२	२६	४८	१०७
कैलासी	२४	४०	५४	२०	३०	१०	१०	३८	५१	२६	५१	३६	४०	७६	०	०	०	०	०	०	०	०	२२	५२	१११	१०८
करचनपुर	७१	५०	११२	४१	३४	७५	२८	२६	१४	५४	७१	२४	११५	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१११	१४४	१४४
जम्मा	१०६१	८०३	१२१८	१२१८	८६०	२१७१	८५१	७११	१०५०	१०५०	१५३६	१०५०	१५३६	२२	२४	४६	२३	१०	३३	०	१	५४५	१७४	१०११	४९९१	

नोट: आ.व. २०७५/७६ को उत्तर विवरण प्राप्त नभएका

१२. बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रम

नेपाल सरकारको जेल सुधार योजना मुताबिक घेरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत केन्द्रीय कारागार काठमाडौं तथा भाषा, कास्की र पाल्पा कारागारमा तालिम केन्द्रहरु खोली कपडा बुनाई तथा रंगाई सम्बन्धी तालिम दिइदै आएको छ जसको उद्देश्य विभिन्न प्रकारका अभियोगमा लामो अवधिको जेल जीवन बिताउनुपर्ने बन्दीहरूले जेलभित्र बसेको अवधिमा सीपमूलक तालिम प्राप्त गरी जेल जीवनको समाप्ति पश्चात् स्वावलम्बी बन्न सक्नु भन्ने रहेको छ। यसै कार्यक्रम अन्तर्गत केन्द्रीय कारागार कारखाना काठमाडौंका पुरुष बन्दीहरूलाई उपयुक्त अनुसार तालिम दिई उत्पादन कार्यमा समेत सरिक गराइन्छ भने महिला बन्दीहरूका बन्दीहरूलाई सिलाई, बुनाई सम्बन्धी तालिम दिइन्छ। यस कारखानाले पुरुष बन्दीहरूलाई टेक्सटाइल (कपडा बुनाई र रंगाई) विषयको ६ महिने तालिम दिई तत्पश्चात् उत्पादन कार्यमा संलग्न गराउने गरिएको छ। कारागारहरूमा सञ्चालित तालिमको विवरण र उत्पादन तथा विक्रीको विवरण निम्न तालिका नं. १९, २०, २१ मा देखाइएको छ।

तालिका नं. १६

कारागार कारखानाहरूद्वारा बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रम

आ.व. ०९७९/८०	कारागारको नाम	आ.व. २०१६/१७ देखि २०६८/६९ सम्म	आ.व.													
			०६९१०९०	०७०३०९१	०७१०३७१	०७२०३७१	०७३०३७१	०७४०३७१	०७५०३७१	०७६०३७१	०७७०३७१	०७८०३७१	०७९०३७१	०७१०३७१	०७२०३७१	०७३०३७१
१	केन्द्रीय कारागार कारखाना, काठमाडौं	३०८६	३९	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५

तालिका नं. १७

आ.व. २०७०/७१ देखि केन्द्रीय कारागार कारखानाहरूद्वारा सञ्चालित बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रमको प्रगति विवरण

सि. नं.	विवरण	आ.व. २०७४/०७५		आ.व. २०७५/०७६		आ.व. २०७६/०७७		आ.व. २०७७/०७८		आ.व. २०७८/०७९		आ.व. २०७९/८०		
		लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	
१	बन्दी तालिम (जना)	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५
२	कपडा उत्पादन (मीटरमा)	७५०००	७२०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	६५०००	७५०००	१११०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००
३	कपडा विक्री (रु. लाखमा)	७०	७२	७०	७०	७०	७०	९०	७९	७९	११०	७०	७०	७०

यस कारखानाले तन्ना, पर्दा, सारी, सटिङ्ग, पप्लीन तथा अन्य आकर्षक डिजाइन र रंगको सुतीकपडा उत्पादन गर्नुको साथै ग्राहकको चाहना अनुरूपको नमूना बमोजिम रंग तथा डिजाइनको सुतीकपडा अर्डरमा पनि तयार गर्ने गर्दछ।

केन्द्रीय कारागार कारखानाले निम्न सेवा प्रदान गर्दछ:

- (क) जेल सुधार योजना अनुसार बन्दीहरूका लागि टेक्सटाइल विषयको तालिम दिने र तत्पश्चात् उत्पादन कार्यमा संलग्न गराउने।

(ख) ग्राहकको माग तथा चाहना अनुसारको सुतीकपडा उत्पादन गर्ने ।

(ग) उत्पादित सुतीकपडा थोक तथा खुद्रा बिक्री वितरण गर्ने ।

नोट :- कारखानाबाट उत्पादित कपडा व्यापारिक उद्देश्यबाट सञ्चालित संघ, संस्था, व्यापारीकर्गको थोक खरिदमा १० प्रतिशत छुटको पनि व्यवस्था छ ।

१४. हस्तकला प्रवर्द्धन इकाई

नेपालको परम्परा र संस्कृतिमा आधारित हस्तकला डिजाइन र मोडेलको विकास गरी हस्तकलाका उत्पादनहरूको निकासी प्रवर्द्धनमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले यस इकाईको स्थापना २०२४ सालमा भएको हो । २०३९ सालदेखि तक्मा, शिल्ड र ट्रफी उत्पादन समेत सुरु गरेको यो इकाई २०४९ सालदेखि घेरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय लालितपुरमा गार्भिई सञ्चालन हुँदै आएको छ । यस इकाईका मुख्य मुख्य कार्यहरू निम्न प्रकार छन् ।

(क) हस्तकला सम्बन्धी डिजाइनको विकास गरी वितरण गर्ने ।

(ख) हस्तकलाका उत्पादनमा प्रयोग हुने औजारहरूको डिजाइनहरू सुधार गर्ने ।

(ग) व्यावसायिक उत्पादनको लागि नयाँ हस्तकला डिजाइनहरू उपलब्ध गराउने ।

(घ) तक्मा, शिल्ड र ट्रफीहरू उत्पादन गर्ने ।

(ङ) हस्तकला सम्बन्धी सीपमूलक तालिम प्रदान गर्ने र त्यस्ता तालिम प्रदान गर्ने अन्य निकायहरूलाई सहयोग गर्ने ।

उद्योग दर्ता किन गर्नुपर्दछ ?

- ❖ उद्योग व्याबसाय दर्ता गरेर मात्र संचालन गर्नुपर्ने कानूनी प्रावधान ।
- ❖ ऐन कानूनबाट प्रत्याभुत गरिएका सुविधा सहुलियत प्राप्तीका लागि ।
- ❖ सरकारी राजश्व प्राप्तीको लागि कानूनी दायरामा ल्याउँदा सरल, सहज एवं पारदर्शी हुने ।
- ❖ उद्योग, व्याबसायको नियमित नियमन, अनुगमन, निरिक्षण, संरक्षणका लागि सजिलो हुने ।
- ❖ उद्योग/व्याबसायको तथ्याङ्कीय अभिलेख दुरुस्त हुने ।
- ❖ संस्थागतरूपमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण प्रवाह गर्नका लागि सहजता हुने ।
- ❖ औद्योगिक उत्पादन, उपभोग बचत एवं आपूर्ति व्यवस्थापनको लेखाजोखा गर्न सजिलो हुने ।
- ❖ कानूनी कारवाही प्रकृया गर्न सहजता एवं छिटो छरितो हुन सक्ने ।
- ❖ उत्पादित बस्तुको स्वदेशी तथा विदेशी बजारमा आफ्नो पर्हिचान सहित बिक्री गर्न र निर्यातमा सरलीकरण गर्ने ।

**“धन कमाउन व्यापार गरौं, धर्म कमाउन दान गरौं,
इज्जत कमाउन समाजसेवा गरौं, यी सबै कमाउन उद्योग-व्यवसाय गरौं”**

घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका E-mail र सम्पर्क नम्बर

धनकुटा	ghareludhankuta@gmail.com	026-520285
भोजपुर	gharelubhojpur@gmail.com	029-420119
संखुवासभा		029-560113
उदयपुर	csidbudayapur@gmail.com	035-420202
खोटाङ्ग	csidbkhotang@gmail.com	036-420106
ओखलढुङ्गा	csidbokhaldhunga@gmail.com	037-520106
सोलुखुम्बु	csidbsolu@gmail.com	038-520106
दोलखा	csidbdolakha@gmail.com	049-421126
रामेछाप	csidbramechhap@gmail.com	048-540036
सिघूली		047-520124
नुवाकोट	csidbnuwakot72@gmail.com	010-560004
रसुवा	csidbrasuwa@gmail.com	010-540104
धादिङ्ग	csidbdhading@gmail.com	010-520177
सिन्धुपाल्चोक	csidbsindu@gmail.com	011-620129
तनहुँ	csidbdamauli@gmail.com	065-560091
मनाङ		066-440104
गोरखा	gorkhagharelu@gmail.com	064-420193
स्याङ्जे	csidbsyangja@gmail.com	063-424102
बाग्लुङ		068-520123
म्याग्दी	csidbmyagdi@gmail.com	069-520162
मुस्ताङ	csidbmustang@yahoo.com	069-440124
पर्वत	csidbparbat@gmail.com	067-420118
अर्धाखाँची	csidbargha@gmail.com	077-420136
गुल्मी	csidbgulmi@gmail.com	079-520112
सुर्खेत	csidbsurkhet@gmail.com	083-520134
कालिकोट	csidbkkt@gmail.com	087-440010
जुम्ला	jumlagharelu@gmail.com	087-520021
जाजरकोट	csidbjkt@gmail.com	089-430034
मुगु	csidbmugu@gmail.com	087-460087
डोटी	csidbdoti@gmail.com	094-440114

बाजुरा	csidbbajura2015@gmail.com	097-541041
बभाङ्ग		092-421049
दार्चुला	csidbdarchula2073@gmail.com	093-420121
डडेलधुरा	csidbddl@gmail.com	096-410164
बैतडी		095-520172
प्यूठान		086-420077
सल्यान	gharelusalayan@gmail.com	088-520012
रोल्पा		086-440086
रुकुम	gharelurukum@gmail.com	088-530012
अछाम	csidbachham1@gmail.com	097-620109
हुम्ला		087-680052
डोल्पा	<u>csidbdolpa@gmail.com</u>	087-550045
ईलाम	<u>csidbllam@gmail.com</u>	027-520023
तम्प्लेजुङ्ग	<u>csidbtpj@gmail.com</u>	024-460106
पाँचथर	<u>bdiscphidim@gmail.com</u>	024-520106
लम्जुङ्ग	-	066-520206
दैलेख	-	089-420136
तेह्रथुम	-	026-460117
भापा	<u>csiobrd@gmail.com, csiojhapa@gmail.com`</u>	023-455028
मोरङ्ग	<u>csiobrt@gmail.com</u>	021-472964
सुनसरी	gharelusunsari@gmail.com	025-581992
सिराहा	csio.lahan@gmail.com	033-563128
सप्तरी	gharelusaptari@gmail.com	031-520218
महोत्तरी	<u>csiomahottari95@gmail.com</u>	044-520095
धनुषा	<u>ghareludh123@gmail.com</u>	041-520167
सर्लाही	gharelusrlahi@gmail.com, dcsisarlahi@gmail.com	046-520186
गैतहट		055-520172
चितवन	<u>csiochitwan@gmail.com</u>	056-520136
मकवानपुर	pbhattarai4@yahoo.com	057-520437
बारा		053-550145
पर्सा	csioparsa@gmail.com	051-521474
काठमाडौं		01-4261450
ललितपुर	csiolalitpur@gmail.com	01-5521502
भक्तपुर		01-5092696

काप्रेपलान्चोक	banepa3@gmail.com	011-490154
कास्की	csiokaski2015@gmail.com	061-520204
पाल्पा	csiopalpa@gmail.com	075-520232
नवलपरासी	nawalparasi.csio@gmail.com	078-520169
रुपन्देही	csiobhw@gmail.com	071-520204
कपिलवस्तु		076-560065
दाङ्		082-560004
बाके		081-520314
बर्दिया	dcsiobardia@gmail.com	084-420106
कैलाली	dcsikailali@gmail.com	091-521306
कञ्चनपुर		099-521307
प्रशिक्षण केन्द्र		01-4261762
कारागार कारखाना		01-4222641

द्रष्टव्य :

- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णय एवं (मा.मन्त्रीस्तर) मिति २०७५/०४/०१ को निर्णयानुसार घरेलु तथा साना उद्योग विभाग र उद्योग विभाग गाभिएर एउटै उद्योग विभाग कायम भइ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष र महिला उद्यमशीलता विकास कोषको कार्यप्रवाह उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गतको उद्योग विभागबाट सञ्चालन भइरहेको छ ।
- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन अनुसार नेपाल सरकार (मा.मन्त्रीस्तर) मिति २०७५/०४/१५ को निर्णयानुसार साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग मातहतका जिल्लास्थित कार्यालय र साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति अन्तर्गतका जिल्लास्थित कार्यालयहरु सम्बन्धित प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय मातहत रही कार्य सञ्चालन गर्दछन् ।
- नेपाल सरकार (मा.मन्त्रीस्तर) मिति २०७५/०४/१५ को निर्णय एवं नेपाल सरकार, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (सचिवस्तर) मिति २०७५/०६/०९ को निर्णयानुसार घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन केन्द्र (साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति) तर्फका ४८ जिल्लास्थित कार्यालयहरुको साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति (केन्द्र) ले गर्दैआएको काम तथा साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका २७ जिल्लास्थित कार्यालयहरुको साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागले गर्दैआएको काम सम्बन्धित प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय वा अन्तर्गतको उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालयबाट कार्य सञ्चालन भइरहेको छ ।
- मिति २०७६।१०।२८ देखि औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७३ लाई प्रतिस्थापन गरी औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ लागु भएको छ ।